

Br. 52 / God. XVIII STUDENI 2023. ISSN 1845-4429

GLASILO GRADA BAKRA

BURA

NOVOSTI

PROSLAVA 30 GODINA GRADA

TURIZAM

MARGARETINO LETO

ŠKOLE

PRVAŠIĆI BAKARSKOG KRAJA

Novosti, Komunalne informacije, Industrijska zona, Dani mjesta, Turizam,
Dječji vrtići, Spod školskih klupah, Gradska knjižnica Bakar, Bakarske udruge

4 | Svečana sjednica Gradskog vijeća Grada Bakra

22 | Tunera/straža se vratila u Bakar

Sadržaj

Uvodnik	3
Obilježavanje 28. obljetnice Oluje	7
Najava knjige Biografski leksikon bakarskih zaslužnika	9
ZavičAjna večer	11
Etno kuća Marohnić	15
Radovi u IC-u "O RIBI"	16
Komunalni info	18
Industrijska zona	20
Dani mjesta	23
Zlobinska Ivanja	25
Frančiškova na Kukuljanovu	28
Turizam	30
Članak u časopisu Forbes	33
Tragom hrvatske baštine	34
Dječji vrtići	35
DV Bambi	36
DV Pčelice	38
Spod školskih klupah	39
Erasmus projekt Povratak korijenima	43
150 godina PŠ Krasica	46
Nova ravnateljica OŠ "Hreljin"	49
Zaigrano istraživanje na šetnici put Gradine	52
Gradska knjižnica Bakar	54
Pejzaž u akvarelu i poeziji	58
Bakarske udruge	59
Krajolici budućnosti 2023.	65
Ljetne filmske večeri "Bura"	68
Proslava 20 godina ŽBK Škrljevo	70
Penzičijada na Kukuljanovu	72
Dječji tjedan	74
Godišnjica KK-a Depolink Škrljevo	76
Mičica	78
Info	79

Impressum

Izdavač:

Grad Bakar, Primorje 39

Za izdavača:

Gradonačelnik Tomislav Klarić

Glavna urednica:

Paula Mikeli

Uredništvo:

Maja Šepac Rožić, Paula Mikeli, Viktor Polić, Milan Rončević, Davor Skočilić, Gabrijela Sertić, Vice Sep, Dolores Paro-Mikeli, Sonja Jelušić Marić

Autor fotografije s naslovnice:

Paula Mikeli

Fotografije:

djelatnici Gradske uprave, članovi bakarskih udruga, djelatnici dječjih vrtića, djelatnici osnovnih škola

Grafički urednik:

Vibor Visković

Dizajn i priprema za tisak:

Vixel, obrt za web i grafički dizajn

Lektorica:

Sanja Miočić

Tisak:

Tiskara Igmar d. o. o.
2000 primjeraka

Materijali se dostavljaju u digitalnom obliku. Materijale ne vraćamo.

List izlazi kvartalno

Dragi sugrađani,

Ušli smo u još jednu jesen, obojila nam je prirodu, orosila nas kišom, ali i još uvijek toplim danima kojima nas priprema za zimu i sve što ona donosi. Ovako, kad se već primiče kraj godine i kad ostavljamo ljeto iza sebe vrijeme je da, kako to već jesen nalaže, počnemo prikupljati plodove svoga rada proteklih mjeseci. A oni su uistinu brojni, kako količinom tako i s uložnim sredstvima pa na kraju i ostvarenim rezultatima. Pokrenuti su ogromni projekti. Kada sagledavamo njihovu realizaciju često smetnemo s uma da je naš Grad Bakar zapravo tek jedan u nizu gradića u Hrvatskoj sa svega osam tisuća stanovnika, raštrkanim naseljima i velikom površinom koja od obale do najviših planina i Gorskog kotara spaja to naše zeleno i plavo. No veličina Grada ogleda se i u rezultatima rada koji se, kada je u pitanju naš Grad Bakar, mogu mjeriti s mnogo većim gradovima u Državi. Kako smo najavljivali, započet je najveći investicijski ciklus u povijesti Bakra. On polako, ali sigurno mijenja sliku našeg kraja. Sve je dinamičniji tako da iz tjedna u tjedan možemo pratiti što se sve događa ne samo u Bakru već i na čitavom području Grada i Industrijske zone. Od dvadesetak novih hala koje smo najavljivali i tisuće radnih mjesta, velik dio je već izgrađen, nove se grade. U pripremi za izgradnju ih je još znatno više. Kanalizacija u Bakru ide svojim tijekom, uz sve prijepore, ponekad nažalost i nerazumijevanje veličine samog projekta i njegovog značaja za budućnost našeg Bakra. Uređuje se Turska kuća, završila je arheologija na prostoru buduće „Garaže Voj“, tu je i novi uređaj za pročišćavanje otpadnih voda, završena je prva faza izgradnje objekta na „Borcu“, postavljena je i Tunera ispred Lubena, završava se Dom kulture na Krasici, tamo je i novi križ na groblju, Hroljevo je sve ljepše i ispunjenije sadržajima. Groblje na Kukuljanovu dobilo je video nadzor, uređene i popločane staze. Izmještena je cesta ispred škole na Praputnjaku, Marohničeva kuća s okolišem već postaje dom brojnih manifestacija, Vatrogasni dom Hreljin je u pripremi kao i zatvaranje bočališta na Kukuljanovu, novi vodovodi se protežu kroz Škrljevo. Uskoro kreće vodovod od Zlobina do Plasa, Sportska dvorana i bazen se projektiraju, a projekti pristupne ceste dvorani s kružnim tokom su završeni i čekaju građevinsku dozvolu. Gradi se velika trafostanica, završene su tri nove prometnice, dva kružna toka,

širimo Zonu na još milijun kvadrata, a nove građevine svakodnevno niču. Plato nekadašnje Koksare dobili smo u travnju, a već sada stvara prihod Gradu. Uspjeli smo privući ogromna sredstva za investicije tako da s projektima o kojima pišem i novima koje pokrećemo ne opterećujemo vas, naše građane. Danas je u Hrvatskoj aktualna priča o porezima. Mi smo bili ispred svoga vremena tako da nikada nismo uvodili prirez, porez na dohodak u cijelosti smo vratili mladima do 25 godina, oni do 30 dobili su na svoje račune 50%. Važno je istaknuti da komunalnu naknadu građanima nismo mijenjali niti dizali već pune 22 godine. Sva ova sredstva pa i više od toga smo vratili građanima kroz financiranje rada brojnih udruga, škola, vrtića, manifestacije Turističke zajednice, rad Gradske knjižnice, besplatan prijevoz, božićnice, uskrsnice umirovljenicima, liječničke preglede, socijalne pomoći i davanja, stipendije, nabavu udžbenika, radnih bilježnica i sveg potrebnog pribora. Dugo bi još trajao ovaj niz. Najbitnije od svega je ukazati vam da smo naš „Najveći investicijski ciklus“ o kojem govorim pokrenuli sredstvima koja smo uspjeli privući iz EU fondova, Proračuna RH i državnih tvrtki. Ono što naš Grad čini tako jakim je politika koju vodimo već punih 19 godina, a ona je značila silan trud i ogromna ulaganja u gospodarstvo, našu Industrijsku zonu Bakar na Kukuljanovu i Škrljevu. Sav ovaj put kojim smo prošli proteklih godina i kojim još uvijek kročimo znači samo jedno „Razvoj i bolju budućnost našeg Grada“. Siguran sam da je to dobar put za sve nas dragi sugrađani, osjećam to. Znam da će sve što danas stvaramo, sjeme razvoja kojeg neprestano sijemo roditi obilatom plodovima i cijelom našem kraju uliti snagu i ispuniti jedra da sigurno i još brže plovi bespućima što donosi vrijeme koje je pred nama. Stoga u blagdansko vrijeme kada se, uz odsjaj i titravi plamen svijetle, prisjećamo naših najdražih, njihovih toplih riječi, zagrljaja, svega onoga što su nam ostavili u nasljeđe u svom srcu i svojim mislima čuvamo sjećanje na njih kao vječni zavjet i temelj naših obitelji koje moramo sačuvati na ovom vjekovnom hrvatskom tlu. S tim mislima, dragi sugrađani, s vama i uz vas,

*vaš gradonačelnik,
Tomislav Klarić*

PROSLAVA 30 GODINA GRADA BAKRA

„Bakar je perjanica Hrvatskog primorja i u gospodarskom i u svakom drugom smislu i na tome vam od srca čestitam. Bakar je pokazao, ne samo PGŽ-u već i cijeloj Hrvatskoj, što može jedan grad s pametnim vodstvom, pametnim ljudima, programima i ciljevima, na čelu s Tomom, mojim dugogodišnjim prijateljem s kojim sam zajedno krenuo u politiku 2004. i 2005. godine. Od srca mu čestitam na svemu što je učinio. No, sve to nije zasluga samo njega i stranke koja to vodi, nego i ljudi koji rade u gradskoj upravi i oporbe, svih koji su dali potporu da se projekti u Bakru realiziraju“, rekao je potpredsjednik Vlade i ministar mora, prometa i infrastrukture na svečanoj sjednici Gradskog vijeća Grada Bakra kojom je proslavljen Dan Grada, blagdan svete Margarete.

Tekst:
Jakov Kršovnik, NL
Foto:
Creative Media

U svom govoru dodao je i da u Bakru mogu biti ponosni na proteklih 30 godina.

„Trideset godina nakon osnivanja JLS Bakar je grad u kojem je lijepo živjeti. Čist je, uredan, razvija velike projekte za budućnost“, zaključuje Butković.

Svečano je bilo u Bakru, jer, proslavljeno je i trideset godina od osnivanja Bakra kao samostalne jedinice lokalne samouprave, a sjednici su se odazvali zamjenik župana PGŽ-a Petar Mamula te gradonačelnici i načelnici gradova i općina Primorsko-goranske županije, kao i gradova prijatelja Bakra iz drugih dijelova Hrvatske, dok su domaćini bili predsjednik Gradskog vijeća Bakra Milan Rončević, gradonačelnik Tomislav Klarić i drugi zaposlenici gradske uprave. Na početku sjednice prikazan je kraći video razvoja Bakra kroz proteklih trideset godina i brojnih projekata koji su ostvareni do danas. Gradonačelnik Tomislav Klarić ističe da je Bakar od svojih početaka ispunio ogromne ciljeve i visoko podigao jedra. U svom se govoru prisjetio svih gradonačelnika i povjerenika Vlade koji su Bakar vodili prije njega. „Pokrenuli smo čitav naš predivan grad. Vidjeli ste tragove Koksare i bolne rane koje je trebalo zaliječiti. One su još uvijek tu, ali mi se borimo i ustrajni smo da našem predivnom kraju vratimo stari sjaj. Prije dvije godine obećao sam veliki broj projekata s istog ovog mjesta, kao i tisuću novih radnih mjesta. U 2023. godini ta se obećanja ispunjavaju, prije godinu i pol započeo je najveći investicijski ciklus u povijesti Bakra. Gradi se na sve strane. Spojili smo Fužine s Melnicama vodovodom, čak je i Zlobinsko brdo na 925 metara dobilo vodu, završena je izgradnja Marohničeve kuće, izmještena je cesta u Praputnjaku i tako je redom u svakom našem naselju poneko gradilište i tu ne stajemo. U pripremi je i zadnja faza vodovoda od Zlobina do Plasa

te veliko gradilište kreće za nekih mjesec i pol dana“, kazao je Klarić.

Dodaje kako je njegova vizija Bakra kao gradonačelnika te gradske uprave neumorna izgradnja, kojom će Bakar utkati svoj razvoj u predivno Hrvatsko primorje poput puzzlea, i tako obnovljen utrti put razvoja i bolje budućnosti onima koji dolaze iza nas.

„Ovdje moram istaknuti i Vladu Republike Hrvatske, premijera Plenkovića i potpredsjednika Vlade i ministra Olega Butkovića. Ministar Butković učinio je, ne samo za Grad Bakar, već i za čitavo naše Hrvatsko primorje i Hrvatsku toliko koliko nije ni jedan ministar iz ovih naših krajeva. Tu su tunel Učka, Zagrebačka obala, zajedno smo nedavno otvarali cestu od Meje do Oštrovce, čime smo riješili veliki problem koji nas je sprječavao da pokrenemo poslovnu zonu na Hreljinu. Veliki je korak napravljen, projektira se i vodosprema i vodovod i sve što je bitno za radna mjesta na tom području“, rekao je Klarić.

Bakarski gradonačelnik najavljuje i nove projekte, plato bivše Koksare postao je vlasništvo Grada Bakra te će se ondje izgraditi uređaj za pročišćavanje, preostaje još spajanje HEP-a na uređaj i probni rad, a u skoroj budućnosti planirani su i Vatrogasni dom Hreljin, garaža Voj, interpretacijsko uređenje podmorskog tunela, multifunkcionalna dvorana s bazenima, Dom za starije i nemoćne Plase, uređenje plaže Banj i drugi projekti.

„Niknut će i veliki dječji vrtić u Industrijskoj zoni, ne samo za područje Grada Bakra, već i za djecu svih onih koji će svoje zaposlenje naći u Industrijskoj zoni. Optimističan cilj od tisuću novih radnih mjesta Bakru u ovom mandatu se ispunjava, više od 500 ljudi zaposlilo se samo u ovoj godini i siguran sam da će se taj broj itekako povećati“, reći

će Klarić i dodati da je u ovom trenutku, što u pripremi za izgradnju, što u izgradnji 26 novih hala tvrtki koje posluju na području Bakra.

Izaslanik predsjednika Hrvatskog sabora Josip Borić čestitao je svim građankama i građanima Bakra blagdan njihove zaštitnice sv. Margarete i 30 godina od osnutka jedinice lokalne samouprave te članovima Uprave poželio puno uspjeha u daljnjem radu.

„Kad pogledamo film o razvitku Bakra i to usporedimo s „filmom” iz Sabora, mi se u Saboru svađamo i mirimo, ali najvažnije je da oba filma govore da postoji stabilnost i odgovornost vlasti, ali i oporbe, i da se dobro događa u Hrvatskoj. Bez obzira na sve naše razlike u politici najvažnije je da se odluke donose. Ovo što smo vidjeli u Bakru rezultat je do-

nošenja odluka, kao i ono što vidimo na nivou Hrvatske“, rekao je Borić.

Zamjenik župana Primorsko-goranske županije Petar Mamula kazao je da Bakar može biti primjer uspješne realizacije projekata, kao lokalna sredina koja autonomno razmišlja. „Tada razvoj ide strelovito i Bakru je samo nebo granica. Čestitam što ste pravi primjer te što ste u relativno kratkom periodu od 30 godina prošli impresivan put i transformaciju od industrijskog grada u ugodan pomorski, primorski, gradić koji ističe svoju pomorsku baštinu i ima svoje adute u turizmu“, kazao je Mamula.

Gradonačelnik Kraljevice Dalibor Čandrić obratio se u ime svih gradonačelnika i načelnika Riječkog prstena te kazao da je Bakar kroz svoju povijest imao veliki utjecaj na okolno područje, a što se ponavlja i danas.

„Vidimo kroz brojeve zaposlenih da je Bakar danas sigurno jedna od najvećih gospodarskih lokacija u cijeloj Hrvatskoj. Kažu da je svaki čovjek sin svoga rada. Tomislav Klarić može biti ponosan na svoj rad, jer, posadio je stablo koje će u Bakru davati medene i bogate plodove i nakon njega“, zaključio je Čandrić.

U ime gradova i općina prijatelja obratila se predsjednica Gradskog vijeća Grada Delnica Ivana Pečnik Kastner koja je čestitala Gradu Bakru na brojnim realiziranim projektima te planovima koji će se realizirati u nadolazećem razdoblju. Na sjednici su dodijeljene i nagrade najboljim učenicima generacije, zahvalnice pojedincima koji su svojim doprinosom, trudom i zalaganjem unaprijedili kvalitetu života u Gradu Bakru te Godišnje nagrade Grada.

Učenica generacije OŠ „Hreljin“ je Iris Kauzlarić, a učenik generacije OŠ Bakar je Filip Kesić. Za humanitarno djelovanje zahvalnice su primili Dean Beširević i Dario Bauer, članovi Državne intervencijske postrojbe civilne zaštite, koji su bili dio hrvatskog tima koji je tragao za unesrećenicima u potresu u Turskoj, a naknadno će zahvalnicu za humanitarno djelovanje i 50 darivanja krvi primiti Petar Nikolić, koji nije mogao biti prisutan na Svečanoj sjednici. Za promicanje volonterskog rada zahvalnicu je dobio Miljenko Husan, volonter PGŽ-a 2022. godine, a zahvalnicu za doprinos u odgojno-obrazovnom radu Zoran Pavletić,

dugogodišnji ravnatelj OŠ „Hreljin“ koji od jeseni odlazi u mirovinu. Zahvalnica za promociju Bakra dodijeljena je Goranu Drči, autoru teksta i glazbe pjesme „Bakarska vala“. Spomenuta pjesma postala je svojevrsna himna cijelog bakarskog kraja, utkala se u dušu i srce primorskog čovjeka jer na najljepši način opisuje svu ljubav, ponos i tradiciju Hrvatskog primorja.

Dodijeljene su i tri Godišnje nagrade Grada Bakra. Godišnju nagradu Grada Bakra dobila je Osnovna škola Bakar - Područna škola Krasica za izniman angažman u promicanju zavičajne baštine. PŠ Krasica također ove godine obilježava 150 godina neprekinutog odgojno-obrazovnog rada. Nagradu su preuzeli ravnatelj OŠ Bakar Tomislav Uzelac-Šćiran, voditeljica PŠ Krasica Bosiljka Vrban Arh te učiteljice PŠ Krasica.

Godišnju nagradu Grada Bakra primila je i Jasna Granić Ranić za izniman doprinos u društvenom i sportskom životu Grada, kao jedna od osnivačica Ženskog boćarskog kluba Škrljevo te Udruge umirovljenika Škrljevo koji ove godine slave 20 godina od osnutka.

Godišnju nagradu Grada Bakra primio je i Nogometni klub Naprijed za izniman doprinos u razvitku sporta s naglaskom na rad s mladima. Krajem 2022. godine NK Naprijed proslavio je 100 godina od osnutka. Nagradu je preuzeo predsjednik NK-a Naprijed Davor Vidas. ■

OBILJEŽAVANJE 28. OBLJETNICE OLUJE

U povodu Dana pobjede i domovinske zahvalnosti te Dana hrvatskih branitelja i 28. godišnjice vojno-redarstvene operacije Oluja, a u organizaciji Udruge hrvatskih branitelja Domovinskog rata Bakar i Grada Bakra, 05. kolovoza organizirano je paljenje svijeća i polaganje vijenaca na spomeniku Domovinskom ratu u Bakru.

Tekst:
Ivan Šamanić
Foto:
Miljenko Šegulja

S pomenutim činom odana je počast te iskazana zahvalnost hrvatskim braniteljima i svim poginulima u borbi za samostalnu i neovisnu domovinu Hrvatsku. Dan ranije, 04. kolovoza, gradonačelnik Tomislav Klarić i predsjednik Gradskog vijeća Milan Rončević s predstavnicima vijeća mjesnih odbora položili su cvijeće i zapalili svijeće na grobna mjesta poginulih hrvatskih vitezova na području Grada Bakra: Jovana Čavića, Petra Drakule, Zlatka Filića, Ivana Bertovića, Simeona Mrvoša, Miroslava Škrbića, Ranka Polonija i Bojana Trebušaka.

Na dan „Oluje“, po običaju, ispred spomenika Domovinskom ratu, u neposrednoj blizini Pomorske škole, okupilo se 50-ak osoba. Predstavnici UHBDR-a, dužnosnici gradske vlasti na čelu s predsjednikom Gradskog vijeća Grada Bakra Milanom Rončevićem položili su vijence i zapalili svijeće, a nakon njih počast braniteljima odali su bakarski vatrogasci, članovi Gradske straže Bakar 1848, predstavnici mjesnih odbora i bakarskih udruga te mještani. Molitvu odrješenja i blagoslov predvodio je vič. Marko Šarić. ■

NOVO RADNO VRIJEME LJEKARNE I AMBULANTE U BAKRU

Uskoro će se navršiti 198 godina otkako stanovnici Bakra imaju svoju „apoteku“. Od 2004. godine ljekarnu je preuzela Zdravstvena ustanova „Ljekarna Jadran“ Rijeka i do današnjeg dana uspješno djeluje u njenom sastavu.

Tekst:
Ivan Šamanić

Ljekarna je kompletno opremljena i obnovljena, a sačuvani su i dijelovi starog namještaja iz vremena prve ljekarne, dok su usluge podignute na najvišu razinu. Kako nas je informirala aktualna voditeljica mag. pharm. Selma Ferhatović, radi usklađivanja radnog vremena s ambulantom obiteljske medicine dr. Krstić Arbanas, od 01. rujna Ljekarna

radi po novom radnom vremenu: ponedjeljak i srijedu od 12:00 do 20:00 sati te utorak, četvrtak i petak od 07:00 do 15:00 sati. Radno vrijeme liječnice također se promijenilo od 01. rujna stoga ista radi ponedjeljkom i srijedom poslijepodne, dok ostale dane Ambulanta radi u jutarnjim satima, a pacijentima je na raspolaganju i drugu subotu u mjesecu. ■

ZLOBINSKA KANTRIDA

Zahvaljujući entuzijazmu nekolicine povremenih stanovnika Zlobinskog brda postavljena je nova atrakcija koja privlači prolaznike i izmamljuje osmijehe na lica uz neizostavni selfie.

Tekst i foto:
Robert Blažina

Kad vas put nanese preko Zlobina na Fužine možete se slikati na velikoj stolici i odigrati igru „Križić, kružić“ napravljenu od prirodnih materijala. Većinu materijala za izradu ove atrakcije donirali su sami mještani Brda dok se za ostatak pobrinuo Grad Bakar. Uređen je i cjelokupni prostor oko „kantride“. U tijeku je i uređenje lokve koja se nalazi u neposrednoj blizini „kantride“, a služi kao pojilište divljim životinjama. Posebna zahvala ide Vandi, Mariu, Svenu, Goranu, Boticama i Mehaniki Vidas! Toliko pozitivne energije i sloge na jednom mjestu u današnje vrijeme teško je pronaći, a novi projekti su u pripremi... Hvala vam u ime svih nas! ■

OČUVAJMO NAŠE LOKVE

Krške lokve su vodena tijela koja spadaju u skupinu povremenih stajaćica. To su male i privremene akumulacije vode koje mogu presušiti, najčešće nastaju nakupljanjem kiše na vodonepropusnom ili polupropusnom tlu.

Tekst i foto:
Ema Arh i
Jadranka Vraneković

Mogu nastati prirodnim putem ili antropogenim djelovanjem. Gradnja lokvi potječe još iz brončanog doba kada se intenzivnije počelo razvijati stočarstvo, pa je održavanje umjetnih vodenih tijela bilo od presudne važnosti. Osim toga, mnogi su organizmi ovisni o lokvama kao jedinom izvoru vode na staništu, a neki su povezani s vodom kao dijelom svog životnog ciklusa. Što je brojnost biljnog i životinjskog svijeta u lokvama i oko njih veća, bioraznolikost takvog staništa je bolja. S ciljem održavanja postojeće bioraznolikosti, staništa se zaštićuju, pa je i Europska ekološka mreža Natura 2000 kao prioritet stavila očuvanje malih krških lokava mediteranskog područja.

Bakarski kraj, pa tako i Krasica obiluje mnogim sada već i zapuštenim lokvama koje više nemaju svoju primarnu funkciju, ali imaju veliku važnost u održavanju bioraznolikosti našeg kraja. Stoga je u sklopu Festivala znanosti, u travnju 2023. godine u PŠ Krasica održana edukativna radionica na temu „Život u kapljici vode – važnost očuvanja krških lokava“ na kojoj su učenici upoznali mikroskopske vrste koje su bitne za očuvanje hranidbenih lanaca, a time i za održavanje bioraznolikosti same lokve, ali i s lokvama koje se nalaze na području Krasice. Radionicu su održale studentica Ema Arh sa Sveučilišnog prijediplomskog studija Sanitarne inženjerstvo, Medicinskog fakulte-

ta, Sveučilišta u Rijeci i mentorica izv. prof. dr. sc. Jadranka Vraneković. Lokve na Hroljevu i Veternjaku dio su istraživanja završnog rada studentice Eme Arh pod naslovom "Određivanje citotoksičnosti krških lokava". Rezultati rada ukazuju da je voda lokve na Hroljevu umjereno toksična,

dok je voda lokve na Veternjaku slabo onečišćena. Obzirom na antropogeno onečišćenje vidljivo u lokvi na Hroljevu ovim putem želimo potaknuti javnost i naše mještane da razmišljamo i učinimo korak više za očuvanje bioraznolikosti koju čine i sitni mikroskopski organizmi koji su također važni i za naš opstanak. ■

NAJAVA KNJIGE BIOGRAFSKI LEKSIKON BAKARSKIH ZASLUŽNIKA

Iz tiska uskoro izlazi knjiga *Bakarski zaslužnici u 19. i 20. stoljeću*, autora Josipa Luzera i Srečka Jelušića u izdanju Grada Bakra.

Tekst:
Irvin Lukežić

U okviru dobro poznate edicije posebnih monografskih izdanja Bakarskog zbornika uskoro će biti objavljen 9. svezak u nizu zanimljivih izdanja o Bakru i neposrednoj okolici. Urednik je Boris Petković.

Potaknuti rijetkim žarom, poletom i marljivošću, profesori Josip Luzer i Srečko Jelušić, dugogodišnji prijatelji i suradnici na mnogim projektima, poslije duga promišljanja, odvažili su se, unatoč svim mogućim teškoćama i svjesni činjenice da to nije nimalo jednostavno učiniti, krenuti združenim snagama, onako samozatajni, znatiželjni, živahni i mladenački vedri kakvi već jesu, u neizvjesnu pustolovinu istraživanja i prikupljanja biografskih podataka, a potom i oblikovanja knjige o Bakru, posvećenog njegovim znamenitim osobnostima, zaslužnicima, kako oni kažu. Prije njih, koliko nam je poznato, nitko se nije uhvatio pisanja sličnoga ili srodnoga biografsko leksikografskoga pregleda bakarske prošlosti. Riječ je, dakle, o pionirskom djelu, što već samo po sebi dovoljno govori, te zaslužuje onda i posebnu pozornost. Knjiga je zamišljena kao mala enciklopedija, što znači da pokušava obuhvatiti sva moguća područja ljudske djelatnosti, od privrede i gospodarstva, preko prosvjete i školstva, do književnosti, umjetnosti i znanosti. I sve se to zrcali u ogledalu lokalne, bakarske prošlosti, kao što se starodrevni Bakar, zajedno sa svojim okolnim mjestima zrcali u ogledalu Bakarskoga zaljeva. Zanimljivo je zaviriti u jedno i u drugo zrcalo, jer se u njima odražava neobično bogata i sadržajna slika stvarnosti, prošlosti i sadašnjosti, koje su oduvijek povezane u jednu jedinstvenu cjelinu te međusobno isprepletene mnogim

vidljivim i nevidljivim nitima, kao da se radi o nekoj veličanstvenoj tapiseriji. Ono što na njoj vidimo nisu samo jedinstvene vedute i krajolici, nego i ljudi koji ovdje naraštajima, dolaze i odlaze, ostavljajući iza sebe prepoznatljive tragove. Upravo o tim posebnim ljudima je riječ u ovom djelu koje osim zanimljivih i sadržajnih tekstualnih natuknica sadrži i portrete uvrštenih osoba, fotografije njihovih rodniha kuća ili kuća u kojima su u Bakru i okolici živjeli, ili pak ilustraciju nekog njihovog značajnog djela. Svaka natuknica o uvrštenom zaslužniku sadrži također popis djela i iscrpnu korištenu literaturu i izvore arhivske i muzejske građe. Autori su u izradi djela konzultirali, također, više od stotinu osoba na razne načine (obiteljske, prijateljske, profesionalne) vezane uz zastupljene pojedince i na taj način knjizi dodali šarm koji proizlazi iz zanimljivih pojedinosti svakodnevnog života koje nigdje do sada nisu objavljene ili na neki drugi način predstavljene.

Moglo bi se reći da ovdje ima za svakoga ponešto, i da svatko tko je zainteresiran može iz nje koješta novo naučiti, ili dopuniti ono što mu prije toga nije bilo potpuno poznato. Tako se prebogata povijest drevnoga primorskoga i pomorskoga grada otkriva u svjetlu mnogih pojedinačnih životnih priča, povijesti i sudbina, tijekom posljednjih dvjestotinjak godina. A bilo je u tom vremenu ne samo okretnih i poduzetnih ljudi, nego i onih koji su stremili najvišim sferama duha, onih koji su tražili odgovore na ključna znanstvena pitanja, koji su istraživali zakone svemira, istovremeno sa zakonima zemlje. Neki od njih bili su promatrači oblaka, drugi su se bavili paukovima, treći su

planinarili i pisali putopise, četvrti su podučavali navigaciju i manovru, peti su prikupljali građu za pomorsku terminologiju, šesti gradili brodove i osnivali brodarske kompanije, sedmi pisali domoljubne stihove. Ovo djelo, po mom sudu, prije svega treba shvatiti kao više negoli dobrodošlo vraćanje povijesnoga duga kojega nesumnjivo imamo prema mnogim iznimnim, a nerijetko zaboravljenim i zanemarenim ljudima. Tako nam i oni sami, ti znameniti ljudi iz nekadašnjega bakarskoga kulturnoga mikrokozmosa, postaju nekako bliži i prisniji, ulaze u naš vidokrug, u našu svijest kao da su bili naši poznanici. Upravo zato što je široko aspektirana, ova knjiga predstavlja pravi mali rudnik znanja

i spoznaja koje se mogu posvuda pronaći, ukoliko imamo strpljenja da ih tražimo. Njena osnovna vrlina je preciznost i pouzdanost, svaki je i najmanji podatak provjeren, sve je stavljeno na svoje mjesto, i sve ima svoje mjesto u velikoj ranonovovjekovnoj povijesti maloga grada. Iz te naše zavičajne prošlosti uistinu je moguće mnogo toga naučiti, a možda ponajviše o našem osebujnom primorskom mentalitetu, nenametljivom, tihom i suzdržanom, koji se nikada ne stavlja u prvi plan, niti sebi daje na velikoj važnosti, a ipak na svoj način samosvjesnom, mudrom, promišljenom, poduzetnom, praktičnom i otvorenom prema novim idejama, prilagodljivom i beskrajnom marljivom. ■

REPLIKA TUNERE/STRAŽE PONOSNO KRASI GRAD BAKAR

Bakar je kroz povijest oduvijek bio poznat kao pomorsko, trgovačko i ribolovno središte Hrvatskog primorja. Jedna od važnijih grana privrede zasigurno je bio i tunolov.

Tekst:
Paula Mikeli

Najvažnija i kroz niz stoljeća najunosnija jadranska skupina stajalnih tunera nalazila se baš u Bakarskom zaljevu, gdje ih je ukupno bilo deset od čega četiri na Bakarskoj strani odnosno u samom Bakru. Tunera „Pod steni“, pred crkvom sv. Margarete, kod Mandrača te na Grohotini bile su od iznimne važnosti za gospodarstvo, ali i društveni život Bakrana. Tijekom godina ove su tunere uklonjene, a uspomene na njih, kao i način ribolova ostao je samo na starim fotografijama. Izraz tunera često se koristi kao sinonim izrazu straža, no straža je bila samo dio tunere, većeg dijela obale koji je sadržavao ribarsku kućicu, stražu, mreže, sjenicu, portić za vez barke i sl., to jest sve što je za takvu vrstu ribolova bilo potrebno. Upravo je stražar, koji je s visoka pratio morsku površinu kako bi zapazio srebrni odsjaj jata tuna, povikivao poznate riječi: „Tira! Tira!“ kako bi drugim ribarima, mještanima i svima prisutnima naredio da pravovremeno krenu povlačiti goleme mreže prepune tuna, koje su natopljene vodom znale težiti čitavu tonu. Kako bi se sačuvala uspomena na tradiciju tunolova, krajem rujna postavljena je replika tunere/straže na povijesnom mjestu kod crkve sv. Margarete, na Žalu Ribara, točnije ispred sadašnjih prostorija SPD-a Luben i DVD-a Bakar. Grad Bakar je uz odobrenje Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorskog odjela u Rijeci, Ministarstva kulture i medija, vlastitim sredstvima postavio repliku 17 metara visoke straže na jednom od povijesnih mjesta. Izvođač radova bio je BSK COMMERCE d. o. o., a ukupna vrijednost projekta je 23.117,78 €.

Priča o interpretaciji i očuvanju povijesti ribarstva u Bakru započela je 2021. godine, uređenjem parka Banj u centru naselja Bakar, uz pomoć bespovratnih sredstava Europske unije. Edukativna staza s interaktivnim kockama i informativnim pločama posvećena tunolovu, pod zajedničkim nazivom Mreže sjećanja, nalazi se između dviju nekadašnjih tunera „Pod steni“ i kod crkve sv. Margarete, te je postala dijelom turističke ponude čitavog Grada Bakra. Šetnjom prema Žalu Ribara posjetitelj dolazi do replike tunere/straže, u blizini koje će se uskoro postaviti oznaka s koje će posjetitelji putem mobilnih uređaja pristupiti 3D animaciji koja će biti poveznica između tunere/straže i Interpretacijskog centra „O RIBI“ u Turskoj kući gdje će se nastaviti priča o tradiciji tunolova u gradu Bakru. ■

ZAVIČAJNA VEČER ISPRED RODNE KUĆE JOSIPA MAROHNICA NA HRELJINU

„Će daž? Neće daž?“, pogledom uprtim u nebo pitali su se organizatori „Zavičajne večeri“ na Hreljinu u četvrtak, 21. rujna 2023. godine.

Tekst: Božica Čop Pavušek
Foto: Mario Kapš

dažja ni bilo pa su na terasi ispred rodne kuće „Josipa Marohnića“ održani „čakavski susreti“. I da je bilo malo dažja, ne bi ni smetalo, jer se večer održavala pod novoizgrađenom nadstrešnicom ispred „Marohnićeve kuće“. Stolica je bilo premalo za sve koji su se odazvali pa su i okolni zidici poslužili za sjedenje. U programu „Zavičajne večeri“ sudjelovali su: učenici OŠ „Hreljin“, Ženska klapa „Hreljin“, Pjevački zbor KUD-a „Sloga“ i hreljinski čakavski pjesnici Josip Braco Vidas, autor dviju zbirki pjesama „Mesto na suncu“ i „Hreljinske besede“, i Marina Tijan Hajdinić, autorica čakavske zbirke pjesama „Žena z Piketa“ i knjige proze na hreljinskoj čakavštini, izdane lanjske godine pod nazivom „Hreljinski koral“. Program je vodila mlada Hreljanka, Stela Mataija, učenica 2. razreda Gimnazije Andrije Mohorovičića.

Predsjednica VMO-a Hreljin gđa Marta Živko pozdravila je nazočne i zahvalila svima koji su se odazvali na suradnju i dolazak kako bi podržali inicijativu da se čakavština čim više vrednuje, osobito među najmlađima. Čakavske susrete su otvorili hreljinski pjesnici Marina i Josip i kroz stihove povelili nazočne uz hreljinske gromače, lihe, umejke, na pašu va ku se j' va „čočmani“ hodilo, na more ko vidimo ko na dlanu i na težak nigdanji život. Njima su se kazivajući stihove nazočnih hreljinskih pjesnika pridružili Jasmina Ostojić i Denis Ružić.

Srca nazočnih naročito su razgalili učenici od 1. do 4. razreda OŠ „Hreljin“ koji su recitali hreljinsku čakavštinu. Ispraćeni su dugim pljeskom, a učiteljicama OŠ „Hreljin“ hvala ča neguju naše „ča“. Bilo je i pjesme uz glazbenu pratnju Saše Hajdinića te su Magdalena Živko, Petra Hajdinić i Klara Kapš zadobile simpatije i veliki pljesak. Svi prisutni bili su jako zadovoljni, ča reć oduševljeni i uputili poziv VMO-u Hreljin za organizaciju sličnih večeri uz naše domaće „ča“. Bila je to promocija autohtonog ambijenta kao idealne kulise za kulturna događanja na Hreljinu. Nakon čakavskih stihova i prigodnih zavičajnih pjesama hreljinske klape i zbora, organiziran je mali domjenak za sve nazočne i tu je potekla pjesma, ali po domaću. ■

ŽUPA SV. JURJA MČ. HRELJIN

AKTIVNOSTI ŽUPLJANA

Tekst:
vlč. Marko Šarić, Marta Živko

OBNOVLJENO HODOČAŠĆE NA SV. TROJICU

U subotu, 3. lipnja održano je hodočašće župe Hreljin u crkvu sv. Trojice u Dolu, koja pripada župi Križišće. Još od davnine župljani Hreljina hodočastili su o blagdanu Presvetog Trojstva u ovu crkvu, međutim već duži niz godina hodočašće se prestalo održavati, a stari put s Gradine je zarastao.

U zajedništvu sa župnim vijećem odlučilo se obnoviti ovo lijepo hodočašće za koje se nadamo da će postati tradicija župe Hreljin i u godinama koje su pred nama.

Dio hodočasnika došao je pješice, dok su oni stariji stigli automobilima. Dočekao nas je mjesni župnik vlč. Goran Casalonga sa svojim župljanima. Ukratko nas je upoznao s poviješću crkve i mjesta, a potom je slavljena sv. misa na čast Presvetog Trojstva s posebnom molitvom za sve pokojne koji su nekada hodočastili u ovu crkvu te nakanom da se hodočašće koje je obnovljeno po nama i nastavi.

Susret je završio druženjem ispred crkve uz zajedničku želju za uzvratnim posjetom hodočasnika župe Križišće na Hreljin.

HODOČAŠĆE U CANALE D'AGORDO, ITALIJA

Početkom srpnja naš je župnik vlč. Marko Šarić organizirao hodočašće župa Hreljin i Zlobin u Canale d'Agordo, rodno mjesto bl. Ivana Pavla I., pape koji je poznat pod nadimcima »nasmijani papa« i »rujanski papa«, a ubraja se među pape s najkraćim pontifikatima u povijesti (33 dana). Iako nam vremenska prognoza nije išla u prilog, interes je bio velik i tražilo se mjesto više u autobusu. Predivno mjesto Canale d'Agordo naselje je visoko u talijanskim Alpama na nadmorskoj visini od 986 m, u regiji Veneto i provinciji Belluno.

Dobrodošlicu nam je iskazao mjesni župnik u crkvi gdje je Albino Luciani, budući papa, kršten i krizman, a misu je predvodio naš župnik vlč. Marko Šarić. Usprkos kišnim kapima i hladnijem vremenu u Alpama, posjetili smo Papinu rodnu kuću i spomen muzej, a potom i grad Vittorio Veneto u kojem je blaženik vršio svoju biskupsku službu. U iščekivanju novih hodočašća pod vodstvom našeg župnika, u srcu nosimo obilje božjeg blagoslova i lijepe uspomene s ovog puta.

GOSPA SNJEŽNA NA GRADINI

U subotu, 5. kolovoza, u župi Hreljin svečano je proslavljen blagdan Gospe Snježne te državni praznici Dana pobjede, domovinske zahvalnosti i hrvatskih branitelja. Tim povodom, prethodno je na mjesnom groblju održana molitva za sve pokojne hrvatske branitelje, a zatim je na našoj Gradini slavljena sv. misa koju je predslavio vlč. Goran Casalonga, župnik Križišća i Šmrike. Misno slavlje svojim su posjetom uveličali vjernici susjednih župa bakarskog dekanata te Šmrike i Križišća koji su uzvratili nedavno obnovljeno hodočašće župi sv. Trojice i time potvrdili namjere za obnovom i održavanjem tradicije hodočašća naših starih.

U samoj kapelici je bilo malo mjesta za sve prisutne pa je većina hodočasnika pratila misu vani, uz prijenos preko zvučnika. Nakon sv. mise nastavljeno je druženje u, za ovo doba godine, prohladnom, ali uvijek predivnom ambijentu naše Hreljinske gradine.

TRADICIONALNO HODOČAŠĆE PJEŠICE NA TRSAT, „ROKOVA“

I ove godine, na blagdan sv. Roka 16. kolovoza, Majci Božjoj na Trsat hodočastili su pješice vjernici iz župa Bakarskog dekanata. Na Rokovu se već desetljećima hodočasti pješice. To je zavjet dan davno kako bi sv. Rok čuvao i štiti naša mjesta od zaraznih bolesti koje su nekada harale i odnosile brojne živote. Svake godine hodočasnika pješaka je sve više, osobito djece i mladih. S Hreljina se krenulo u 2:00 sata po noći, a putem su se do Trsata pridruživali župljani Praputnjaka, Krasice, Škrljeva, Kukuljanova i Drage. Hodočašće je vodio naš župnik, vlč. Marko Šarić.

„ŽUPNI PIKNIK“

U subotu, 26. kolovoza, održan je župni piknik na Satničkom. Radost i zajedništvo dodatno su uvećale sportske aktivnosti, razgovor, odličan roštilj, a najviše predivna priroda. U jeku toplinskog vala, spas od visokih temperatura pronađen je u hladovini drevnih krošnji prelijepog Satnička. ■

POZDRAV IZ „MOTUSA“!

U prethodnom broju Bure predstavili smo vam pojam senzorne integracije te benefite senzorne sobe. Ovaj put želja nam je približiti metodu po kojoj terapeut radi te nekoliko sitnica o samom začetniku iste.

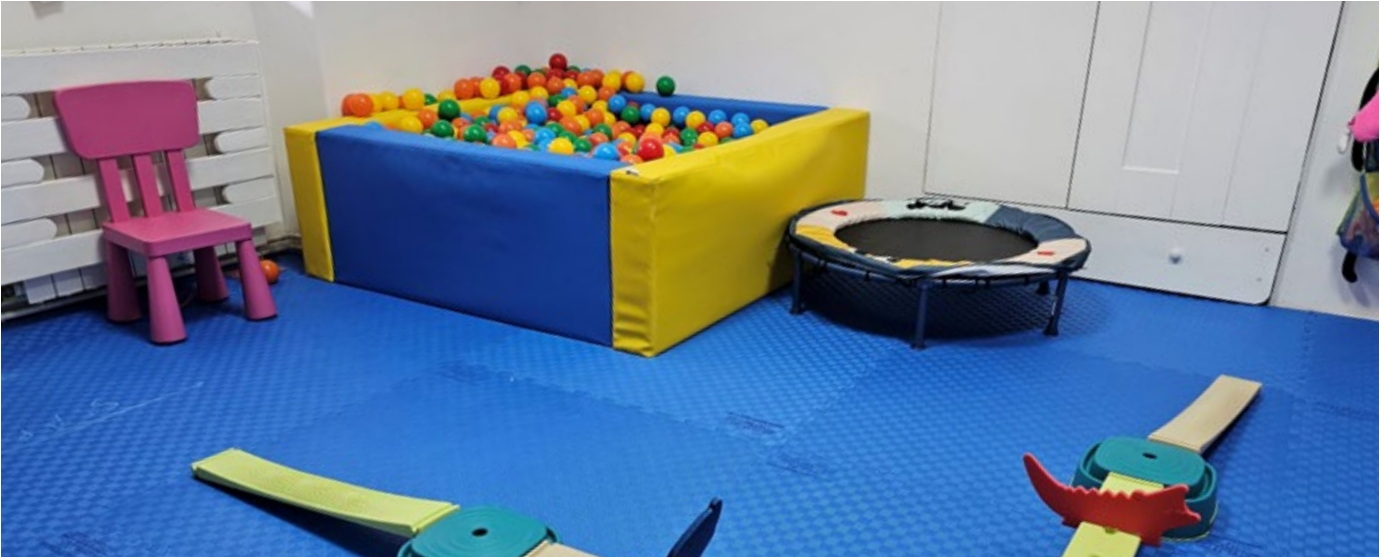
Terapijski pristup senzorne integracije je razvila A. Jean Ayres i formalno je poznat kao Ayres Sensory Integration (ASI), odnosno, Ayres pristup. ASI uključuje teoriju senzorne integracije, metode ocjenjivanja mjerenja senzorne integracije i temeljni skup bitnih intervencijskih konstrukata koji se koriste u intervenciji s klijentima koji imaju poteškoća u procesiranju senzornih informacija (American Occupational Therapy Association).

Radna terapija, korištena u ASI pristupu pomaže kod problema u procesiranju senzornih informacija kao i kod su-

očavanja s djetetovom sposobnošću za izvedbu ili sudjelovanje u vršnjačkim aktivnostima u svakodnevici.

U Ayres pristupu terapeuti se oslanjaju na razumijevanje dinamičnih reakcija među svim senzornim sustavima kako bi razumjeli osnovne razloge zašto se djeca bore sa stjecanjem vještina. Kada je evaluacija gotova, radni terapeuti slažu plan intervencije usmjeren na jačanje djetetove jedinstvene vještine za upotrebu osjeta. To uključuje pažljivo korištenje vestibularnih, proprioceptivnih i taktilnih senzornih podražaja koji pomažu djetetu razvijati temelje naredne senzorne obrade na kojima će se graditi te vještine.

Tekst i foto:
Petra Mišić

Kada radni terapeuti koriste Ayres pristup, nekoliko važnih elemenata je bitno, a neki od njih su:

- intervencija Ayres pristupa događa se unutar prostora bogatog taktilnim, proprioceptivnim i vestibularnim mogućnostima, a to zajedno stvara i fizičku i emocionalnu sigurnost za dijete
- adaptivni odgovori djece na ambijentalni kontekst, kao i poziv na aktivnost i jedinstvena senzorna iskustva
- sve terapeutske aktivnosti su usmjerene na djecu, osobito podrška terapeuta
- mnoge će terapeutske aktivnosti izazivati djecu na razvijanje ideje o tome što će raditi, dopustit će djetetu planirati ideje i njihovo uspješno provođenje
- mnoge terapeutske aktivnosti će unaprijediti kontrolu držanja i ravnoteže, što može utjecati na upotrebu specijalizirane opreme kao npr. visećih ili obješenih pomagala, lopti...

„Terapija senzorne integracije potpuno je prirodna. Prirodna interakcija s normalnom okolinom omogućuje adaptivne reakcije koje su dovoljne da se u većine male djece razvije mozak“ (Ayres, 2002.). Slabu senzornu integraciju djeca mogu imati u ranoj fazi života, ali s vremenom sama isprave problem prirodnim reakcijama. Neka pak djeca ne mogu sama utjecati na te smetnje. Kada nešto omete taj prirodni razvoj i nije ga u stanju ispraviti kod kuće ili tijekom igre, tada dijete treba posebnu terapiju koja čini ono što je prirodno. Mnoga istraživanja u zadnjih nekoliko desetljeća su pokazala kako je bogata okolina zdrava za normalan razvoj i rad mozga. Tu okolinu je potrebno istražiti putem kretanja i osjetila, dakle sama terapija neće „popraviti mozak“. Dijete mora samo organizirati mozak.

Terapija senzorne integracije djecu bez navođenja uči specifičnim vještinama ili ponašanjima, ali to nije cilj. Cilj su fizičke aktivnosti koje stvaraju osjete koji dovode do adaptivnih reakcija, koje dalje osiguravaju više osjeta koji opet dovode do složenijih adaptivnih reakcija. Tako se efikasno i funkcionalno mozak poboljšava u cjelini (Ayres, 2002.).

Postavlja se pitanje zašto djeca s neurološkim problemima s minimalnim poremećajem mozga i disfunkcijom senzorne integracije trebaju terapiju, a djeca urednog razvoja ne trebaju, ako im interakcija s okolinom i igra pomažu u razvoju mozga. Ayres navodi da normalno dijete ne treba terapiju jer mu igra osigurava senzornu stimulaciju i dopušta mu svrhovit način reagiranja na podražaje, dok dijete s poremećajem se igra, ali ne na integrirajući način. Dijete zato treba po-

sebno kreiranu okolinu koja zadovoljava njegove potrebe. Tu su zato stručnjaci koji dijagnosticiraju kako funkcionira senzorni sustav djeteta te tako kreiraju okolinu koja djetetu omogućuje postizanje bolje i efikasnije interakcije. Terapeut djecu potiče, mami i manipulira njima u odabiru aktivnosti koja pomaže mozgu da se razvije jer djeca s disfunkcijom senzorne integracije izbjegavaju slijediti unutarnji poriv. To ne znači da terapeut organizira djetetov mozak, već dijete to mora učiniti samo, ali ne može bez pomoći. Ayres kaže da je središnja ideja takve terapije omogućavanje upravljanja senzornim unosom tako da dijete stvara adaptivne reakcije koje integriraju osjete. Za uspješnu terapiju je zato potreban vješt terapeut i velika soba s puno jednostavnih i posebnih sprava jer kada terapeut efikasno obavlja svoj posao, dijete organizira svoj živčani sustav pa se čini kao da se dijete igra. Terapija će biti najefikasnija kada dijete usmjerava vlastite akcije, odnosno, želi podražaje i inicira aktivnost da ih primi, a terapeut nenametljivo određuje okolinu i tu se javlja interakcija. Kod djece s težim poremećajima, koja zahtijevaju i više vanjskog vođenja i strukturiranja jer strah i negativni osjećaji ometaju to samovođenje. Terapeut pomaže tako da se dijete oslobodi svojih negativnih osjećaja. Omogućuje djetetu primanje senzornog unosa koji ima i senzomotoričku i emocionalnu vrijednost te tako dolazi do adaptivne reakcije koja taj unos organizira.

Oprema koja se koristi u terapiji napravljena je tako da uključi dijete u aktivnost koja mu osigurava osjet koji nastoji organizirati mozak. Tijekom terapije dijete slijedi svoje unutarnje signale i njihove radnje imaju smisla, iako dijete misli da se „samo igra“. Dijete je u stanju izabrati točno onu vrstu aktivnosti koja stvara senzorni podražaj i postavlja motoričke zahtjeve koji mu pomažu organizirati unos.

Terapeut je tu da savlada otpor kod djeteta te mu pokazuje da može imati povjerenja u njega i ono što ih okružuje. Potrebno je puno vještine i mašte da se osigura okolina koja ne izaziva strah. Tako terapeut nudi zadatke za koje zna da ih dijete može svladati i izvršiti, a sve aktivnosti bi trebale biti privlačne djetetu i njemu prilagođene. U optimalnom ambijentu terapija je djetetu zabava i voli dolaziti na satove terapije, a s vremenom, razvijajući latentne mogućnosti, doživljava ispunjenje te pokazuje sve veće oduševljenje terapijskim aktivnostima.

Upravo zbog svega ovoga nastao je „Motus“. Mjesto gdje terapeut ulazi u djetetov svijet i na stručan i krajnje povjerljiv način uvodi dijete u svijet odraslih! ■

ETNO KUĆA MAROHNIĆ

Tijekom ljetnih mjeseci u dvorištu Etno kuće Marohnić postavljena je nadstrešnica od drvenih stupova, rogova i greda koja, osim što krasi okoliš Etno kuće, postaje mjesto održavanja raznih kulturnih manifestacija književnih večeri, predavanja i koncerata klasične glazbe i sl.

Tekst i foto:
Paula Mikeli

Podsjetimo, u listopadu 2022. g. završena je izgradnja Etno kuće Marohnić u Hreljinu koja je izgrađena na mjestu dvoetažne rodne kuće najpoznatijeg hrvatskog iseljenika Josipa Marohnića. U suterenu građevine izvedena su dva izložbena prostora i sanitarni čvorovi za djelatnike i posjetitelje, dok su u prizemlju izvedena tri izložbena prostora. U nivou suterena izvedena su dva platoa, jedan opločen kamenim pločama, a drugi lomljenim kamenom, dok je u nivou prizemlja izveden plato kojeg krasi kamena klupa i šterna koja je karakteristična za naš kraj kao i nisko raslinje posađeno u okolišu. Od travnja ove godine, dvorište krasi i model skulpture – portret u punoj formi Josipa Marohnića, djelo akademske kiparice Tatjane Kostanjević, dok je odljev u bronci izradila Ljevaonica umjetnina ALU d. o. o. iz Zagreba.

Krajem srpnja na mrežnim stranicama Grada Bakra objavljen je Poziv za nadmetanje u postupku jednostavne nabave izrade idejnog rješenja za stalni muzeološki postav u Etno kući Marohnić. U rujnu je potpisan ugovor s izvođačem Republic j. d. o. o. koji će do početka sljedeće godine izraditi idejno rješenje za stalni muzeološki postav kojim će se ispričati priča o iseljenicima našeg kraja i najpoznatijem iseljeniku Josipu Marohniću. ■

RADOVI U INTERPRETACIJSKOM CENTRU „O RIBI“

Ovog ljeta započeli su građevinski radovi u Turskoj kući koja uskoro postaje dom Interpretacijskom centru ribarstvene i pomorske baštine „O RIBI“. Krajem kolovoza potpisani su i ugovori za nabavu multimedijalne projekcije, dizajna i izrade produkta, grafičkog dizajna s URBANEX d. o. o. i GROW, obrtom za izdavanje računalnih igara te za nabavu opreme s tvrtkom ETT s. p. a.

Tekst:
Paula Mikeli
Foto:
Anamarija Kezić

S ciljem daljnje prezentacije i promocije jedinstvene materijalne i nematerijalne baštine Bakra i Bakarskog zaljeva vezane uz ribarstvo i pomorsku tradiciju, koja je započela uređenjem obalnog parka Banj, projekt Interpretacijskog centra „O RIBI“, prijavljen je krajem ožujka 2021. godine na natječaj LAGUR-a „TUNERA“ za dodjelu potpore u okviru Mjere B.1.1. Mali muzeji ribarstvene i/ili brodograditeljske baštine iz Lokalne razvojne strategije u ribarstvu 2014. - 2020. te su Gradu Bakru odobrena bespovratna EU sredstva u iznosu od 100.165,90 € odnosno 754.700,00 kn.

Snažna ribarska i pomorska komponenta kroz povijest bakarskog kraja razlog je uspostave Interpretacijskog centra kojim se želi integrirati nematerijalnu baštinu u budući razvoj. Kroz tri dinamične krovne teme: Tradicija tunolova u Bakarskom zaljevu, Ljudi i more, Riba i grad, interpretirat će

se pomorska i ribarstvena baština. Inovativni multimedijalni postav uključuje predmete vezane uz tunere i ribolov, alate, makete, instalaciju „Vrše sjećanja“ s tri tematska dijela: „Ribarske priče, vjerovanja i žargon“, „Istaknuti ribari“ i „Tira tira cijeli grad“. Pomoću inovativnog storytellinga „Vrša sjećanja“ upoznaje posjetitelja s ljudima i ribarskim „štorijama“ Bakra i Bakarskog zaljeva.

Interpretacijski centar „O RIBI“ na jednom mjestu objedinit će i čuvati bogato nasljeđe Bakra za buduće naraštaje koje do sada nije bilo dovoljno zaštićeno i promovirano, a zajedno s Mrežom sjećanja u parku Banj i rekonstrukcijom tunere/straže, posjetiteljima i sve brojnijim turistima ponuditi kompletnu priču o bogatoj bakarskoj tradiciji ribolova s naglaskom na tunolov, a sve s ciljem da se otrgne zaboravu način života koji pripada jednom dalekom vremenu. ■

VELIKI PROJEKT KANALIZACIJSKOG SUSTAVA

RASKOPANI BAKAR

Prije nešto više od godinu dana započeli su radovi na izuzetno bitnom projektu za Grad Bakar, a to je projekt izgradnje kanalizijskog i vodovodnog sustava.

Tekst:
Ivan Šamanić

Otom projektu odavno se govori i planira u Gradu Bakru, stoga nitko ne bi trebao imati ništa protiv, jer Bakar do sada nije imao rješenje sustava odvodnje vode. Projekt obuhvaća područje od platoa bivše Koksare, ulicom Palada do Magistrata, nastavljajući ulicom Primorje, zatim Veberovom i Senjskom do luke za rasuti teret.

Građani Bakra nemaju ništa protiv opsežnih radova, dobro je da se radi, ali su se njima već pomalo zasitili. Bakar je sav raskopan, jer su obavljeni radovi na postavljanju kanalizijske infrastrukture opsežni te stvaraju poteškoće pješacima u kretanju, uz svakodnevno prometovanje osobnih vozila. Uzduž čitave obale položene su cijevi, prisutna je prašina, na gradilištu ima dosta strojeva i opreme, a svakodnevni radovi remete uobičajeni ritam grada.

Prilikom izvođenja radova naišlo se na dosta problema kao što su podzemne vode koje je trebalo povremeno ispumpavati da bi se ukopale cijevi, utjecaj plime i oseke, sanacija potpornog zida na Jazu, veća količina materijala ilovače, arheološki nalazi i sl.

I pored ovih pozamašnih radova promet kroz Bakar nije prekinut za osobna vozila i opskrbu, jedino je zabranjen autobusima Autotroleja i GKD-a „Dobra“ te ostalim prijevoznicima koji prevoze putnike.

Davno zamišljeni projekt postaje stvarnost budući da se došlo do pola puta, a sve će biti realizirano do kraja svibnja sljedeće godine, ukoliko ne bude nekih iznenađenja.

Bit će to veliki uspjeh za ovaj starodrevni grad jer će more biti čisto za kupanje i ostale aktivnosti. Svi ćemo biti zadovoljni rezultatima najvećeg bakarskog gradilišta i najveće investicije koja nadmašuje sve dosadašnje, a financirana je i novcem iz Europskih fondova. ■

KOMUNALNI INFO

Tekst:
Dominik Barbiani

NOVO PARKIRALIŠTE NA HRELJINU (KALCI)

Grad Bakar je tijekom proljetnih mjeseci pristupio uređenju površine bivšeg okretišta na Kalcima u naselju Hreljin. Predmetna površina je dugi niz godina, do izgradnje novog okretišta na Fisteru služila kao parkiralište autobusa i kamiona. Kako bi se građanima omogućilo više parkirnih mjesta za osobna vozila Grad je u sklopu sanacije dijela nerazvrstane ceste H-79, tijekom koje se riješila odvodnja oborinskih voda, uredio i parkiralište s 10 parkirnih mjesta za osobna vozila.

GROBLJE KRASICA

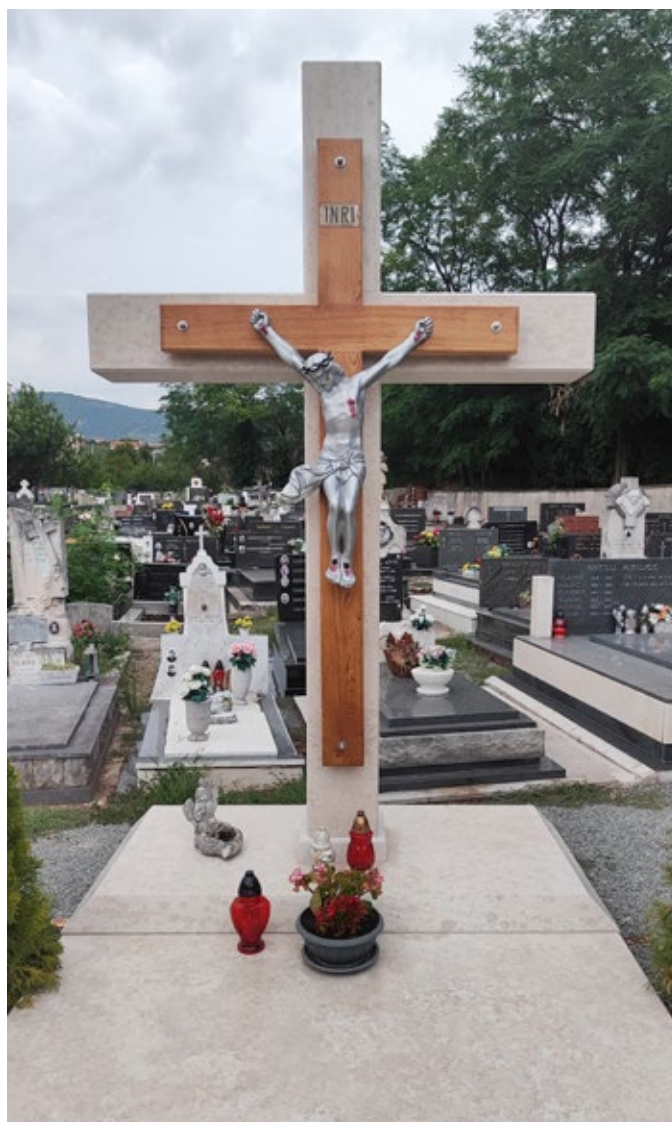
Ove se godine obilježava 130 godina od izgradnje krasičarskog groblja, stoga je tijekom ljetnih mjeseci, dotrajali drveni centralni križ zamijenjen masivnim kamenim križem na koji je preseljeno restaurirano drveno raspelo. Ispred novog križa uređen je povećani kameni prostor za polaganje cvijeća i paljenje svijeća, a isti se sastoji od dva kamena dijela. Oko centralnog križa uređena je i hortikultura.

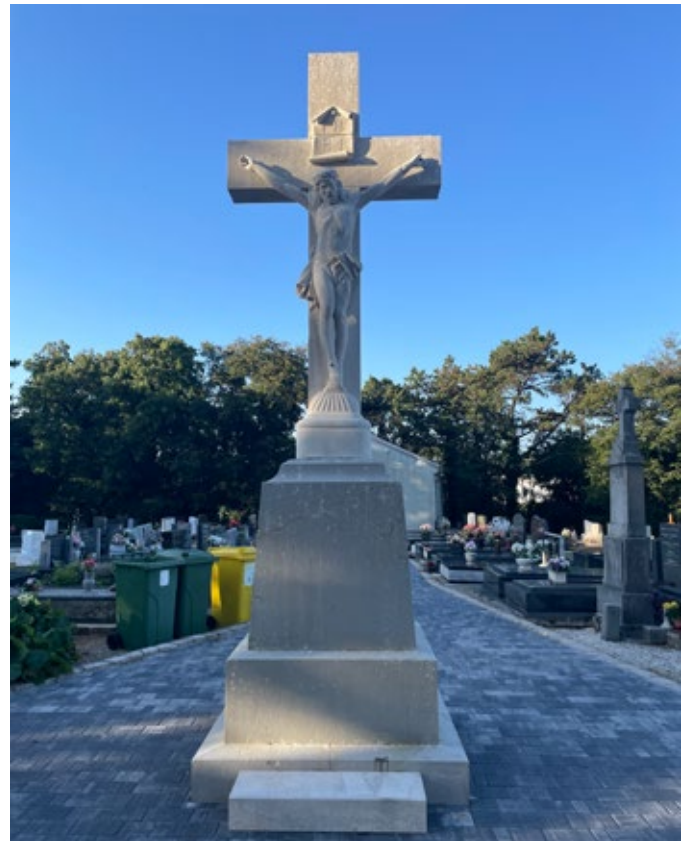
GROBLJE KUKULJANOVO

Tijekom mjeseca rujna tlakavcima su popločene glavne staze starog dijela groblja na Kukuljanovu, čime se postigla njegova urednost te povećala sigurnost posjetitelja. Također je očišćen i uređen centralni križ. Radi sprječavanja sve učestalijih krađa i ostalih kriminalnih radnji postavljen je video nadzor. Radove na uređenju groblja Kukuljanovo izvelo je Gradsko komunalno društvo „Dobra“ d. o. o. Posljednje počivalište na Kukuljanovu dobilo je dostojanstvenu vizuru kakva i priliči ovakvom mjestu.

ASFALTIRANJE CESTE TOMINO

Nakon polaganja vodovodnih cijevi u sklopu investicije Vodovoda i kanalizacije Grad Bakar je u suradnji s investitorom sanirao kompletan kolnik u dužini od 400 metara od „Borića“ do Tomina u naselju Škrlevo.

PROŠIRENJE DJEČJEG VRTIĆA HRELJIN

Dječji vrtić Bakar novu je pedagošku godinu započeo s proširenim kapacitetima u Dječjem vrtiću Hreljin. Dvorana vrtića prenamijenjena je u vrtićku skupinu, a na taj je način stvoren prostor za upis petnaestero djece s područja Grada Bakra.

Radovi su se izvodili u kolovozu, od strane Gradskog komunalnog društva „Dobra“ d. o. o.

Za uređeni prostor kupljen je novi namještaj i didaktička oprema.

Dječji vrtić Bakar sada ima ukupno 13 skupina i skoro 200 djece. ■

LOG EXPERT THREE D. O. O.

Logističko-distribucijski centar dobio uporabnu dozvolu i započeo s radom.

Tekst i foto:
Ivan Biskupić

Izgrađeni gospodarski objekt investitora Log Expert Three d. o. o. u zapadnom dijelu Zone prošao je tehnički pregled te je nakon dobivene uporabne dozvole započeo s radom. Osnovna namjena građevine je skladište s uredskim prostorima i pratećim tehničkim zonama, a podijeljena je na sljedeće funkcionalne cjeline: zonu pretovara, uredski dio i skladišni dio. Od popratnih objekata ističe se veliki sprinkler tank, portirnica i trafostanica.

Površina građevinske čestice na kojoj je kompleks izgrađen iznosi 31.657 m², a ukupna građevinska bruto površina objekta je 17.563 m².

Arhitektonska kompozicija i oblikovanje građevine izrađeno je od strane projektanata tvrtke ATP ZAGREB arhitekti i inženjeri d. o. o., a definirana je oblikovnim i tehničkim standardima investitora, sukladno projektnom zadatku te odredbama prostorno-planske dokumentacije.

Kako bi objekt dobio uporabnu dozvolu, poštovane su i sve ostale odredbe Urbanističkog plana uređenja Industrijske zone Kukuljanovo koje se tiču smještaja građevine na građevinskoj čestici, uvjeta za uređenje građevinske čestice, postotka zelenih površina, broja parkirališnih mjesta...

Objekt je priključen na kompletnu infrastrukturu, a od specifičnosti treba izdvojiti dodatni vlastiti izvor napajanja električnom energijom putem izgrađene sunčane elektrane na krovu objekta instalirane snage 486 kW.

Građevina je prostorno i funkcionalno podijeljena na dvije cjeline; u sjevernom (većem) dijelu nalazi se tvrtka MAERSK CROATIA d. o. o. (kontejnerska logistika) koja trenutno zapošljava 60 djelatnika i u južnom manjem dijelu tvrtka DSW d. o. o. (usluge cestovnog, pomorskog i zračnog prijevoza, carinjenje, projektni transport i logistička rješenja) sa, zasad, desetak djelatnika. Adresa na kojoj se objekt nalazi je Kukuljanovo 344 A, 51227 Kukuljanovo. ■

IVERPAN D. O. O.

Započela izgradnja još jednog gospodarskog objekta.

Tekst i foto:
Ivan Biskupić

U središnjem dijelu Zone (nasuprot objekta tvrtke FEROTERM), započela je ovih dana izgradnja novog gospodarskog objekta – proizvodnog, skladišnog i prodajnog centra tvrtke IVERPAN d. o. o. čije je sjedište u Goričici u Zagrebačkoj županiji, na sjeveroistočnoj administrativnoj granici Grada Zagreba.

Društvo Iverpan d. o. o. postoji već više od trideset godina, a osnovna vizija ove uspješne obiteljske tvrtke je vođena idejom kako učiniti svoj dom jedinstvenim i ugodnim mjestom za život.

Poznati su po bogatoj ponudi iverala, okova, pribora i ostalih pločastih materijala, uvodeći nove procese i tehnologije u proizvodnju, kako bi se u konačnici dobio što kvalitetniji a s druge strane cjenovno povoljniji proizvod.

Postupnim rastom i razvojem došli su do preko 200 zaposlenih na ukupno pet lokacija u Hrvatskoj; Zagreb Žitnjak, Zagreb Stenjevec, Varaždin, Slavonski Brod i Zadar, a područje Industrijske zone Bakar na Kukuljanovu prepoznali su i izabrali kao svoju sljedeću lokaciju za poslovanje.

Na katastarskoj čestici broj 315, k.o. Kukuljanovo-nova, površine 5.619 m², P.R.I.N.G. PROJEKT d. o. o. projektirao je proizvodno-poslovni centar IVERPAN. Građevina je katnosti P+1, dimenzija 50×24 m, visina građevine do gornjeg ruba krovnog vijenca iznosi 7,90 m mjereno od nivelacijske kote najniže razine okolnog uređenog terena, dok ukupna bruto površina objekta iznosi 1777,41 m². U prizemlju je projektirano skladište i zaseban uredski prostor za skladištara, radionica s kompresorom, sanitarni čvor s garderobom i vatrodajna centrala. Na katu je veliki prodajno-izložbeni prostor pločastih materijala s uredskim prostorima, kao

i pomoćnim sanitarnim i garderobnim prostorima. Treba naglasiti i da se na krovu građevine predviđa postavljanje fotonaponskih ćelija za proizvodnju električne energije.

Građevinska čestica na kojoj je započela izgradnja ima direktan priključak na prometnicu i kompletnu infrastrukturu. Radove izvodi tvrtka GP KRK d. d., a nadzorni inženjer je Milan Čendak, dipl. ing. građ.

Po izgradnji novog centra tvrtke IVERPAN, zaposlit će se novih desetak radnika, a vjerujemo da će i u našoj Zoni Društvo nastaviti svoje uspješno poslovanje. ■

MODERNIZACIJA ELEKTROENERGETSKOG SUSTAVA ZONE

Investitor HEP – Operator distribucijskog sustava d. o. o. Zagreb, Distribucijsko područje Elektroprimorje Rijeka, ishodio je građevinsku dozvolu i započeo građenje transformatorske stanice TS 110/20 kV Mavrinci.

Tekst i foto:
Ivan Biskupić

Analizirajući razvoj Industrijske zone Bakar/Kukuljanovo, operator distribucijskog sustava uočio je značajno povećanje potrošnje električne energije uslijed konstantne gradnje novih gospodarskih objekata koji potražuju, ovisno o djelatnosti, značajnu količinu kV.

Iz tog razloga, nametnula se potreba gradnje nove TS Mavrinci koja će omogućiti kvalitetno i dostatno napajanje električnom energijom kako s aspekta pouzdanosti napajanja, tako i naponskih prilika. Naime, dosadašnja „privremena“ TS Mavrinci je bila TS 35/10(20)kV i po izgradnji nove, modernije i učinkovitije trafostanice, postojeća će se u drugoj fazi ukloniti.

Gradilište, tj. sam položaj nove TS je na sjevernom ulazu u Zonu iz pravca općine Čavle (iza Lesnine) na katastarskoj

čestici oznake k.č.br. 587/1, k.o. Kukuljanovo, površine 14.920 m². Nova TS je slobodnostojeća katna građevina (P+1) tlocrtne dimenzije 9.30 m × 36.20 m i maksimalne visine do sljemena h=6 m, a ukupna građevinska bruto površina će iznositi 688,70 m².

Građevinski radovi podrazumijevaju ravnanje terena (platoa), izgradnju internih prometnica, komunalne infrastrukture (priključak na vodovod i kanalizaciju), zaštitnu ogradu i izgradnju vanjskog postrojenja s energetske modulima. Investitor je prijavio početak radova 17. srpnja 2023. g. putem izvođača radova tvrtke G. P. P. MIKIĆ d. o. o. s rokom izvođenja radova 18 mjeseci, kada će cjelokupni prostor Zone, odnosno postojeći i budući poduzetnici, imati još kvalitetnije napajanje električnom energijom. ■

ANTONJICA NA KUKULJANOVU

Mještani Kukuljanova, uz blagdan sv. Franje Asiškog, 13. lipnja tradicionalno slave i blagdan sv. Antuna Padovanskog.

Tekst:
Igor Mičetić

Vijeće mjesnog odbora Kukuljanovo i kukuljanske udruge, pod pokroviteljstvom Grada Bakra i Turističke zajednice Grada Bakra organizirali su bogat program Antonjice. U crkvi sv. Franje Asiškog, od 10. do 13. lipnja, svakog se dana održavala sveta misa, dok je na sam blagdan sv. Antuna Padovanskog uz jutarnju svetu misu služena i popodnevna svečana sveta misa koju je predvodio vlč. Franko Marković. Poslije svete mise za brojne župljane i djecu organizirano je druženje i čašćenje ispred Crkve. Istog dana u organizaciji Boćarskog kluba Kukuljanovo boćari i njihovi gosti tradicionalno su se družili na kukuljanskom jogu. Subota 17. lipnja, protekla je u sportskom duhu za velike i male.

U organizaciji Stolnoteniskog kluba Kukuljanovo, u Domu kulture, održan je turnir u stolnom tenisu. Turnir je bio međunarodnog karaktera s obzirom da se natjecalo 45 igrača, od kojih su neki bili iz Italije, Njemačke i Slovenije. Igralište na Kukuljanovu cijelog je dana okupljalo mališane s područja Grada Bakra i okolice. Djeca su uživala igrajući se na dvorcima na napuhavanje, a posebna atrakcija bile su sportska radionica i oslikavanje lica koje je provodio DSR Kvarner. Sportski je dan proveden uz zabavu i puno smijeha, a djeci je odasлана izvrsna poruka o važnosti sporta koji, postane li dio života, uvelike doprinosi zdravlju i kvalitetnom provođenju vremena. ■

PRESVETO SRCE ISUSOVO NA ŠKRLJEVU

Dani Škrljeva ove su godine započeli 7. i trajali sve do 24. lipnja. Bogat program organizirali su Mjesni odbor Škrljevo, Savjet mladih Grada Bakra i škrljevske udruge pod pokroviteljstvom Grada Bakra i Turističke zajednice Grada Bakra.

Tekst i foto:
Vice Sep

Jedan od najpoznatijih hrvatskih stand-up komičara Vlatko Štampar svojom je hit predstavom „Odraslost“, održanoj 7. lipnja, oduševio publiku u Domu kulture Škrljevo. Na tradicionalnoj „Gulašijadi“ u kuhanju gulaša natjecalo se dvanaest ekipa, od kojih je najbolja bila ekipa „Samo veselo“, a s ukusnim gulašima slijedile su je ekipa „Ponikvarska padela“ i „KK Škrljevo“. Svi prisutni mogli su obaviti kupovinu na škrljevskom buvljaku i uživati u fešti uz Nenada Nena Bana i duo „Daniels“ koja je trajala do kasno u noć. U sklopu Dana Škrljeva svoje završne priredbe održali su mališani Dječjeg vrtića Bambi i Dječjeg vrtića Škrljevo. Na sam blagdan Presveto srce Isusovo u jutarnjim je satima održana sveta misa za djecu, dok su se na popodnevnoj svečanoj misi predvođenoj vlč. Petrom Filipovićem u molitvi okupili brojni vjernici. Istoga dana, na 15. susretu klapa publika je imala priliku uživati u predivnim zvucima klapske pjesme kroz izvedbe Ženske klape

sv. Jelena, Ženske klape Punta Pe, Ženske klape Vongola, Ženske klape Senjkinje i Ženske klape Hreljin te Muške klape Gradelini, Muške klape Liburnia, Muške klape Vinčace, Muške klape Tić, Muške klape sv. Jakov i domaćina Muške klape Škrljevo. Dani Škrljeva obilježeni su i sportskim događanjima pa je tako u nedjelju povodom njihove 20. godišnjice postojanja, 18. lipnja održan boćarski turnir u organizaciji Ženskog boćarskog kluba Škrljevo, na kojem je snage odmjerilo sedam ekipa među kojima su bile

i četiri ekipe djevojčica koje su pokazale veliki interes za boćanje. Nakon odigranog finala podijeljene su medalje i pehari, a potom je uslijedilo tradicionalno druženje uz zabavu. Od 20. do 24. lipnja trajao je malonogometni turnir, a održani su i turniri u stolnom tenisu, briškuli i trešeti te u pikadu. Dječji dan protekao je uz puno veselja i smijeha, uz napuhance, igre, zumbu i pokazne vježbe te natjecanje u organizaciji DVD-a Škrljevo. ■

ZLOBINSKA IVANJA 2023.

Proslava zlobinske Ivanje tradicionalno je započela 22. lipnja vatrogasno – nogometnim turnirom na kojem je sudjelovalo pet ekipa, Sindikat vatrogasaca Rijeka, DVD San Marino – Novi Vinodolski, DVD Čavle, DVD Kraljevica i domaćin DVD Zlobin.

Tekst i foto:
Robert Blažina

Pobjednik dvanaestog turnira je ekipa DVD-a San Marino – Novi Vinodolski, drugo mjesto je zauzela ekipa Sindikata vatrogasaca Rijeka dok je treće mjesto pripalo DVD-u Čavle. Uz fažol, druženje se nastavilo do kasnih sati. Drugi dan proslave bio je rezerviran za kulturno-zabavnu večer. Bilo je lijepo, nakon mnogo godina, čuti zvuk tambure u zlobinskoj Sali, zahvaljujući tamburaškom orkestru KUD-a „Zametski koren“ Rijeka. Nažalost, u posljednji tre-

nutak, svoj nastup su otkazali Zbor Vrelo Fužine i Klapa Škrljevo, međutim uskočio je odličan Mareta acoustic trio koji nas je razveselio izvedbom mnogih svjetskih i hrvatskih glazbenih hitova. Ususret Ivanji, na brdu iznad Zlobina, na Goricami, i ove je godine upaljen ivanjski kres. Za održavanje te lijepe dugogodišnje tradicije ne moramo strahovati, zahvaljujući mladim djevojkama i dečkima, članovima DVD-a Zlobin.

Na dan Svetog Ivana, 24. lipnja u našoj su prekrasnoj crkvi služene dvije svečane svete mise u 10 i 18 sati. Popodnevnu misu predvodio je svećenik Marko Grgić, župnik Gornje Vežice. Ovim putem se zahvaljujemo našem vlč. Marku Šariću koji je uvijek na usluzi i pomoći.

Za naše najmlađe pripremili smo dvorac na napuhavanje koji se pokazao kao pun pogodak. Od 14 sati započelo je okupljanje ekipa za Lovački kotlić. Sudjelovalo je dvadesetak ekipa, a ekipa DVD-a Hreljin – seniori, zauzela je, odnosno obranila, prošlogodišnje prvo mjesto. Čestitamo im na tome. Drugo mjesto zauzela je ekipa Pero i plavuše, dok je treće mjesto osvojila ekipa Črni Kamik. Naša Vedrenica organizirala je u dva navrata tijekom dana

izložbu dječjih radova, izrađenih na njihovoj prošlogodišnjoj likovnoj radionici.

Apsolutno oduševljenje je nastupilo kada je zasvirao Žažara band koji nas je zabavljao dugo u noć, točnije do ranih jutarnjih sati. Dobru feštu dodatno je začinila bogata tombola s nešto više od 50 vrijednih nagrada. Hvala svim sponzorima!

Zahvaljujemo se KUU „Vedrenica“ Zlobin, Dobrovoljnom vatrogasnom društvu Zlobin i Lovačkom društvu „Srndač“, Lovna jedinica Zlobin na suradnji i odličnoj organizaciji.

Po velikoj posjećenosti svim događanjima i reakcijama posjetitelja imamo osjećaj da smo uspjeli vratiti „Ivanju kakova je nigda bila!“ ■

MAJKA BOŽJA KARMELSKA, ZAŠTITNICA KRASICE

Ovogodišnji su Dani Krasice počeli vrhunskim doživljajem - pod vedrim zvjezdanim nebom, uz miris svježe pokošene trave i rose, koja nedvojbeno osvježi tople ljetne noći, gledalo se nekoliko kratkometražnih i jedan dugometražni film.

Tekst:
Mario Mavrić

Kino na otvorenom, ideja je i realizacija Udruge Studio B7 te je i ove godine izazvalo veliki interes kako mještana Krasice tako i okolnih mjesta.

U isto se vrijeme odvijao i turnir u streljaštvu pod simboličnim nazivom „Karmelica“. Riječ je o izvrsno posjećenom turniru kojeg organizira streljački klub „Protect“ Krasica i to izvan lokaliteta, konkretno u Lokvama, na civilnom strelištu Sopač. U nastupu šezdeset strijelaca iz svih dijelova Lijepe naše, zlatnu medalju u disciplini „revolver“ osvojio je upravo član krasičarskog Protecta Marko Vukelić. Ovo je jedno od najkvalitetnijih streljačkih natjecanja u ovom dijelu Hrvatske.

Sportska događanja nastavila su se kroz turnir u balotama ŠRK-a Krasica, gdje su na postolje izašli naj(s)retniji: brončana Ekipa Dalibor, srebrni Đido Mova i zlatna ekipa Pekare Lucija.

Foto:
F. Koludrović

Balote su tradicionalno odigrale i umirovljenice među kojima je vladao izuzetno borben, ali i veseo duh pa možemo slobodno reći da su sve završile kao pobjednice, iako su se medaljama okrunile ekipe Hreljina te Krasice 1 i Krasice 2. I dječji su glasovi odzvanjali na Hroljevu, naročito kada se igrala nogometna utakmica u kojoj su naučene vješti-

ne odmjerili polaznici škole nogometa NK „Borac“ pod vodstvom trenera Ivana Golića, koji je, uz predstavnike Mjesnog Odbora Krasica, sudionike nagradio medaljama. Kako to inače i biva nakon dobre utakmice, valjalo se počastiti jelom i pićem, što su objeručke prihvatili i roditelji mladih sportaša.

Posebno je svečano bilo na sam dan mjesta, 16. srpnja kada su upriličene dvije svečane Svete Mise u crkvi Majke Božje Karmelske. Nakon jutarnje mise, na mjesnom groblju, upriličen je blagoslov obnovljenog centralnog Križa, koji zbog kombinacije kamena i drveta daje posebnu ljepotu na tom mjestu punom pijeteta. Misi i blagoslovu Križa prisustvovali su, uz mnogobrojne mještane, i predstavnici Grada Bakra.

Nakon popodnevnog misnog slavlja održano je druženje uz zakusku u organizaciji mještana vjernika, župnika i Mjesnog odbora Krasica.

Ove je godine Hroljevo zaista disalo punim plućima, a spletom okolnosti Krasičarke i Krasičari doživjeli su da se velika glazbena imena i manifestacije okupe u njihovom mjestu. Tako da je, po sudu posjetitelja, vrhunski proslavljen Dan Krasice, zajedno s Danom Grada Bakra pa fešta, u to ime, do dugo u noć nije bilo kraja. ■

OBILJEŽENA FRANČIŠKOVA NA KUKULJANOVU

Početak listopada, mještani Kukuljanova obilježavaju blagdan svog nebeskog zaštitnika sv. Franje Asiškog.

Tekst:
Petra Begić Mavrić

Foto:
M. Šegulja

U nedjelju 01. listopada, Udruga DogUnit održala je Bark&Go događaj koji je svršeni spoj prirode, pasjeg druženja i edukacije na Strelištu Vojsko u Kukuljanovu. Brojni posjetitelji, veliki i mali uživali su zajedno sa svojim četveronožnim ljubimcima te naučili trikove koji će im poslužiti u svakodnevnom životu.

Na Frančiškovu, 04. listopada u jutarnjim satima održana je sveta misa za djecu Područne škole Kukuljanovo uz blagoslov školskih torbi za početak nove školske godine. Brojni vjernici nazočili su večernjoj svečanoj svetoj misi nakon koje su se prigodno družili u crkvenom vrtu. Istog dana, svi zainteresirani imali su priliku tradicionalno se družiti na jogu uz boćanje, a za ugodnu sportsku atmosferu pobrinuo se organizator Boćarski klub Kukuljanovo. Hit predstava "Ništa im neće biti", održana je u subotu, 07. listopada u Domu kulture Kukuljanovo s početkom u 19:30 sati. Predstava Kazališta mOruzgva, nastala iz pera autorice Tanje Mravak, a u izvedbi poznatih glumaca Ecije Ojdanić i Frana Maškovića, osvojila je brojnu publiku. Zanimljiva predstava uz puno smijeha potaknula je publiku na razmišljanje o ljubavi, odnosima, obiteljskom životu i novim počecima.

Foto:
M. ŠeguljaFoto:
M. ŠeguljaFoto:
M. ŠeguljaFoto:
M. ŠeguljaFoto:
M. Šegulja

Nedjeljno popodne obilježeno je tradicionalnom „Slatkijadom“ natjecanjem u izradi najbolje torte. U ugodnoj i veseloj atmosferi Doma kulture Kukuljanovo, osmero natjecateljica pokazalo je svoje slastičarske vještine. Po ocjeni žirija najbolji recept za tortu, kojeg je morao pratiti i lijep izgled, ove su godine imale: trećeplasirana Marina Pavlović, drugoplasirana Mirjana Zoretić i pobjednica Matea Glaser, čija je slastica imala oblik Bakarske vodice. Po mišljenju publike sve natjecateljice su pobijedile budući da su torte nestale u tren oka. Sve okupljene zabavljao je „Dar Mar band“, a „Slatkijadu“ je vodio Frenki Fućak. Frančiškova je obilježena u organizaciji Vijeća mjesnog odbora Kukuljanovo, Župe sv. Franja Asiškog, Udruge DogUnit i Bočarskog kluba Kukuljanovo uz potporu Grada Bakra i Turističke zajednice Grada Bakra. ■

RASKOŠNA UVERTIRA U MARGARETINO LETO

HRVATSKI BAROKNI ANSAMBL U BAKRU

Bakar je ove godine uplovio u još jedno Margaretino leto i to ni manje ni više nego u baroknom stilu!

Tekst: Sonja Jelušić Marić i Anamarija Kezić
Foto: Miljenko Šegulja

Virtuozne ruke glazbenika Hrvatskog baroknog ansambla, jednog od najnagrađivanijih ansambala u Hrvatskoj, u subotu 17. lipnja predstavile su bakarskoj publici izabrana djela najpoznatijih svjetskih skladatelja. Kao pozornica ovoj glazbenoj poslastici poslužila je crkva sv. Andrije, čiji se autentičan povijesni inventar savršeno uklapa u raskošnu baroknu prezentaciju, a njezina akustika dodatno je obogatila bezvremenske melodije. Naravno, kulisna je ovdje samo pomogla da posjetitelji otputuju nekoliko stoljeća unatrag, ali ono što ih je zaista držalo očaranima na tom putu jest glazba.

Nastup u Bakru Hrvatski barokni ansambl stavlja uz bok koncertima diljem Europe. Gostovali su tako na festivalima u Austriji, Njemačkoj, Italiji, Estoniji, Španjolskoj i brojnim drugim zemljama, a (glazbeni) dašak europskih pozornica donijeli su i u Bakar pripremivši šarolik program kao pravu atrakciju muziciranja na 430 Hz – frekvenciji zvuka karakterističnoj za epohu koju nam HBA dočarava. Na popisu djela tako se, osim onih velikog W. A. Mozarta, moglo uživati u probranim djelima poznatih skladatelja Haydena, Bacha, Wanhala i Sorkočevića. Ovaj kolaž u izvedbi Hrvatskog

baroknog ansambla brojni kritičari opisuju kao posebno virtuozne, žive i angažirane glazbene interpretacije, u što se publika u Bakru nedvojbeno uvjerila. Uz podršku Ministarstva kulture i medija, Grada Bakra i Turističke zajednice Grada Bakra, ovaj je koncert bio besplatan za sve posjetitelje. ■

TOPLO I VESELO MARGARETINO LETO 2023.

Tijekom četrdesetak dana trajanja najpoznatije bakarske manifestacije, svi posjetitelji mogli su uživati u redu zabave, redu kulture, redu interpretacijskih šetnji te, u konačnici, brdu dobrih emocija.

Tekst: Sonja Jelušić Marić i Anamarija Kezić
Foto: Miljenko Šegulja

Margaretino leto, kao najprepoznatljivija manifestacija, ove je godine imalo nekoliko noviteta, a najveći je taj da su zbog građevinskih radova u Bakru neke manifestacije održane i u ostalim mjestima na području grada Bakra, a igralište na Hroljevu na Krasici pokazalo se kao odličan potez po reakcijama brojnih posjetitelja. Ovogodišnje Margaretino leto bilo je bogatije nego inače i vrlo dobro posjećeno, što je odličan zalag da sljedeće godine program bude još kvalitetniji.

Složit ćemo se da tople večeri koje hladimo ledenim pićima, njišući se u ritmu dobre glazbe, spadaju među najbolje ljetne uspomene. Kao i uvijek, pobrinuli smo se da na našim trgovima, ulicama i ostalim prostorima diljem Grada Bakra ne manjka glazbene raznolikosti, i to mahom besplatne. Ovog ljeta dobar provod započeo je tradicionalnom „Šetnjom kroz povijest“ uz note klapa Hreljin i Škrljevo te modnom revijom srednjovjekovnih kostima i modernim plesovima kojima smo otvorili naše Margaretino leto.

Svake godine trudimo se ponuditi za svakoga ponešto, pa smo tako i ove godine imali raznih predstava, koncerata, šetnji, plesnih večeri i drugih kulturnih sadržaja za velike i male. Do suza smo se nasmijali na kazališnim predstavama „Otočku tercu“ i „Ljubav je na vrelu“ te na stand-

up komediji uz Arijanu Čulinu. Novost na ovogodišnjem Margaretinom letu bio je besplatan ulaz na sve predstave za sve posjetiteljice koje nose lijepo ime Margareta. Osim predstava tu su bile i izložbe, filmske večeri i gastro manifestacija „fešta od brodeteta“ u organizaciji DVD-a Bakar i nastup Tria Ria i Josefine.

Ljeto ne bi bilo ljeto kad ne bi bilo smijeha, slatkiša i zabave za djecu, a još jedan u nizu „Dječji dan“ pokazao se iznimno uspješan. Osmijeh i veselje djece velika su nam nagrada i daljnji poticaj u svemu što radimo. Bakar je ponovno zaplesao svoj najljepši ples s Udrugom La Bamba koja je pripremila niz plesnih večeri na prekrasnoj pozornici na novouređenom trgu uz samo more.

Margaretino leto ne bi bilo ono pravo kad nas ne bi počastilo jedinstvenim obilascima grada i okolice. Nije slučajno da je festival otvoren upravo igrificiranom turom „Zaigrani Bakar“ koja je ovog puta bila natjecateljskog karaktera.

Bakarski kraj otkrio nam je još nekoliko poučnih i zabavnih šetnji u društvu vrhunskih interpretatora. Tako smo s vodičem Borom Štrpcem kročili tragom Frankopana i popeli se na vrh Tuhobića, dok smo se s Ivom Sillom uspeli u prapovijest na Črni vrh.

Za ljubitelje ozbiljne glazbe, u suradnji s KUU „Sklad“ održan je klasični ciklus odličnih koncerata s izborom vrhun-

skih glazbenika i izvođača koji su se potrudili da s koncerta posjetitelji odu oduševljeni, nikako ozbiljni. To su svakako osigurali Zagrebački solisti, ženski zbor Sklad te klasični tonovi u izvedbi Laure Vadjon i Pavla Mašića te Acoustic project kvarteta, ali i fusion koncerta u organizaciji Studia B7, koji su svojom čarobnom izvedbom rasplamsali Hreljinsku gradinu.

Navedeni klasični koncerti bili su dio raznolikih kulturnih događanja u Bakru ovog ljeta, dok su Vivien Galetta i Voljen Grbac svojim šansonama raspjevali publiku u Bakru na samu Margaretinu i proslavu Dana Grada. Veliku pažnju i brojne posjetitelje privukla je Danijela Martinović koja je došla na Krasicu zapjevati svoje hitove i proslaviti svoj rođendan, a tradicionalni Bakarski susreti zapalili su „Hroljevo“ navijanjem i smijehom, dok smo uz Giuliana uživali u pjesmama i zabavi do duboko u noć. I za sam kraj Margaretinog leta, kao šlag na tortu, zapjevao nam je Željko Bebek koji je oživio mladost svih generacija uz svoje poznate hitove.

Spomenuta tri estradna koncerta ove su godine po prvi put održana na igralištu „Hroljevo“ na Krasici zbog velikih građevinskih radova na kanalizacijskom sustavu u Bakru. I ovogodišnje Margaretino leto organizirali su Turistička zajednica Grada Bakra i Grad Bakar, uz partnera Industrijsku zonu Bakar te podršku brojnih sponzora na čelu s INA-om, Metisom, Galerijom Bakar, Gradom i Via Meom te pod pokroviteljstvom PGŽ-a, HTZ-a, TZ-a Kvarner i brojnih medija. ■

TZ GRADA BAKRA PRONAŠLA SVOJE MJESTO U FORBESU MEĐU TURISTIČKOM ELITOM

Tijekom četrdesetak dana trajanja najpoznatije bakarske manifestacije, svi posjetitelji mogli su uživati u redu zabave, redu kulture, redu interpretacijskih šetnji te, u konačnici, brdu dobrih emocija.

Tekst:
Sonja Jelušić Marić i
Anamarja Kezić

Ovogodišnje ljeto posebno nam je uljepšalo uvrštavanje Bakra u prestižno izdanje njemačkog Forbesa, za Njemačko, Austrijsko i Švicarsko tržište, posvećeno održivim turističkim destinacijama na Jadranu. Napori koje ulažemo u pametni destinacijski razvoj bakarskog područja našli su se tako u biranom društvu te su predstavljeni jednom od naših najznačajnijih emitivnih tržišta, s obzirom da su nam Nijemci već dugi niz godina najbrojniji i najvjerniji gosti. Na to nam se lijepo nadovezala i vrlo uspješna sezona, što možemo zahvaliti našim iznajmljivačima koji iz godine u godinu podižu letvicu i kvalitetu usluge na našem području. Tako nam je Bakar, „mali biser velikih priča“, ove godine ostvario dodatne uspjehe, kako u kvaliteti sadržaja, tako i u općem destinacijskom razvoju. Veseli nas činjenica da je naša lokalna kulturno-turistička ponuda sve prepoznatljivija. Ovo vrijedi za sadržaje u sklopu manifestacije Margarettino leto - primjerice interpretacijske šetnje, ciklus Klasični Bakar, filmske i plesne večeri i dr., ali i za cjelogodišnje sadržaje kao što je nagrađivana, odlično primljena samo-

vođena tura „Zaigrani Bakar“. Vrlo smo zadovoljni što možemo govoriti o korelaciji između sve bolje posjećenosti i vidljivosti npr. „Zaigranog Bakra“ i naših interpretacijskih šetnji te rastuće destinacijske prepoznatljivosti Bakra. Primjerice, u prvih osam mjeseci 2023. godine zabilježili smo 7% veći broj noćenja nego rekordne 2019. godine te 3% veći broj dolazaka nego prošle godine, što nas je uistinu ugodno iznenadilo s obzirom na velike građevinske radove na kanalizacijskom sustavu u Bakru. Također nas veseli i trend porasta broja ležajeva u obiteljskom smještaju koji bilježi rast od nekih 10% u odnosu na prošlu godinu, što svakako doprinosi turističkom razvoju Bakra koji polako postaje sve vidljivija točka na turističkoj karti Kvarnera. Iako je ljeto već daleko iza nas, Turistička zajednica ne miruje ni trenutka već priprema nove projekte i događanja, poput uređenja tematske staze na Hreljinu, obnove javnih špina „oživljene bakarske špine“, digitalizaciju promotivnih materijala „Bakar goes digital“ te obilježavanja manifestacije „Božić u Bakru“. ■

Q&A

SONJA JELUŠIĆ MARIĆ
Director, Bakar Tourist Board

worth mentioning that Bakar's tourism industry started from scratch in 2009, with zero private accommodations and has since grown to over 500 beds. This transformation is remarkable for a town previously associated solely with its coke oven industry.

What sets you apart from other towns in Kvarner?
We stand out as a distinctive destination in Istria and Kvarner. Overcoming our previous reputation, we are gradually gaining popularity, particularly in the off-season. We offer diverse attractions and benefit from our proximity to Rijeka and the Kukuljanovo industrial zone. Collaborating with local tourist associations, we focus on outdoor activities such as hiking, cycling, and walking. The town preserves its cultural heritage through innovative interpretive walks and games, earning international recognition. The project "Playful Bakar" offers year-round themed tours and guides, contributing to its distinction as an eco-friendly destination. Sustainable tourism and meaningful experiences take precedence over mass tourism. The "Tuna Fest" gastronomic program caters to German and Austrian visitors, showcasing our tuna fishing heritage in Bakar Bay.

What tourism products are available during the off-season?
While our main cultural and entertainment event unfolds during the summer, we also prioritize carnival celebrations in winter, tapping into the region's rich carnival traditions. Additionally, we organize events such as classical concerts, literary evenings, and exhibitions in collaboration with active local associations. Beyond sports, we aim to enhance our overall sports offerings and capitalize on our natural landscape, which is conducive to training preparations for athletes. Plans are underway to construct a comprehensive sports complex with swimming pools. We have also become recognized for the innovative presentation of our cultural heritage and rich history through award-winning projects. ■

BAKAR: A RENAISSANCE THROUGH MEANINGFUL TOURISM

You are one of the oldest towns in the northern Adriatic, can you give our readers a brief overview of your rich cultural past?
The town of Bakar, a coastal gem, boasts a rich history as a prominent port and commercial center for over 2,000 years. It was the largest and most populous city in Croatia at the turn of the 18th and 19th centuries. Empress Maria Theresa declared it a free royal city in 1773.

How significant is the contribution of Austrian, German, & Swiss tourists to your overall tourism numbers?
Our strategic location makes us an intriguing destination and our proximity to source markets like Austria and Germany adds to our appeal. German and Austrian visitors have traditionally been key to our tourism, totaling 42% of overnight stays. In 2020, amidst the pandemic, German guests reached 47% of overnight stays, with an impressive average stay of 9 days. It is

BAKAR: A TINY PEARL OF GREAT STORIES

Nestled deep inside of the impressive Bakar Bay on the Adriatic coast is the Croatian town of Bakar. With its rich history and stunning surroundings void of mass tourism, Bakar offers guests an authentic destination.

Bakar boasts a fascinating history that dates back centuries and its well-preserved architecture and historical sites are a testament to its heritage that stretches to ancient times as a strategic Roman fortress. Bakar flourished as a bustling trading port, leaving an indelible mark on its culture and architecture.

One historical sight that is a must visit in Bakar is the impressive Frankopan Castle. Situated atop a hill overlooking the town, this medieval fortress stands as a testament to Bakar's history and strategic importance. Built by the influential Frankopan family in the 13th century, the castle offers panoramic views of the surrounding landscape and the Adriatic Sea. Inside, visitors can explore and admire its Gothic and Renaissance architectural elements, as well as learn about the noble Frankopan dynasty that once ruled the region.

As Germany, Austria and Switzerland have long been at the forefront of sustainable tourism, their environmentally conscious travelers seeking destinations that prioritize

ural wonders. One noteworthy example of this commitment is the town's dedication to preserving its traditional customs and rituals, ensuring that they are passed down to future generations.

Blessed with breathtaking natural beauty, offering a wealth of outdoor activities for adventure enthusiasts and nature lovers, Bakar is dedicated to preserving its surroundings by promoting responsible outdoor practices and encouraging visitors to explore landscapes while minimizing their impact on the environment. From hiking along the scenic trails to participating in eco-friendly water sports, tourists can immerse themselves in the splendor of Bakar.

Bakar takes pride in its delectable culinary traditions, which showcase rich flavors and local ingredients. Tourists can indulge in mouthwatering specialties like Bakar's torta (Bakar cake) or the simple yet irresistible Bakuliti. Its commitment to dining extends to promoting producers of traditional specialties such as Bakar'ska Vodka, a unique sparkling wine that can only be tasted here in limited editions with environmentally conscious production.

Bakar presents a mesmerizing tapestry of historical curiosities, discoveries, and an impressive landscape where every step you take is a new adventure. ■

OŽIVLJENI KAŠTEL

Prvog vikenda u rujnu bakarski Kaštel ušao je u vremeplov koji je sve znatiželjnike i putnike namjernike odveo 500 godina u prošlost - u vrijeme ratnika, dama, kmetova, dvorskih luda i drugih zanimljivih likova iz davne i tajnovite epohe kneževa Frankopana.

Tekst: Sonja Jelušić Marić
i Anamarija Kezić
Foto: Miljenko Šegulja

U subotu, 2. rujna, u Kaštelu je oživljeno doba kneževa Frankopana, točnije, slavnog Bernardina Frankopana koji je živio na prijelazu iz 15. u 16. stoljeće. Kroz različita uprizorenja posjetitelji su mogli doživjeti dah prošlosti i vidjeti kako se prije 500 godina živjelo, gospodarilo i ratovalo. Članovi niza europskih udruga za oživljenu povijest, na čelu s udrugom Ordo Sancti Viti, uz podršku Primorsko-goranske županije, Grada Bakra i bakarske Turističke zajednice na nekoliko su sati svoje članove pretvorili u ratnike, dame, kmetove, vitezove i zanatlije, pisare i umjetnike... Svi zainteresirani mogli su se okušati u različitim srednjovjekovnim vještinama, od kaligrafije, preko streličarstva do mačevanja te kušati brojne gastro delicije iz doba vladavine Frankopana. ■

„TRAGOM HRVATSKE BAŠTINE“

Treću godinu zaredom, članovi Udruge Tragom hrvatske baštine upriličili su 2. rujna Večer folkloru na bakarskom Žalu ribara koja je ove godine bila obljetničkog karaktera.

Tekst: Sonja Jelušić Marić
i Anamarija Kezić
Foto: Miljenko Šegulja

Nastupilo je šest folklornih društava s područja Primorsko-goranske županije koja ove godine obilježavaju jubileje. Publici su se predstavili Folklorni ansambl „Zora“ iz Opatije koji slavi 75. rođendan te Folklorno društvo „Studenac“ iza kojeg je 70 godina rada, Kulturno-umjetničko društvo Delnice iz Delnica i Kulturno-umjetničko društvo „Zvir“ iz Jelenja koji ove godine slave 50 godina rada. Kulturno-umjetničko društvo „Ive Jurjević“ iz Omišlja obilježava četrdesetu obljetnicu, a Kulturno-umjetničko društvo

„Primorski Hrvat“ slavi svojih prvih pet godina. Vrijeme je bilo kao stvoreno za uživanje u bogatom folklornom programu, a izvođači su uživali jednako kao i publika. Članovi udruge Tragom hrvatske baštine zahvalili su Gradu Bakru i Turističkoj zajednici na podršci, publici, medijima, a posebno svim sudionicima programa koji su nam u nasljeđe ostavili ovako bogatu baštinsku škrinjicu i svima koji su je generacijama čuvali. ■

DV BAKAR

NOVA PEDAGOŠKA GODINA U DJEČJEM VRTIĆU BAKAR

Dječji vrtić Bakar u novu je pedagošku godinu kročio sa 195-ero upisane djece, u dobi od navršene jedne godine do godine prije polaska u školu. Djeca su smještena u tri objekta u Bakru, na Hreljinu i na Škrljevu.

Tekst:
Irena Jelenić
Aćimović

Zbog iskazane potrebe za povećanjem kapaciteta, ove su godine djeca smještena u trinaest odgojno-obrazovnih skupina, što je za jednu skupinu više nego prošle pedagoške godine.

Sam početak bio je iznimno buran. Za neke veseo, nasimjan i pun uzbuđenja zbog ponovnog druženja s prijateljima, a za neke tužan i plačan zbog odvajanja od roditelja. Ali već nakon prvih suza, naziru se osmjesi prilikom susreta s novim prijateljima, kod izlazaka u dvorište, odlazaka u šetnje ili prilikom istraživanja novih igračaka i materijala za igru kao i prilikom kušanja novih okusa iz vrtićke kuhinje. Rujanski su dani započeli aktivno. Obilježen je Svjetski dan pismenosti, Hrvatski olimpijski dan i Europski dan oralnog zdravlja, prilikom kojeg je Dječjem vrtiću Bakar, objektu Fijolica, skupini Baškotići, uručena diploma za svakodnevno četkanje zuba.

Naši su Baškotići jedni od sudionika projekta Unapređenja oralnog zdravlja djece i mladih u PGŽ-u koji se provodi već 15 godina, a zajedničkim snagama NZZJZ-a, dječjih vrtića, Klinike za dentalnu medicinu KBC-a Rijeka i Fakulteta dentalne medicine Sveučilišta u Rijeci postignut je cilj: djeca u Primorsko-goranskoj županiji imaju zdravije zube od svojih vršnjaka u RH. Osim toga, premašen je standard oralnog zdravlja kojem teži Svjetska zdravstvena organizacija.

Baškotići čine jedan dio mozaika koji je satkao ovu krasnu akciju. Bravo Baškotići i tete Ana i Josipa.

Još su dvije djelatnice Dječjeg vrtića Bakar zaslužile posebno mjesto na stranicama Bure. One su najveći dio svog radnog vijeka posvetile Dječjem vrtiću Bakar.

Naša Ksenija Tomac, odgajateljica i ravnateljica, s početkom nove pedagoške godine otišla je u zasluženu mirovinu. Više od dvadeset godina bila je glavni i neizostavni akter svakodnevnog funkcioniranja vrtića. Usklađivati potrebe djelatnika i korisnika nikako nije bio lagan posao. Ali on je uvijek bio odrađen na zadovoljstvo svih, uz neizostavne svakodnevne dječje povike: „Teta Ksenijaaaa!“

Osim tete Ksenije, naša teta kuharica, Katica Štiglic također odlazi u mirovinu. Svoje će dane provoditi puno mirnije i opuštenije. Ona je zaslužna što naši školari još dugo nakon odlaska iz vrtića dolaze s pitanjima: „Što ste danas imali za ručak?“ i neizostavno pitanje „Kada će biti lazanje!?!“

Ovim putem našim umirovljenicama želimo da u mirovini uživaju dugo, ispunjavajući svaki dan stvarima koje vole, nasmijano i opušteno.

A mi ćemo u vrtiću nastaviti, veselo i razigrano, upoznavati nove prijatelje, situacije, veseleći se i družeći. Kako i što će se sve raditi, čitat ćete u sljedećim brojevima „Bure.“ ■

DV BAMBI

POZDRAV IZ BAMBIJA!

S ovim prvim danima studenoga dolazi nam i novi broj Bure u kojem ćemo ovaj put pisati o svemu pomalo. Iza nas je veoma veselo i toplo ljeto koje smo ispunili sa svim i svačim.

Tekst:
Mihaela Mišić

Svoje prijatelje školarce ispratili smo u školu predivnim programom i pričom o srcu koje je izgubilo svoju djevojčicu jer je zaboravilo biti sretno. Srećom, mi djeca, svaki put iznova, iznenadimo ove velike ljude oko nas i naučimo ih lekciju o ljubavi, slozi, prijateljstvu, pomaganju. Naša priča o izgubljenom srcu sa sobom je nosila veoma snažnu poruku koja bi nam trebala biti vodilja u životu. Srce je poželjelo pomoći bolesnoj djeci Dječje bolnice Kantrida pa je zamolilo sve da doniraju plišane igračke koje potom mali bolesnici biraju da im budu utjeha za vrijeme boravka u bolnici. Hvala svima koji su udovoljili želji sretnog srca i njegove djevojčice.

Kroz svibanj smo upoznavali razne sportove i ugostili mnoge sportske klubove koji su nam prezentirali svoj rad. Najveće oduševljenje bili su gosti iz „KENDO“ kluba rijeke koji su svojom pojavom oduševili nas male, ali i velike. Družili smo se s BK-om Škrljevo, Judo Klubom Samurai Bakar i plesnim studiom Trinity iz Rijeke. Iz tih druženja nauči-

li smo koliko je važan sport, kako svatko od nas može biti dobar u nečemu samo se mora truditi i vjerovati u sebe. Naučili smo da je veoma važno biti pošten i igrati po pravilima, poštivati sebe i protivnika i opremu koju koristimo u svakom sportu.

Posjetili smo, za djecu, najljepši grad u kojem nije nedostajalo zabave i smijeha. MiniPolis je mjesto gdje mališani upoznaju razna zanimanja kroz igru, u malim mini uredima, ambulantama, bankama, benzinskim postajama, avionima.....

Neiscrpno bogatstvo poticaja i situacijskih igara pruža djeci sate i sate simboličkih i imitativnih igara.

Sudjelovali smo i u danima Škrljeva te svojim malim doprinosom uljepšali jedno divno ljetno popodne. Naše odgojiteljice su se brinule da nam svaki dan pripreme neka nova iznenađenja pa smo tako jedan dan upoznavali i isprobavali novo i nepoznato nam voće. Neko nam se veoma sviđelo dok je neko bilo malo manje ukusno i fino. No ipak, to je bio mali istraživački projekt.

U znaku istraživačkih aktivnosti upoznavali smo i biljke koje nas okružuju, a koje nam služe kao dodatak jelima ili ih ljudi koriste u ljekovite svrhe. Tražili smo biljke, pokušali ih identificirati kroz sva naša osjetila, a potom ih i likovno prikazati. Posebno su nas oduševile biljke koje rastu u našoj neposrednoj blizini, a imaju ljekovita svojstva. Isto tako smo sami zasadili cvijeće i razne biljke na našoj livadi. Naši najmanji prijatelji uživali su u svakodnevnom kupanju u bazenčićima, igrama s vodom i ponekoj likovnoj aktivnosti koju veoma vole.

Kako se ljeto bližilo kraju i nas je bilo sve manje. Često smo se na dvorištu vrtića igrali vodom te tako ponovo istraživali svojstva vode i važnost vode za život. Odlazili smo u svakodnevne šetnje i druženja s prijateljima iz drugih vrtića. Posjetili smo PŠ Škrljevo, kamo će neki od nas ići u školu i učiti sve one vještine koje nam trebaju u životu. I tako, dragi naši, došao je i godišnji odmor. Vrijeme kada mi djeca odmaramo od vrtića, a naše odgojiteljice uz odmor razmišljaju i smišljaju nove ideje i izazove kako bi nam uljepšale dane u vrtiću. Do skorog viđenja, Vaši Bambići. ■

DV PČELICE

DRAGI NAŠI PRIJATELJI!

Zadnjih par mjeseci je zaista proletjelo. Iza nas je predivno razdoblje koje nas je svaki dan razveseljavalo.

Tekst:
Vice Sep

Nakon svih ljepota proljeća i bogatstva boja i mirisa u prirodi, svibanj smo započeli radno i zabavno. Obilježili smo dan naših majki, izradili smo lijepe poklone i razveselili naše mame. Proslavili smo rođendane naših prijatelja u vrtiću, zasladili smo se tortom i slatkim iznenađenjima. Slavimo rođendane više puta, obavezno kod kuće s obitelji i rodbinom, onda u igraonici s prijateljima, a slavimo i u vrtiću sa svojom vrtićkom ekipom.

Izleti su nam jedna od dražih stvari koje se dogovaraju u vrtiću. Ove godine smo posjetili MiniPolis, interaktivni tematski grad za djecu, koji je ujedno i naša najveća istraživačka avantura djetinjstva. Pravi dječji grad u kojem smo obišli više od 40 tematskih kućica u kojima smo upoznali preko 60 zanimanja. Nakratko smo mogli biti sve što poželimo, piloti, veterinarini, vozači, prodavači... Baš smo se dobro zabavili. Tu nije završio naš posjet glavnom gradu.

Navratili smo i do zoološkog vrta, uživali smo u lijepom danu, svježem zraku i imali smo priliku vidjeti jako puno životinja. Nismo vidjeli imaju li pčelice pa smo mi vrijedno zujali i obilazili razna staništa životinja.

Završna priredba uvijek ima posebno mjesto u planiranju aktivnosti i događanja u vrtiću. Ove godine se vraćamo u Dom kulture Škrljevo. Korona je iza nas pa se možemo družiti i svima pokazati što smo naučili.

Odlučili smo ugostiti Super talent u našem Škrljevo. Pod stručnim voditeljskim uputama Nene Pavinčića, naši talenti su se predstavili s pjesmom, plesom, igrokazima,

recitacijama. Publika je oduševljeno pratila sve nastupe i nagradila ih velikim pljeskom. Jednoglasnom odlukom žirija odlučeno je da ovogodišnji školarci, budući prvašići zaslužuju zlatni gumb za svoj odličan nastup i sve znanje koje su stekli u vrtiću.

Na kraju svake pedagoške godine, nakon uživanja u ljetu, kupanju, sunčanju i bezbrižnom igranju, dio djece odlazi u školu, a na njihova mjesta u vrtiću stižu neki novi kinci. Oni mlađi prelaze u starije skupine, postaju važni i veliki. A ovi novi, maleni, imaju vremena na prilagodbu i adaptaciju u rujnu, jer vrijeme leti i jako brzo i oni će biti školarci. ■

PRVAŠIĆI BAKARSKOG KRAJA

ŠKOLSKO ZVONO OGLASILO POČETAK NASTAVNE GODINE

Nakon ljetne pauze ponovno se oglasilo školsko zvono, a do nedavno praznim i tihim školskim zgradama zavladao su smijeh, pjesma i veselje učenika. Najuzbuđeniji su, zasigurno, bili prvašići, ali i učenici petog razreda koji su hrabro ukoračali u svijet predmetne nastave.

Tekst:
Paula Mikeli
Foto:
Miljenko Šegulja

Prvog dana škole predstavnici Grada Bakra, gradonačelnik Tomislav Klarić i pročelnica Maja Šepac Rožić zajedno s ravnateljima škola, pozdravili su sve učenike prvih razreda te njihove roditelje, zaželjevši im uspješan početak školovanja.

Na području našega Grada djeluju dvije osnovne škole: Osnovna škola Bakar s pripadajuće tri područne škole – PŠ Krasica, PŠ Kukuljanovo i PŠ Škrljevo te Osnovna škola „Hreljin“ s pripadajućom PŠ Praputnjak. Iako Grad nije osnivač škola već Primorsko-goranska županija, redovito pomažemo školama putem donacija kojima se podiže pedagoški standard, a već tradicionalno, za sve smo učenike nabavili dodatni obrazovni materijal – radne bilježnice, zbirke, atlase i sl. Naše najmlađe školane, učenike prvih razreda i to njih 49 na klupama je dočekaio paket školskog pribora u kojem se nalazi skoro sve potrebno za uspješan početak školovanja; od pernice, bilježnica, pribora za likovni odgoj, omota, naljepnica, vrećica za obuću, torbe za likovne radove i sl. Za spomenuti dodatni obrazovni materijal i pakete školskog pribora u Proračunu smo osigurali 36.600,00 €. U obje bakarske škole organizirano je šest skupina produženog boravka i to u Bakru, Hreljinu, Škrljevu dvije sku-

pine, Krasici i Kukuljanovu, za čiji rad iz Proračuna Grad Bakar godišnje izdvaja 92.000,00 €. Financiranje produženog boravka od velike je pomoći roditeljima učenika razredne nastave.

Roditeljima koji istovremeno školuju troje ili više djece, dodjeljuje se i jednokratna financijska potpora početkom školske godine u iznosu od 265,00 €, a Grad ima i niz mjera kojima pomaže obiteljima koje su korisnici socijalnog programa. S ciljem unapređenja zdravstvene skrbi, djeci s govornim teškoćama, na raspolaganju su logopedski tretmani sufinanciranjem logopeda dva puta tjedno, za što Grad godišnje izdvaja 7.300,00 €. Od ove jeseni u logopedskom kabinetu na Krasici (Krasica 157) s djecom radi logopedica Patricia Orlić, mag. logoped.

Početak školske godine Gradska knjižnica Bakar već tradicionalno svim prvašićima s područja Grada Bakra daruje besplatno godišnje članstvo, a 8. rujna povodom Međunarodnog dana pismenosti svi predškolci, učenici osnovnih i srednjih škola te studenti imali su mogućnost besplatnog učlanjenja. ■

OSNOVNA ŠKOLA BAKAR

MŠ BAKAR

UČITELJICA: VESNA BATISTIĆ

1. EMA BILAJAC
2. NIKOLA ĐURKOVIĆ
3. NOLA GRGEC
4. MARGARETA KEZIĆ
5. KARMEN PAVLETIĆ
6. MAGDALENA ŠKONDRO

PŠ KRASICA

UČITELJICA:
GORDANA KOVAČEVIĆ

1. IVANO BENAC
2. ŠIMUN DUNDOVIĆ
3. MIHAEL DŽANKIĆ
4. VITO KATUNAR
5. ANDRE MAVRIĆ
6. DANI PAVLIĆ
7. ANTEA POLEGUBIĆ
8. FILIP ŠIMIĆ

PŠ KUKULJANOVO

UČITELJICA:
SARA FUMIS

1. MARIN ANIĆ
2. DOROTEA BAN
3. ENI CUCULIĆ
4. FRANE JERKOVIĆ
5. ERNA KOKORA
6. SANDRO LENAC
7. LANA ŠTRAL
8. ENI VALIĆ
9. FRAN VELKOVSKI

PŠ ŠKRLJEVO

UČITELJICA:
TINA BURIĆ

1. ELIZABETH MARIACA
BUSTILLOS
2. DORA MILKOVIĆ
3. DAVID PUŠKARIĆ
4. NINA SEP
5. MARIJA TOMIEK
6. ROMANA VIČEVIĆ

OSNOVNA ŠKOLA "HRELJIN"

MŠ HRELJIN

UČITELJICA: NENA RUŽIĆ

1. EMA BAUER
2. PETRA BIČANIĆ
3. NICO ČERMIN
4. JAN ČOP

5. VID DEŠIĆ
6. KRISTIAN GALEŠIĆ
7. NOAH GOLIK
8. JUDITA HAJDINIĆ
9. NIKOLA IVOŠIĆ
10. GABRIEL KLARIĆ

11. MAKSIM PARIPOVIĆ
12. LUKA RONČEVIĆ
13. IVAN SEIFRIED
14. TARA SKRAČIĆ
15. LEON SUDAN
16. DIEGO VLASTELIĆ

PŠ PRAPUTNJAK

UČITELJICA:
ANA ŠERER HAJDINIĆ

1. FRANKA BAUK
2. IVAN NANIĆ FILIPOVIĆ
3. BORNA VIČEVIĆ

OŠ BAKAR

INTERVJU S RAVNATELJEM

S obnovljenom energijom, optimizmom i željom za postizanjem što boljih rezultata dočekali smo povratak školske rutine.

Tekst:
Alma Hess

Bogatiji za prethodna iskustva, učenici i djelatnici OŠ Bakar hrabro su zakoračili u novu 2023./2024. školsku godinu. Započeli su još jedno zanimljivo putovanje školskim stazama na kojima nastavljaju s nizanjem uspjeha i zanimljivih projekata koji donose lijepa iskustva i ostavljaju uspomene iz školskih dana. Vesele školske torbe zašarenile su školska dvorišta, a smijeh i dječji glasovi odjekuju školskim hodnicima. O novoj školskoj godini razgovarali smo s ravnateljem OŠ Bakar.

Profesionalni život ravnatelja OŠ Bakar dr. sc. Tomislava Uzelca-Šćirana krasi stalno ulaganje truda u postizanje kvalitete i rada škole. U razgovoru se osvrnuo na nove planove i zanimljive projekte koji se provode u školi.

Kako izgleda jedan radni dan ravnatelja?

Na posao obično dolazim oko 7:20 sati. Tijekom dana obavljam poslove koji uključuju rad s administrativnim osobljem, stručnom službom, učiteljima, učenicima i tehničkim osobljem. Tu je i gotovo svakodnevna pisana ili usmena komunikacija s MZO-om, Osnivačem te ostalim vanjskim partnerima – roditeljima, lokalnom samoupravom, udrugama, društvima i slično. Dogovoreni radni sastanci česti su i u poslijepodnevnim satima te uglavnom s poslom završavam iza 17:00 sati.

Kakva iskustva imate kao ravnatelj i smatrate li da je ravnateljski posao težak?

Početak ove školske godine ušao sam u petu godinu prvog ravnateljskog mandata. Po definiciji, ravnatelj je stručni i poslovni voditelj škole što podrazumijeva široku lepezu poslova i obveza te veliku odgovornost. Svaki posao, ukoliko ga obavljate odgovorno i s ljubavlju, uvažavajući i poštujući ljude koje svakodnevno susrećete, ne bi trebao biti težak. S takvim načinom razmišljanja jednostavnije je rješavati izazovne i nepredvidive situacije kojih svakako ima.

Za vrijeme Vašeg mandata učinjeno je puno po pitanju generalnog ulaganja u škole. Možete li nam nabrojati neke važnije projekte?

Zaista smo u posljednje četiri godine obnovili puno toga te podigli razinu opremljenosti Matične škole u Bakru i Područnih škola u Krasici, Škrljevu i Kukuljanovu. U Bakru smo na cijeloj zgradi zamijenili dotrajale drvene prozore, napravili pristupni put za novu kotlovnicu iza Škole te isti prostor uredili kao parkiralište za djelatnike. U Bakru smo kompletno renovirali zbornicu, napravili novi kabinet za učiteljice razredne nastave te izgradili vanjski vrt pored glavnog ulaza kojeg sada krasi dvije klupe i uređena živica. Proširili smo sustav video nadzora koji uključuje 18 kamera koje pokrivaju kompletan interijer i eksterijer Škole

te nadogradili sustav školskog razglasa. Ponosni smo na projekt Digitalne info točke koji uključuje 4 pametna televizora i licencirani program koji učenicima, djelatnicima i svima koji uđu u Matičnu školu i Područnu školu Krasica daje brz i pregledan uvid u dnevne aktualnosti. Što sudjelovanjem u tuzemnim i inozemnim projektima, što u sklopu projekta Škole za život, dobili smo 68 novih prijenosnih računala, 30 novih dlanovnika te više različite IKT opreme za učenike i djelatnike. Potrebno je istaknuti i da smo početkom ove školske godine kompletno preuredili sanitarni čvor u PŠ Kukuljanovo.

Što još planirate napraviti u školi, kakvi su planovi za budućnost?

Nastojim ispuniti sve ono što sam obećao u svom planu rada za petogodišnje razdoblje kojeg sam bio dužan predložiti Učiteljskom vijeću, Vijeću roditelja i Školskom odboru kada sam se prijavio na natječaj za ravnatelja 2019. godine. Veseli me da sam ispunio planirano. Izazova i lijepih ideja imam još puno. Nadam se da ću neke od njih uspjeti i ostvariti.

Posljednje dvije godine institucija Osnovne škole Bakar dobitnica je godišnje nagrade Grada Bakra. To je zaista za svaku pohvalu.

Iznimno smo ponosni na te nagrade. Lijepo je osjetiti i vidjeti da se prepoznaje naš predan rad i trud koji ulažemo u odgoj i obrazovanje djece te očuvanje lokalne kulturne baštine. Prošle godine nagradu je osvojila Područna škola

Škrljevo, ove godine Područna škola Krasica, a velika želja mi je da sljedeće godine to bude i Područna škola Kukuljanovo, koja ove školske godine slavi svoj 170. rođendan. Povrh toga, PŠ Kukuljanovo u ovu školsku godinu je, prvi put u svojoj bogatoj obrazovnoj povijesti, krenula s 3 razredna odjela.

Erasmus projekti?

Po uspješnom završetku planiranih Erasmus+ projekata u protekle tri školske godine mogu bez straha reći da su upravo Erasmus+ projekti postali zaštitni znak naše Škole, nešto po čemu smo prepoznatljivi u cijeloj Županiji. U prošloj školskoj godini učenici i djelatnici naše Škole

stjecali su nova znanja u Španjolskoj, Belgiji, Litvi, Austriji, Sloveniji, Italiji, Srbiji i na Malti. Zahvaljujući Erasmus+ akreditaciji ove školske godine učenici sedmih razrednih odjela putuju u Beč, a učenici osmih razrednih odjela u Rim. Djelatnici će otići na strukturirane tečajeve u Njemačku, Francusku, Španjolsku i na Island.

Što želite poručiti učenicima naše škole?

Moto kojeg sam izabrao za svoje mandatno razdoblje je „Znanje je moć“. Zaista u to vjerujem te bih poručio učenicima naše Škole da konstantno i neumorno ulažu u svoje obrazovanje kako bi spremni dočekali sve izazove koji ih u budućnosti očekuju na tržištu rada. ■

TROGODIŠNJI ERASMUS+ PROJEKT POVRATAK KORIJENIMA – BACK TO ROOTS

Erasmus+ 229 projekt Povratak korijenima/Back to roots, koji obuhvaća velika školska partnerstva, je nakon tri godine trajanja priveden kraju.

Tekst:
Ksenija Litović

dejni začetnik i autor projekta je OŠ Bakar, a projekt je okupio partnerske škole iz Austrije, Italije i Srbije koje polaze učenici pripadnici hrvatske nacionalne manjine i u kojima se nastava ili dio nastave odvija na hrvatskom jeziku.

Ime Povratak korijenima govori o našoj želji da kroz sudjelovanje u ovom projektu osnažimo mladu hrvatsku zajednicu - polaznike osnovnih škola u domicilnim državama, djelujemo na očuvanje njihove kulture te ih potaknemo da i oni čine isto.

Ciljevi projekta su: poticanje učenja o kulturnoj baštini, jačanje jezičnih kompetencija mladih naraštaja pripadnika hrvatske nacionalne manjine, izgradnja i jačanje nacionalnog identiteta kod učenika pripadnika hrvatske nacionalne manjine koji žive izvan RH, razumijevanje različitosti u kulturnim identitetima i nasljeđu pripadnika hrvatske nacionalne i jezične manjine izvan RH te osvještavanje naroda (Talijana, Austrijanaca i Srba) o specifičnosti kulture hrvatskih nacionalnih manjina koja se isprepliće

s njihovom kulturom, poticanje kreativnosti i literarnosti učenika i nastavnika, suradnja s partnerima iz drugih zemalja i regija te na taj način otvaranje vrata škole i djelovanje u europskom okruženju, poticanje aktivnog uključivanja učenika sudjelujućih škola u aktivnosti izvan obvezne nastave, stvaranje vrijednosti EU građanstva, učenje o različitim kulturama, poticanje različitosti i njihovo prihvaćanje te stjecanje transverzalnih kompetencija učenika u međunarodnom okruženju.

Projekt je realiziran kroz četiri aktivnosti koje su se odvijale kroz četiri susreta.

BAKAR

U svibnju 2022. učenici i učitelji iz Istituto Comprensivo Ricciardi iz Italije, Neue Musikmittelschule Großpetersdorf mit kroatischem Schwerpunkt iz Austrije te OŠ „Ivan Milutinović“ iz Srbije posjetili su Bakar. Kroz aktivnost pod nazivom „Bilo jednom u našem kraju“ sudionici u projektu upoznali su se s tradicionalnim dječjim igrama, odnosno onim igrama koje su naši stari igrali na otvorenim prostoro-

rima u vremenu dok tehnologije još nisu zaposjele naše živote. Jezična radionica služila je kao priprema za izradu razlikovnog rječnika, a kroz predavanje o glagoljici i radionicu o izradi glagoljskog pisma učenici su upoznali bogato glagoljsko nasljeđe. Uputili smo se na izlet na Krk te posjetili otočić Košljun i Franjevački samostan, Stazu glagoljice te crkvu sv. Lucije u Jurandvoru.

SUBOTICA

U listopadu 2022. predstavnici partnerskih škola okupili su se u Subotici u Srbiji. U sklopu aktivnosti pod nazivom „Kako smo se kadgod igrali“ učile su se igre i plesovi koje se tradicionalno izvode na „Dužijanci“, izrađivale su se igračke od komušine te prikupljali recepti za izradu tradicionalnih jela. Posebno je atraktivno bilo pucanje bičevima, aktivnost s kojom su se djeca zabavljala dok su čuvala stoku. Posjetili smo Petrovaradinsku tvrđavu i Novi Sad.

PALATA

Treći susret odvijao se je u Palati, u pokrajini Molise u Italiji. Moto susreta bio je „Uživajmo zajedno“. Upoznali smo se s

jezikom i kulturom moliških Hrvata te s njihovom poviješću koja seže 500-tinjak godina unatrag. Imali smo priliku čuti tradicionalne napjeve moliških Hrvata i izvorne govornike jezika na našu. Posjetili smo Termoli, grad i luku u koju su Hrvati stizali u vrijeme kada su bježali pred najездом Turaka te mjesta Kruč, Mundimitar i Filič u kojima i danas živi zajednica moliških Hrvata.

VELIKI PETARŠTOF

Četvrti i posljednji susret održan je u svibnju 2023. u Velikom Petarštofu u pokrajini Gradišće u Austriji. Pod nazivom „Ja sam za ples“ učenici su se kroz dramske, likovne, glazbene i plesne radionice upoznali s jezikom i kulturom gradišćanskih Hrvata. Pred prepunom školskom sportskom dvoranom zajednički su izveli mini mjuzikl „Ljubavna bol – priča o ljubavi na seljačkom dvoru“. U mjuziklu su glumili i pjevali na gradišćansko-hrvatskom i engleskom jeziku. Posjetili smo Beč. Uz stručno vodstvo prošetali smo centrom grada i vidjeli mnoge njegove znamenitosti. Podzemnom željeznicom odvezli smo se do dvorca Schönbrunn te prošetali dijelom poznatog parka koji ga okružuje.

NA KRAJU PROJEKTA

Iznimno smo ponosni i zadovoljni rezultatima projekta Povratak korijenima. Učenici pripadnici nacionalnih manjina koji žive u Austriji, Italiji i Srbiji imali su priliku upoznati se s domovinom svojih predaka, upoznati povijest, jezik i način života u Hrvatskoj te povijest, jezik i kulturu pripadnika nacionalnih manjina u zemljama iz kojih dolaze škole partneri. Učenici iz Hrvatske osvijestili su da Hrvati žive i izvan domovine Hrvatske te se upoznali s njihovom poviješću, jezikom i kulturom. Učenici koji nisu pripadnici hrvatske nacionalne manjine, a sudjelovali su u projektu, imali su priliku osvijestiti da u njihovom okruženju žive Hrvati, upoznati njihov jezik i kulturu te tako postaviti temelje boljem

i kvalitetnijem suživotu. Svim učiteljima koji su sudjelovali u projektu to je bilo prvo takvo iskustvo te ih je osnažilo i motiviralo za dalji rad u projektima. Ostvareni su čvrsti kontakti te će se suradnja nastaviti. Roditelji učenika uključenih u projekt iskazali su redom veliko zadovoljstvo te željnu da njihova djeca i dalje sudjeluju u Erasmus mobilnostima.

Finalni proizvodi projekta su „Pregled aktivnosti Erasmus+ KA229 projekta“, „Kuharica“, „Razlikovni rječnik s poslovicama“ te video koji prati sve aktivnosti projekta. Svečana promocija finalnih proizvoda projekta održala se u listopadu u sklopu Dana Erasmusa. ■

150 GODINA PŠ „KRASICA“

Područna škola Krasica proslavila je 150 godina svoga postojanja i rada. Svečanom obljetnicom željeli smo ukazati na važnost jedne škole u malom mjestu i kontinuiranom organiziranom odgojno-obrazovnom radu.

Tekst:
Gordana Kovačević
Foto:
Miljenko Šegulja

PŠ Krasica pripada Osnovnoj školi Bakar. Današnja školska zgrada stara je 139 godina.

Prije više od 150 godina djeca Krasice školu su pohađala u Bakru. Ljeti je bilo pretoplo, a zimi velika hladnoća pa je velik broj djece odustajao od školovanja. „Stoga je stanovništvo Krasice, čim se popelo na neki stupanj prosvjete – uvidiv da će bez škole uvijek lutati u tminah, počelo misliti o tom kako da se u Krasici podigne škola“ (zapisano je u knjizi Krasica povodom 100. godišnjice osnovne škole). U jednom malom mjestu bila je to velika odluka s mudrim i naprednim pojedincima koji su shvaćali važnost školstva. Škola je započela s radom 1873. godine, ali punih deset godina nastava se održavala na različitim lokacijama u Krasici i plaćao se najam. Prvi učitelj bio je Stjepan Blažević iz Kraljevice. Zahvaljujući upornosti, donacijama i „potpore visoke vlade“ školska zgrada dovršena je koncem srpnja 1884. godine, a stajala je 5 680 forinti. Iz tih dana pamtimo i nezaobilazno ime učitelja Frana Mikuličića koji je predano pisao Spomenicu zahvaljujući kojoj toliko toga znamo o povijesti, ne samo škole, već i mjesta. Bilježio je sva važna događanja, običaje i navike stanovnika Krasice. U 150 godina školom su prošle mnogobrojne generacije učenika. U školi je radio i velik broj učitelja.

Danas je PŠ Krasica moderna odgojno-obrazovna ustanova, jedna je od nositeljica kulturnog i javnog života Krasice. Voditeljica škole je Bosiljka Vrban-Arh učiteljica 3. razreda i voditeljica Eko grupe. Ivana Sablić učiteljica je 2. razreda i voditeljica Čakavske grupe. Učiteljica 4. razreda, Sandra Picco voditeljica je Kreativne grupe. Izvrsna savjetnica Gordana Kovačević učiteljica je 1. razreda i voditeljica Dramsko-lutkarske grupe. Maja Babin učiteljica je produženog boravka. PŠ Krasica je prva na području Grada Bakra započela s radom produženog boravka. Sve veći broj je predmetnih učitelja i učitelja izborne nastave. U školskoj godini 2022./2023. djecu su poučavale Romana Vukelić, Dunja Sabljarić, Beata Marinov, Biljana Mahobej, Marijeta Ti-

ćak i Marko Anić. Za kuhinju i čistoću škole brine se Nada Đaković, a za održavanje škole Vladimir Palčić. U pedagoškom radu stručnu pomoć nam pruža pedagoginja Vana Vičević, a da sve bude organizirano kako treba brine se ravnatelj Tomislav Uzelac Šćiran.

Zahvaljujući svim učiteljicama i učiteljima rad PŠ Krasica je prepoznatljiv. Unose suvremene metode poučavanja i njeguju i rade na očuvanju tradicijske baštine našega mjesta i zavičaja.

Moramo se prisjetiti i zahvaliti svim čimbenicima u mjestu i kraju s kojima surađujemo i koji nam pomažu da realiziramo naše mnogobrojne planove.

Škola surađuje s Mjesnim odborom Krasica u organizaciji humanitarnih akcija, svečanim obilježavanjima prigodnih datuma, eko akcijama. Njeguje se suradnja s Karne-

valsom grupom Krasica pa Rio i KUD-om „Primorka“. S Katedrom Čakavskog sabora Bakarskog kraja sudjelovali smo u projektu ČA, KAJ, ŠTO i promovirali život, rad i djela svećenika Frana Mikuličića. U suradnji s Društvom sportske rekreacije Krasica organiziramo sportske susrete na Hroljevu i učenici uče tradicionalnu igru boćanja. U suradnji s Turističkom zajednicom Grada Bakra sudjelujemo u manifestacijama otvorenja Margaretinog leta i u izradi i promociji slikovnica. U Gradskoj knjižnici Bakar učenici igraju svoje scenske i lutkarske predstave te sudjeluju u dramskim i likovnim radionicama.

Uvijek se rado odazivamo na sve pozive Grada Bakra te smo tako organizirali svečani kulturni program prilikom otvorenja školskog dvorišta i dječjeg igrališta.

PŠ Krasica već 18 godina u mjesecu prosincu provodi humanitarnu akciju „Poklanjanje je radost!“ U tom periodu posjećivali smo i darivali najpotrebitije. Iznimna je suradnja s domom Sv. Ana u Rijeci u kojem su smještene žene i djeca, žrtve obiteljskog nasilja.

PŠ Krasica je vrlo nagrađivana škola. Njezini učenici postižu izvrsne rezultate na različitim natjecanjima.

Na Državnom susretu LiDraNo učenici su sudjelovali čak četiri puta, s literarnim radom (pjesmom) i tri puta Dram-

sko-lutkarska grupa sa scenskom i dvije lutkarske predstave. Dramsko-lutkarska grupa ujedno je dobila i Godišnju nagradu Grada Bakra 2009. godine.

Na natječaju Čakavčici pul Ronjgi nižu svake godine nagrade. Čakavska grupa je čak 6 puta nagrađivana za svoje grupne radove i pjesme pisane na čakavskom narječju. Budući da na natječaju sudjeluju i ostali učenici, nagrade su osvajali i ostali još 7 puta grupno i pojedinačno.

INA ima natječaje u kojima nagrađuje najbolje ekoprojekte osnovnih i srednjih škola. Eko grupa je čak dva puta osvojila tu značajnu nagradu.

U suradnji s Udrugom umirovljenika i bivšom Eko-etno udrugom realizirana su dva velika projekta, „Šterne“ i „Krašičarske papuči“.

Sudjelovali smo u Erasmus+ projektima OŠ Bakar „Spretni i sretni“ i „Povratak korijenima“.

Tijekom školske godine 2022./2023. pripremali smo se za svečano obilježavanje važne obljetnice.

Generacijski vremeplov, susret bivših učenika PŠ Krasica održan je 19. lipnja. Svi sudionici susreta vrlo su emotivno pričali o školi i školskim danima. Na susretu je bila prisutna umirovljena učiteljica Maca Štiglić. Svojim dugogodišnjim predanim radom, najprije u vrtiću, a zatim kao učiteljica,

obilježila je djetinjstvo mnogih Krasičara. Svi zajedno evocirali smo uspomene na te dane. Najmlađa sudionica imala je 9 godina, a najstarija 87. Otvorena je izložba fotografija „Generacijski vremeplov“ i video projekcija istih fotografija. Izložbu su postavili članovi udruge Studio B7 Filp Koluđrović, Petra i Antonija Mlacović, bivši učenici naše škole. Svečana sjednica Učiteljskog vijeća povodom 150 godina škole održana je 20. lipnja. Uzvanici su bili svi sadašnji učitelji, bivši učitelji, predstavnici Grada Bakra i vijeća MO, predstavnici udruga i zaslužni pojedinci.

Tom prigodom uručena su priznanja za ustrajan i predan odgojno-obrazovni rad učiteljicama slavljenicama, učiteljicama koje su zadužile školu i sada zaslužno uživaju u mirovini i svim sadašnjim i bivšim djelatnicima u PŠ Krasica. U znak zahvalnosti povodom 150 godina PŠ Krasica zahvalnice su dobili osnivači škole, Grad Bakar, sve udruge i zaslužni pojedinci.

Na školskom dvorištu održana je svečana akademija koju su pripremili učenici i učiteljice. Predstava „Alisa u čudnoj Krasici“ sadržavala je glumu, ples, pjesmu, humor, čakavski izričaj, a u njoj su sudjelovali svi učenici. Promovirana je i himna škole „Škola Krasica“. Školsko dvorište bilo je ispunjeno do posljednjeg mjesta.

Posljednjeg dana nastave, 21. lipnja održana je sveta misa u crkvi Majke Božje Karmelske za sve preminule djelatnike škole. Na mjesnom groblju zapaljene su i svijeće. Zadnji dan nastave oprostili smo se od učenika 4. razreda.

Važnost koju su uvidjeli Krasičari prije punih 150 godina valja njegovati i u godinama koje dolaze. Volimo reći da je PŠ Krasica mala škola velikog srca. Kruna našeg ustrajnog rada zasigurno je Godišnja nagrada Grada Bakra koju smo primili s velikim ponosom i zahvalnošću na Svečanoj sjednici Grada Bakra. ■

OZON – ČUVAR PLANETA

Odlukom Ujedinjenih naroda od 19. prosinca 1994. svake godine 16. rujna obilježava se Međunarodni dan zaštite ozonskog omotača s ciljem promoviranja nacionalnih i globalnih napora za njegovu zaštitu. I učenici OŠ Bakar dali su svoj mali doprinos.

Tekst:
Alma Hess

Ozonski omotač, kao vjerni čuvar planeta Zemlje ima svoj dan koji služi kao podsjetnik na postignuća i izazove u njegovoj zaštiti. Ovaj važan ekološki datum obilježili su učenici bakarske osnovne škole. Razgovarali su o posljedicama uništavanja ozona, ali i o načinima njegova očuvanja i zaštite s naglaskom na mogućnosti vlastitog doprinosa. Učenici su izdvojili najveće zagađivače zraka i uočili njihov negativni utjecaj na klimu. Ekološkim porukama koje su napisali potaknuli su na promišljanje o važnosti ozonskog omotača i upozorili na sprječavanje negativnih i štetnih utjecaja koji se mogu odraziti na kvalitetu života. Na taj način dali su svoj mali doprinos za buduće naraštaje. Obilježavanje važnih ekoloških datuma provodi se redovito u OŠ Bakar. Ovakve zanimljive aktivnosti najbolji su način poticanja ekološke svijesti koje mogu pridonijeti oporavku našeg planeta. ■

OŠ „HRELJIN“

NOVA RAVNATELJICA OŠ „HRELJIN“

PRVA ŽENA NA ČELU HRELJINSKE ŠKOLE

„Idemo malim koracima, ali uporno i s entuzijazmom.“

Tekst: Franka Blažina

Počela je još jedna školska godina. Ovaj je početak u našoj školi obilježen velikom promjenom. Dugogodišnjeg ravnatelja, profesora Zorana Pavletića, koji je otišao u mirovinu, zamijenila je profesorica Tatjana Katušin, naša učiteljica Engleskog jezika. Tim smo povodom razgovarali s novom ravnateljicom OŠ „Hreljin“, prvom ženom na tom radnom mjestu.

Čestitamo Vam na izboru za mjesto ravnateljice.

Hvala.

Bili ste naša učiteljica Engleskog jezika, naša teacher, što Vas je navelo da promijenite zanimanje?

S vremenom čovjek dođe u neku fazu, u neke godine kad je zreo ili zrela, kao ja, za neku promjenu. I ja sam shvatila da je nakon 18 godina koje sam u ovoj školi provela kao vaša učiteljica Engleskog jezika, vaša teacher, možda vrijeme za korak dalje. Kako je naš ravnatelj, gospodin Pavletić, odlazio u mirovinu, ja sam to shvatila kao priliku da se možda dokažem na nekom drugom radnom mjestu.

Kakvi su Vam prvi dojmovi na mjestu ravnateljice?

Moram priznati da sam jako zadovoljna, da sam i prilično opuštena. U našoj školi svi učitelji znaju jako dobro raditi svoj posao pa s time nemam nikakvih problema. I svi ostali djelatnici (tajnica, računovođa, spremačice, novi domar) su mi super. Njihova podrška jako mi je olakšala ove prve dane kojih me je pomalo bilo strah. Kako sam rekla, ovdje sam 18 godina pa se osjećam kao da sam u svojoj kući, sa svojom obitelji. U takvom je ozračju sve lakše. Vi klinci ste svi super, od onih najmanjih koji su tek krenuli u školske avanture do vas najstarijih koji ste s nama još samo jednu školsku godinu. Puno mi je lakše nego što sam očekivala.

Recite nam svoje planove za razvoj škole?

Joj, svašta bi se dalo napraviti kad bi bilo sredstava. Ovako, moramo ići malim koracima. Za sada planiramo urediti nekoliko učionica, nabaviti još neku opremu, napraviti sitne popravke i promjene. Prvih pet godina je preda mnom. Nadam se da ću uspjeti napraviti puno toga, a ono na čemu posebno želim raditi i što mi je posebno važno je kontakt s učenicima, s djecom. Nastojat ću slušati i vaše želje i potrebe. Moja vrata su uvijek otvorena, za djelatnike, učenike i roditelje. Najprije ću raditi na međuljudskim odnosima, a onda ćemo sve ostalo. Kako nam financije budu dozvolile. Idemo malim koracima, ali uporno i s entuzijazmom.

Hvala Vam što ste izdvojili vrijeme da odgovorite na ovih nekoliko pitanja.

Nema na čemu, hvala vama djevojke, što ste mi dale priliku, da se još jednom predstavim i dodite mi opet, svakako.

Našoj novoj ravnateljici želimo puno uspjeha u radu. ■

ODLAZAK ZORANA PAVLETIĆA, DUGOGODIŠNJEG RAVNATELJA OŠ „HRELJIN“ U MIROVINU

Nerado i teško započinjem pisanje ovog teksta. Čini mi se nemogućim na pravi način prikazati veličinu i snagu čovjeka koji je našu školu vodio 23 godine i na početku ove školske godine krenuo u zasluženu mirovinu.

Tekst:
Doris Šimičević

Pet mandata dovoljno govori koliko je podršku imao među zaposlenicima Škole i u lokalnoj zajednici. Podršku zasluženu nesebičnim radom, znanjem, entuzijazmom i energijom kojom je polako i vizionarski Školu vodio prema ustanovi kakva je danas, modernoj školi za 21. stoljeće. Odmah na dolasku donio je sasvim novi dah svježine u kolektiv i širom nam otvorio vrata profesionalnog i osobnog napretka. Bez prisile učinio je da svaki zadatak i projekt postane zanimljiv i izazovan. Uz njegovo vođenje s uživanjem smo prihvaćali promjene svjesni kako se Škola transformira u prepoznatljivu ustanovu koja uživa visoki ugled u široj zajednici. Inovativne ideje poput Dana obrnutih uloga otvorile su i djeci i odraslima nove vidike i pogled na školu. Uključio nas je u međunarodne projekte Innebandy i Seeds of peace u sklopu kojih su i učenici i učitelji putovali u Švedsku i Ameriku. Organizirao susrete ekoškola s područja Balkana. Među prvima u Hrvatskoj omogućio je izvođenje nastave Građanskog odgoja u našoj školi. Učitelje je poticao na neprestano stručno usavršavanje. Kvalitetne edukacije poput seminara Čitanje i pisanje za kritičko mišljenje, Medijacija, Pravo u svakodnevicu i Edukacijom do zdravlja unapređivale su kompetencije učitelja i osuvremenjivale njihov pristup nastavnom procesu. Tolerantan odnos, poticajno radno ozračje i zaštita koju su učitelji uživali učvrstili su međusobne odnose toliko da smo s veseljem otvarali ulazna školska vrata i taj osjećaj prenosili u učionice.

A i te su učionice postale vedrije jer je odmah na početku mandata u njih unio boje, a kasnije ih nastavio opremiti novim alatima i nastavnom tehnologijom. Novitete je uvodio i prije nego što smo bili svjesni da nam trebaju pa smo potaknuti dobivenim mijenjali pristup nastavi i bili uvijek u tijeku s novim naprednim tehnološkim dostignućima. U suradnji s lokalnom zajednicom i osnivačem održavao je školsku zgradu na najbolji način. Potpuno je izmijenjena stolarija, napravljena nova fasada i renoviran krov, realiziran dugogodišnji plan izgradnje školske dvorane i triju novih učionica. Uređeni su i unutarnji prostori školske zgrade, potpuno je renovirana i opremljena školska knjižnica, izmijenjen namještaj u kancelarijama i nekim učionicama, uređena školska kuhinja i svi sanitarni čvorovi. Osnovana je informatička učionica i organiziran rad u produženom boravku.

Znali smo se šaliti da mu je svaki novi projekt nova igračka jer je izazove prihvaćao i rješavao predano i s lakoćom. Uz njegov entuzijazam sve je izgledalo lako, zabavno i ostvarivo. Samozatajno, predano i vizionarski usmjeravao je cijeli kolektiv prema stalnom napretku, nesebično pružajući podršku i oslonac. Njegova kancelarija uvijek je bila otvorena za sve. Utočište, mjesto za odmor, razmjenu iskustava, rješavanje problema, zabavu i stvaranje novih ideja.

Zoran Pavletić - ravnatelj, vođa, učitelj, motivator, uzor i prijatelj. Najveće bogatstvo ostavlja u nama koji smo imali sreću i čast raditi i napredovati s njim.

Ne sumnjam da će svoju neiscrpu energiju usmjeriti u neke nove projekte i sigurna sam da ga čeka još puno izazova koje će s radošću prihvaćati i savladavati.

Šefe, hvala i sretno. Vrata Škole širom su otvorena za Vas. ■

GENERACIJA OSMAŠA 2022./2023.

U školskoj 2022./2023. godini, ispratili smo jednu veliku generaciju osmaša. Njih 46 krenulo je u novo poglavlje života.

Tekst:
Tatjana Katušin
Linda Božović

Ova dva razreda s dvije razrednice i njihovim učiteljima, prošla su sve. Od štrajka, korone, svih izolacija, online nastave pa do povratka u klupe. Zbilja izazovna vremena. Čim su nam se ukazale mogućnosti, krenuli smo na izlete, izvanučioničku nastavu, završnu ekskurziju. U svakom trenutku naši su osmaši pokazali koliko imamo razloga biti na njih ponosni. To se naročito vidjelo prilikom dvodnevnog posjeta Vukovaru, koji će nam ostati u trajnom sjećanju. U školi smo se trudili dati im dobre temelje, a na njima je sad da grade svoje znanje dalje. Neka im zgrada i sve što je u njoj ostanu u lijepom sjećanju.

Razrednice, a i svi njihovi učitelji, nekad smo se ljutili na njih, nekad vikali, nekad samo vježbali šutjeti ili zatvarati vrata učionice. No, znanja smo im dali, temelje su dobili. Sad je na njima dalje.

Generacija je bila velika, ali i jako dobra te je bilo teško odabrati jednog učenika generacije jer izvrsnih je bilo

puno, ne samo s ocjenama nego i divne djece na koju smo se mi učitelji mogli osloniti u priredbama, humanitarnim akcijama, sportskim aktivnostima i sl.

No, jedna se učenica svojim sveukupnim djelovanjem u školi, na nastavi i u raznim izvannastavnim aktivnostima ipak istaknula. To je naša Iris Kauzlarić. Svojom toplinom, spremnošću da pomogne svakome i izuzetnim trudom, zaslužila je biti odabrana za učenicu generacije. Učiteljsko vijeće u toj je odluci bilo jednoglasno. Bilo je još učenika u konkurenciji, odličnih učenika koji su našu školu predstavljali na raznim natjecanjima i događanjima te doprinijeli ugledu škole. Stoga smo i njima uručili simbolične nagrade. Ti učenici su Vito Sep, Lovro Polić i Martin Živko.

Dragi bivši osmaši, sjetite se naših riječi i ponesite ih dalje u život. Svi učitelji, a posebno vaše bivše razrednice Tatjana Katušin i Linda Božović, žele vam svu sreću u daljnjem školovanju i životu. U našim ćete srcima ostati zauvijek.

Učenici 8.a 2022./2023. su:

Kevin Ćoralić, Gabriela Dragnić, Lucija Frančišković, Ivano Hajdinić, Iris Kauzlarić, Oton Krzyk, Mateo Kučan, Marko Macan, Rafaela Mataija, Katja Musinov, Paula Pera, Lana Pirić, Lovro Polić, Laura Ribarić, Chiara Ružić, Ardian Sadrija, Ariana Sadrija, Matija Sovar, Antonija Strika, Mila Vidas, Leona Weiss, Franka Zupčić i Martin Živko.

Učenici 8.b 2022./2023. su:

Leona Blažić, Morena Čajkovac, Leon Ende, Lucija Hoić, Sevgi Ismaili, Karlo Jakovčić, Elma Jazavac, Dora Juričić, Lucija Katić, Niko Lazinica, Luna Maravić, Luka Mataija, Paola Mavrincac, Matij Mičetić, Viktor Pleše, Leon Pokmajević Tatari, Chiara Polić, Mateo Rončević, Vito Sep, Elena Sertić, Petar Štiglić i Andrea Vešligaj.

ZAIGRANO ISTRAŽIVANJE NA ŠETNICI PUT GRADINE

UČENICI OŠ “HRELJIN” TRI DANA UČILI U PRIRODI

Učenici sedmih razreda OŠ “Hreljin” sudjelovali su od 18. do 20. rujna ove godine u zanimljivim radionicama o povijesti Gradine na Hreljinu.

Tekst:
Marta Vukelić

Organizator radionica bila je Turistička zajednica Grada Bakra, a voditeljica trodnevnih aktivnosti bila je gospođa Iva Silla koja im je na zanimljiv način približila podatke o Hreljinskoj gradini. Doznali su tko je i kada naslijedio Gradinu, kada je izgrađena i još mnogo povijesnih činjenica. Prvog su se dana okupili ispred škole i riješili zabavne zadatke u grupama te su se zaputili prema Gradini. Putem su imali kratke stanke na kojima su razrađivali temu povijesti i naučili nove informacije. Nakon okupljanja na Gradini odmah su se bacili na rješavanje zadataka u gru-

pama. Drugog dana, spriječeni lošim vremenom, samo su prošetali te aktivnosti nastavili u školskoj dvorani. Treći je dan svim učenicima bio najzanimljiviji. Putem su smišljali zagonetke i šifre vezane uz povijest Gradine i tako budućim posjetiteljima te povijesne lokacije zadali zabavne i poučne zadatke uz koje će se Gradina doživjeti u novom svjetlu.

Nakratko su zaboravili na svoje školske obveze, zabavili se, puno toga naučili i pridonijeli turističkoj ponudi našega Hreljina. ■

PROJEKT „DAROVANI“

Katedra Čakavskog sabora Grobnišćine samostalnim projektima i u suradnji s odgojno-obrazovnim ustanovama našeg kraja kontinuirano surađuje s mladim naraštajima i potiče iskazivanje njihove povezanosti sa zavičajem, našom tradicijom, našim ča.

Tekst:
Radmila Vidas Babić

Jedan je od značajnijih projekata vezanih uz očuvanje Čakavskog narječja i kulturnog nasljeđa pokretanje edukativnog projekta nazvanog Darovani. Ideja projekta je natjecanje učenika osnovnih škola u pisanju proznih i pjesničkih tekstova na čakavštini. Uz pisanje učenici se natječu i u likovnom izražaju s kosnicom na slikanju zavičajnih motiva i tradicije kraja u kojem žive.

Bili smo na svečanoj dodjeli nagrada nagrađenim učenicima i njihovim mentorima na ovogodišnjem natjecanju Darovani, Grobnička jesen 2023. u Kaštelu Grada Grobnika. Domaćini, Katedra čakavskog Sabora Grobnišćine i OŠ Čavle, za nagrađenu djecu pripremili su izuzetno bogat i zanimljiv program. Sudjelovali smo na radionici izrade fotografija Camera obscura, tražili smo izlaz iz zaključane

kule (escape room), promatrali objekte teleskopom, okušali se u robotci na prstenac i na zanimljiv način učili o glagoljici. Nakon radionica, primili smo nagrade i priznanja. Čestitamo Liri Burić (2. mjesto prozni rad), Lei Tadej (3. mjesto poezija) i Franki Švrljuga (3. mjesto poezija, stariji razredi) te njihovim mentoricama, Radmili Vidas Babić i Fani Šimičević na nagradama i uspjehu!

Na natječaju su sudjelovale i učenice od 5. do 8. razreda svojim likovnim radovima.

Mia Vučenov osvojila je 1. mjesto u kategoriji likovni radovi od 5. do 8. razreda, a Laura Podgorelec i Dorija Zorić Pap dobile su zahvalu za sudjelovanje na natječaju.

Čestitamo našim učenicama i mentorici Ani Emili Odović na velikom uspjehu.

Zahvaljujemo Katedri čakavskog Sabora Grobnišćine i OŠ Čavle na toplom gostoprimstvu. ■

SJEĆANJE NA ČEDOMILA ŠIMIĆA (8. 8. 1931. – 7. 11. 2022.)

Va Bakru 5. lipnja 2023. Večer domišljanja na našega sugrađana i zavičajnika, veloga bakarskoga sina, čovika od svita i veloga prijatelja naše Knjižnice – gospodina Čedomila Šimića ki nas je z svojemim postignućin va profesionalnen životu i obdaril i zadužil..., započela je z pozdravnun besedun ravnateljice Knjižnice ka je pozdravila i zafalila na prisustvu predstavnicimin Grada; našemu gradonačelniku Tomislavu Klariću, pročelnice Ureda Grada Bakra Maje Šepac-Rožić, višoj stručnoj suradnice za kulturu Grada Paule Mikeli, ravnateljice Dečjega vrtića Bakar Irene Jelenić Aćimović i direktorice Turističke zajednice Sonje Jelušić Marić.

Tekst:
Dolores Paro-Mikeli
Jelena Šubat
Foto:
Miljenko Šegulja

Na naše velo zadovoljstvo, ukazali su nan tu čast, posebni gosti večeri, najbliži rod gospodina Čedomila Šimića: gospoda Nina i Ognjen Šimić, Čedomilovi neputi i Čedova kunjada, a opravdala nan se neputa Lovorka Višković ka ni mogla bit tu večer s namim.

Ti naši počasni gosti, nasljednici su Čedomilove ostavštine, a Knjižnice su regalali dva neprocenjivo vredna rukopisna libra va autorstvu Matije Mažića, ki su, ne samo zavičajno i županijsko, već pravo nacionalno blago i na ken smo njim jako zafalni.

Te smo se večeri Čeda, kako su ga si va Bakru zvali, domisleli kroza njegovu poeziju i prozu, kroz njegove besedi va stihu kroz ke smo mogli oćutet njegovu intimu; ča j' volel, ča ga j' jadilo, čemu se veselil, ča ga j' rastuživalo, čemu se j' nadal...

Za istinski dubok umjetnički doživljaj zaslužni su naši dragi i uvaženi gosti, protagonisti večeri, poznata hrvatska akademska glumica gospa Lela Margitić, naša Krasičarka ka je pred fanj let z Čedomilon skupa i na njegoven filmu delala i naš zavičajnik, po ocu z Meji, virtuoz na gitare mlad i predrag Natko Štiglić.

Va intimnoj atmosfere improvizirane gradske kavani, uz svitlost i dih mirisneh svećic, uz milozvuki Natkove gitari i Lelinu glumačku interpretaciju Šimićeveh poetskeh besed, posthumno smo se „podružili z autoron“ i z njegovun intimun ku je za nas zasinjal i za zavavek spravil.

Večer je ispunila publiku vrhunskenu doživljajenu glazbi i scenske umjetnosti baš kako i priliči umjetniku komu je bila posvećena ...našemu Čedu ki je „su bogovetnu večer bil s namin“ i za koga smo sigurni da je i gore, kade je sada, kod kad je i s namin bil „dobro, kod Hrvacka!“

Na kraju poetsko-glazbene večeri, gradonačelnik Grada Bakra Tomislav Klarić, našemin je gostin Nine i Ognjenu Šimiću uručil zahvalnice Grada Bakra za vredni dar ki su regalali Knjižnice i svomu gradu, na ponos našega Grada i nacionalne povijesti.

Va slobodnen druženju i opuštenoj atmosfere, uz napitak i kušćic slatkoga, još smo se dugo pogovarali med publikun, z Čedovun familjun, z glumicun i glazbenikon, onako lipo i uzvišeno, na čast i spomen Čedu!

Za oproštaj jedna Čedova od makine...

ARIV

'Gvanta cimul
 In bando timun!
 Drži rando.
 Tira remorčer!
 Ča mi j' ono čer?
 Viva! To san, to!
 No! I žena j' ono!
 Laška provu!
 Makina!
 Nazad tutta!
 Tutta forza!
 Orka orca!
 Je pronta boca?
 Za duganu?
 No, ...mona!
 Boca na bankinu!
 Ankora fondo!
 Ki j' to tonto
 na arganu?
 'gvanta krmu!
 'gvanta provu!
 Che manovra!
 Si kad videl ovakovu?
 Ne! Ovakovu ne!
 Ma san po krme
 leut fondan,
 timun makan,
 brandun na konki!
 Oštija, che colpi!
 Sopet san fregan!
 Al' to gre makine na račun.
 Kapo, kade j' kapo?
 To j' njegovo delo:
 Leut, timun
 makani brandun
 i se konki.
 A ja ću ben povedat
 Ča j' storil
 za ariv.
 (špektoru Zonki)

...i jedna bakarska

CRVENA STOMANJA

Ti stari krovi od žlebac
 crveni erodromi radosneh rebac
 Namoranen golubon su pravi mali raj
 kad greju na fraj.
 A rado bi i kukali
 na njih aterali,
 odotud neveru nazivali
 kad bi leh na njih stali...

Al' krovi od žlebac se j' manje
 na kućah novoga svita
 a se više siveh „škulj“ od salonita
 na toj lipoj
 rikamanoj
 crvenoj
 stomanje.

Kad lokarinon z' suncen kanat va Šoto-
 voče pasa i utihne, uHITE se repci va koru
 Rečitat:

Žlepci, žlepci
 kod mali soldati
 postrojani va veli krovi,
 da od dažja brane
 sakog ki pod njih stane.
 I ljudi i blago i...repci
 I repci... ■

ČAKULA Z LELUN MARGITIĆ

Na predlog i poticaj našega veloga zavičajnika i Krasičara gospodina Darka Paravića, a prigodun posjeti gospe Lele Margitić našoj bakarskoj knjižnice, počakulali smo z velun hrvatskun kazališnun glumicun.

Tekst:
Paula Mikeli
Foto:
Miljenko Šegulja

Puno je poznateh pisci, glumci, političari i sl. gostovalo va bakarskoj knjižnice, ale glumica Lela (Ljerka) Margitić, akademska kazališna, televizijska i filmska glumica, posebna je, aš su njeji korijeni va našem Gradu Bakru, točneje na Krasice na koj se j' rodila 28. jula 1941. leta.

Lela z ponoson ističe da je Krasičarka, Primorka i rado se domišlja svoga detinjstva na Krasice, pu njeje noni po maminoj bande - familje Mikuličić. Odrasla je na Sušaku, kade je i bivala, ale je do početka školi najveć bila pu svoje noni na Krasice. Lela je imela leh 9 let kad joj je umrla nona, tako da je nakon toga posjećivala samo krasičarsko groblje, al od prvo ima puno lipoga domišljanja ko ju veže za nonu, susedi, Krasicu i obiteljsku kuću na Podlipe. Va našen pogovoru domislela se je kako j' tadašnja kuća bila fanj vela, pol se j' koristilo za bivat, a druga je polovica bila za gospodarstvo. Kuću je krasil prelip privrat z šternun. Kod uspomenu na ta davna vrimenta Lela va svojoj kuće va Zagrebu čuva litrati ki su svjedok njejeja detinjstva na Krasice. Obiteljska kuća Lele Margitić, danas je dom krasičarskoj ambulante, kafiču, kozmetičkomu salonu i logopedice. Gospa Lela, kurenta ča kuća sad tako lipo zgloda, na „Večeri sjećanja na Čedomila Šimića“, zafalila se j' gradonačelniku i Gradu Bakru ča je tako lipo uredil kuću, ka j' našalost bila z vrimenton propadala, a sad ima svoju svrhu i krasil centar mesta. „Kuća od moje Nanice, zbilja vela kuća, bila je puna predivnoga pokućstva, venecijanskoga kristala, puna alabastera, aš je nono navigal. Domišljan se da su gore bile tri kamari: Lipa kamara va koj san se ja rodila, Vela kamara i Donja kamara; najmanja, va koj san posle spala, aš je valjda bila najtepleja, a onput se ni se grijalo. Sjećan se gondola od perlica, lipo ukrašenih boroo, vrčića, poklopčića, pletene garnituri za poleć se nakon obeda, trapa pod škalamin, dugoga stola z velen škabelinon va ken su vavek bila čuda, Biblija z hiljadu osanstotoga leta, puderi razneh boj i sega lipoga ča je nono nosil... Va baulu se čuvalo brašno i suhe smokvi, pa bi mi nona ki put dala dve tri smokvi ke su bile prave delikatesi...“, domislela se gospa Lela va našoj čakule, kod i konobi z bačvamin i sen priboron za delat Bakarsku vodicu.

Povedali su tako gospa Lela i gospodin Darko, o Lelilnoj familje z mamine i tatine bandi, o tome kako j' tata Alfons Margitić osnoval amatersku družinu va Domu kulture na Krasice, bil njeji glavni glumac i režiser. Mama Anka Margitić je bila učiteljica ka je isto dio svoga radnoga vijeka provela va krasičarskoj škole. Povedali su tako i o srednjoj škole – Sušačkoj gimnazije i profesoremin ki su tad predavali, ali i o Drugomu svjetskomu ratu. Čakula ni mogla proć ni bez pogovora o našoj čakvaštine, ku premalo njegujemo, ali imamo sriću da su je ljudi kod ča je gospa Tanja Juričić, gospon Darko Paravić, gospa Gustica Mikuličić i brojni drugi, zapisali ča va rječniku ča va pjesmamin, pričamin i zavičajnemin tekstemin, al i da je danas njeguju učiteljice va našoj mićoj krasičarskoj škole.

Neke uspomeni na Krasicu, decu z kun se igrala, ljudi z kemini je detinjstvo delila, su z vrimenton zbledele, ma domislela se je Lela kako su je znali poslat pu noni Franice rođ. Frančšković, koj je rodna kuća bila na Randiškoj Višnjevice, blizu fenomena Praznama jama, najdublje okomice va Županije (90 metri). Nona je bila siromašna pa su joj iznajmili miću kućicu na Gornjoj Krasice i kupili jednu kozu ku je zvala „Žutica“. Pomuzla bi tako nona Franica kozu, na plake od šparheta popržila palentu i dala mićoj Lele obrok, delikatesu ke se do danaska rado domišlja. „Domišljan se i kako smo se vavek igrali pešćaci pred Vladinun kućun, ali i va Domu med kulisamin. Pamtin i kako smo hodili hodeć do Škrljeva pa onput z vlakon doma na Sušak“, domislela se z sjetun Lela Margitić.

Va vrime kad je Lela bila mića vladala je vela neimaština i puno toga ni bilo ko danas, na dohvat ruki, pa je z namin podelila jednu lipu uspomenu, ka bi današnjoj mladeže bila nezamisliva: „Tata je šal na neki službeni put, studijsko putovanje, aš je delal va ugostiteljstvu ko direktor hotela. Domišljan se kako je bratu, ki je upisal arhitekturu, donesal crtaći pribor za fakultet, ča je tad bilo jako skupo. Donesal je i matere lipi dar, a mene, kako više ni imel soldi za neć veće, a bila san mu ljubimica, donesal je naranču. Va to vrime je limun bil lek (medicina) i nisi mogal doć do njega, pa je naranča bila vela delikatesa“, domislela se je gospa Lela.

Čakula o semu pomalo, onomu ča j' bilo prvo, al i onomu ča j' sad, finila je z pjesmun „Krasice moja“, Mere Horvat Gaćešove i Mire Mikuličić Jevtić Elvirine, ku je gospon Darko proćital z dušun i z puno osjećaja.

Fala gospe Lele Margitić ča je odvojila vrime za čakulu i fala gospodinu Darku Paraviću ča je potaknul da se va našoj Bure napiše ki redak o veloj glumice ka je ponosna Krasičarka. ■

IZLOŽBA AKADEMSKE SLIKARICE IVE STARAC

PEJZAŽ U AKVARELU I POEZIJI

U povodu Margaretinog leta od 3. srpnja 2023. g. u galerijskom prostoru Knjižnice postavljena je izložba akvarela mlade akademske slikarice Ive Starac.

Tekst i foto:
Dolores Paro-Mikeli i
Jelena Šubat

Iva Starac rođena je 1993. godine, a slikarstvo je diplomirala 2022. g. na Akademiji likovnih umjetnosti. Djelovala je unutar Zimske likovne kolonije u Karlovcu (2023. godine) te aktivno sudjeluje na likovnim natjecanjima od kojih :
Oleum Olivarum (2023.) - osvojeno prvo mjesto
Ex Tempore (2022.): Trsat - osvojeno prvo mjesto u kategoriji profesionalnih umjetnika
Mandrač- osvojeno prvo mjesto
Grožnjan Grisignana - osvojeno treće mjesto.
Sudjeluje na godišnjim izložbama humanitarnog karaktera udruge Rikula te od 2018. godine izlaže na brojnim izložbama. U svom radu primarno se fokusira na pejzaž slika u tehnici akvarel i akril na platnu.
U Knjižnici je izložila 20-ak akvarela i popratila ih stihovima hrvatskih pjesnika.
Ivini akvareli nastaju intuitivnim procesom s fokusom na apstrahirane pejzaže koji služe kao prozor u zarobljeni trenutak.
Nadahnuta prirodom i ljubavi prema ovoj tehnici ne drži se striktno slikanja po promatranju, već se fokusira na istraživanje prostora podsvijesti i pejzaža duha slikajući direktno iz imaginacije.
Ovaj način stvaranja omogućava promatraču slobodnu interpretaciju prema vlastitom doživljaju.
Izložba je zamišljena kao svojevrsna šetnja imaginarnim pejzažem kroz sliku i poeziju.
Izložba se mogla razgledati do 30. rujna 2023. g. ■

KUU SKLAD

ČA JE ČA VA BAKRU

Bakrani su u četvrtak 13. srpnja 2023. velikom feštom proslavili dan svoje nebeske zaštitnice svete Margarete Antiohijske. Drugu godinu zaredom Sekcija za vizualne umjetnosti KUU Sklad Bakar organizira izložbu poznatog fotografa Miljenka Šegulje.

Tekst:
Dmitrij Čegodajev
Foto:
Miljenko Šegulja

Pedesetak fotografija s prikazima cvijeća, predmetima iz svakodnevnoga života, ukrasa i alata, popraćenih nazivima na lokalnom dijalektu, imalo je za cilj podsjetiti stanovnike grada ne samo na predmete koje su koristili naši stari, već i na jezik kojim su govorili.

Izložba „Ča je ča“ dio je velikog projekta „Ča Da“ - očuvanje bakarske čakavštine koji već niz godina financiraju Ministarstvo kulture i medija RH i Grad Bakar, a od ove godine i PGŽ. U okviru projekta već je snimljeno više od dvadeset filmova, prikazane su dvije izložbe te je u pripremi Vizualizirani rječnik bakarske urbane čakavštine.

Može se primijetiti da su u organizaciji otvorenja izložbe, koja se pretvorila u pravi praznik, sudjelovale skoro sve gradske udruge. Manifestaciju su otvorile male mažoretkinje udruge La Bamba. Ženski zbor KUU Sklad pod vodstvom maestre Nade Matošević Orešković, dobitnik brojnih nagrada u zemlji i inozemstvu, oduševio je publiku s tri zbarske skladbe. Mladi umjetnici Društva Naša Djeca izveli su pravu kazališnu predstavu na domaćem dijalektu. Odgajateljice iz Dječjeg vrtića „Fijolica“ pekle su palačinke.

Udruga Bakarska žena, u skladu s bakarskom tradicijom starom gotovo osam stotina godina, dijelila je slanu ribu i palentu. Ne smijemo zaboraviti ni pomoć bakarskih poduzeća: Selak d. o. o., Cafe „Barutana“ te Glen Art d. o. o.

I na kraju, kada je pao mrak, gost iznenađenja, mladi znanstvenik Petar Štrbac napravio je performans na Teslinom generatoru. A publika, koja nije dočekala pravu grmljavinu, s veseljem je gledala umjetne munje.

Zabavu nije mogla pokvariti ni topla primorska kiša koja je s vremena na vrijeme močila goste izložbe.

Autor izložbe je zahvalio svima koji su pomogli u organizaciji otvorenja izložbe, a posebno onima koji su godinama u sjećanju čuvali gotovo zaboravljene riječi i izraze. Predsjednica KUU Sklad Dunja Vladislović napomenula je da smo bili prisutni na pravoj kulturnoj zabavi u samoorganizaciji civilnog društva. ■

ZAGREBAČKI SOLISTI MUZICIRALI U SV. ANDREJU

Jedan od najznamenitijih brendova hrvatske kulture u zemlji, ali i inozemstvu, ansambl Zagrebački solisti, nastupio je u prepunoj konkatedrali sv. Andreja u Bakru u organizaciji KUU Sklad.

Tekst:
Aleksandra Radović
Foto: Miljenko Šegulja

Kako je i sam koncertni majstor, violinist velike karijere, Sreten Krstić rekao, to je nakon Kneževog dvora najbolji akustični koncertni prostor u kojem su nastupali u Hrvatskoj. Pa i nije tajna da mnogi umjetnici upravo iz tog razloga rado dolaze u Bakar.

Kroz svoj bogat CV Zagrebački solisti još od početaka pod vodstvom svjetskog čeliste Antonia Janigra pa do danas neumorno djeluju i muziciraju te oduševljavaju publiku gdje god se pojave, bila to koncertna dvorana ili flash mob na aerodromu.

Program u predivnoj crkvi sv. Andreja u Bakru donio nam je briljantnu i duhovitu suitu Pintarichiana velikana hrvatske glazbe - Borisa Papandopula. Uslijedio je Mendelssohnov San Ivanjske noći - Uvertira u obradi maestra Sretena Krstića, koji je partituru velikog orkestra priredio za gudače.

Poznato i prelijepo djelo zazvonilo je u tom ponešto drugačijem zvuku vrlo zanimljivo. Na redu je bio suvremeni hrvatski skladatelj Frano Parać, jedan od najuspješnijih i najplodonosnijih živućih autora, sa skladbom Dva stavka za gudače - Andante i Allegro deciso. Skladba je to s velikim dramatskim momentima i gustom harmonizacijom koja ispunjava u potpunosti prostor snagom ritma i karakterom. Lea Weinera, mađarskog skladatelja s kraja 19. i početka 20. stoljeća na čiji su stil imali veliki utjecaj kompozitori romantizma poput Mendelssohna, predstavili su nam Zagrebački solisti sa skladbom Divertimento op. 20 br. 1 koje kompozitor temelji na vrlo efektnoj mađarskoj narodnoj glazbi, poznatoj po snažnim ritmovima i plesnim momentima, a osjeća se i utjecaj suvremenika, još jednog velikana mađarske glazbe, Zoltana Kodalya.

Koncertom u Bakru, glazbenici su zaokružili svoju veliku ljetnu turneju. Koncertu je prethodio vrlo lijep nastup domaćina - Ženskog zbora Sklad s izvedbom Zbora Hrvatica iz opere Porin Vatroslava Lisinskog.

Bakarska publika je odlične Zagrebačke soliste ispratila ovacijama i izmamila bis - Haydn- Simfonija 88, 4. Stavak.

Sasvim se jasno vidi dugogodišnji i predani rad bakarske udruge Sklad i njenih partnera Turističke zajednice Bakar i Grada Bakra, koji je Bakar brendirao kao omiljenu destinaciju za ljubitelje klasike. Uz spomenutu konkatedralu sv. Andrije, odlične koncerte u Bakru možemo zahvaliti predanim organizatorima te odličnoj angažiranosti i motiviranoj publici punoj pažnje i podrške. Koncertni ciklus u Bakru je k tome besplatan za posjetitelje jer ga sufinancira Ministarstvo kulture i medija RH, Grad Bakar i TZ Grada Bakra. ■

IZLOŽBA „OLUJA 95.“

Pijetet za stradale branitelje i njihove obitelji, dostojanstvo u pobjedi i okončanju rata osjećaji su koji su se prožimali na obilježavanju Oluje u bakarskom Kaštelu i otvorenju izložbe „Oluja 95.“, autora Damira Batistića, Bakranina s opatijskom adresom, kolekcionara i autora niza uspješnih izložbi na temu Domovinskog rata.

Tekst:
Dunja Vladislović
Foto:
Miljenko Šegulja

Mogli smo čuti vrlo emotivno obraćanje gradonačelnika Grada Bakra Tomislava Klarića, kao i svjedočanstvo iz prve ruke generala Primorca. Država koju danas imamo i žrtva koju su mnogi podnijeli, potiče nas da budemo bolji ljudi i damo od sebe najbolje što znamo i možemo, istaknula je Dunja Vladislović, predsjednica Sklada. To je i moto Ženskog zbora Sklad, koji je ovoj proslavi dao dodir umjetničkog izvodeći neke od najljepših zbornskih minijatura hrvatskih skladatelja baziranih na tradiciji naših krajeva. I opet, kako život priča nevjerovatne priče, jedan od eksponata izložbe izradio je upravo otac naše pjevačice, članice Sklada Dijane

Kesser, koji je kao inženjer u Rikardu Benčiću prenamijenio proizvodnju za potrebe rata.

Na izložbi su svojim fotografijama, eksponatima i umjetničkim radovima sudjelovali Hrvatski časnički zbor Liburnije, Damir Batistić, nadnarednik Čestmir Komarek, satnik Neven Materljan, Sandy Uran i Ivan Reljac.

Proslavu Dana pobjede i domovinske zahvalnosti te Dana hrvatskih branitelja u bakarskome Kaštelu organizirala je Kulturno-umjetnička udruga Sklad Bakar, u suradnji s Hrvatskim časničkim zborom Liburnije i Hrvatskim društvom kolekcionara militarije, uz potporu Turističke zajednice Grada Bakra i Grada Bakra. ■

ZAVRŠNICA BAKART-A

U nedjelju 13. kolovoza 2023. u Bakru je održan koncert Acoustic Project kvinteta i Veronike Čiković kojim su Bakrani svečano zatvorili festival klasične glazbe BakArt.

Tekst:
Dunja Sabljar
Foto: Miljenko Šegulja

Harfa. Asocijacija na antičku Grčku i Egipat, na Apolona i Orfeja, na Kelte, čijim je bardima bila stalni pratitelj. Jedno od najstarijih glazbala čovječanstva. Instrument bogatog i plemenitog zvuka, sposoban stvoriti nježne, baršunaste tonove, mističnu atmosferu, ali i dovoljno prodoran da može probiti gušći zvuk orkestra. Stari narodi cijenili su smirujuće zvukove harfe i vjerovali da njene žice spajaju zemaljsko i božansko. Upravo su u zvukovima harfe mlade i talentirane Veronike Čiković, koji su ispunili prostor crkve svetoga Andrije apostola u Bakru, popraće-

ne gudačkim kvintetom sastava Acoustic project, mogli uživati posjetitelji jučerašnjeg koncerta. Gudački kvintet Acoustic Project predstavio je i svoj samostalan repertoar. Sve u organizaciji KUU Sklad i njihovog Festivala klasičke BakArt u Bakru. Jedna od posebnosti bila je i izvedba skladbe pisane posebno za ovu prigodu, pod nazivom „Prije oluje”, hrvatskoga glazbenika Dubravka Palanovića. Sam sastav Acoustic Project osnovan je 2008. godine, a zajedno s kolegama i prijateljima osnovao ga je skladatelj i kontrabasist Dubravko Palanović. Sastav ima široki spek-

tar glazbenog izričaja, od klasike, jazza, folklor, pa čak i rocka, a 2012. godine nominiran je i za nagradu Porin. Ove godine izdali su novi album pod nazivom „Furious Dance” sa skladbama koje predstavljaju fuziju klasične glazbe, jazza i hrvatske tradicijske glazbe.

Za nedjeljni koncert odabrali su spoj i vezu rafiniranih zvučnika harfe i gudačkog kvinteta s glazbenim nasljeđem naših, ali i dalekih krajeva. Tako su posjetitelji mogli čuti Plesove za harfu i gudače, slavnog Clauda Debussyja, prožetu snažnim impresijama koje je na njega ostavila javanska glazba prilikom svjetske izložbe u Parizu, romantični Gudački kvartet br. 2 Alexandera Borodina, uz već navedenu praizvedbu „Prije oluje”, za harfu i gudački kvintet. Prema riječima Dubravka Palanovića, suradnja Sklada i Acoustic Projecta nastala je u doba korone, 2021. godine, kada su, na poziv Sklada, održali svoj prvi koncert u Bakru. Potaknuti uspješnim koncertom i dobrom suradnjom sa Skladom i njegovom predsjednicom Dunjom Vladislović odlučili su se na još jedan koncert u Bakru, i to s jednom od najboljih harfistica u Hrvatskoj, Riječankom/Kastavkom Veronikom Ćiković. Sam naslov praizvedene skladbe „Pri-

je oluje”, prema riječima skladatelja Palanovića, višeznačan je. Na prvi pogled asocira na sve oluje koje su nas pogodile, ali se odnosi i na sve ostale turbulencije kojima smo kao ljudi izloženi u svojim životima, a spadaju u naš privatni, intimni prostor. Sama skladba u širem smislu suvremena je, ali prema riječima Palanovića, on ne pripada struji koja se u potpunosti posvećuje korištenju eksperimentalnog i avangardnog.

U publici je bila i mlada studentica glazbe Ana Glasnović, koja je izrazila želju da se ovakvi događaji češće organiziraju, ne samo u ljetnim mjesecima te da se privuče mladu publiku. „Željela bih”, rekla je Ana, „da i mladi vide koliko je ovo zapravo dobra glazba, cijenjena, koliko truda i rada je ovdje uloženo, i da i sami dožive ovo predivno iskustvo.” Ovim koncertom zaokružen je Klasični ciklus u Bakru. Sudeći po odličnoj posjećenosti i reakcijama, klasika u Bakru ima budućnost.

KUU Sklad ovaj festival organizira u partnerstvu s TZ Grada Bakra i uz financijsku podršku Grada Bakra i Ministarstva kulture i medija RH. ■

UDRUGA “BAKARSKA GOSPODA I KAPITANI”

LJETNE AKTIVNOSTI BAKARSKE GOSPODE I KAPITANA

Toplo ljeto i visoke temperature nisu ograničile naša sudjelovanja u raznim događanjima. Moja malenkost ne prestaje aktivirati članstvo i tražiti potrebnu pomoć prijatelja u realizaciji raznih aktivnosti stoga sve ide u pozitivnom smjeru.

Tekst:
Branka Jaišovec

Članove INA Kluba volontera iz sektora Upravljanja investicijama Rafinerija i marketinga, koji su u OŠ Bakar vrlo uspješno završili radove na uređenju okoliša škole, točnije obnavljanju ograde, dočekali smo 25. svibnja. Nakon radne akcije, volonteri su razgledali Gornji grad te imali divno cjelodnevno druženje zahvaljujući Turističkoj

zajednici Grada Bakra, našoj udruzi i Gradskoj straži. Humanitarni tjedan za „Malog Mateja” također je bio zapažen jer su organizatori dobro obavili zadatak kojeg su zacrtali. Mi smo svoj obol dali 08. lipnja svojim sudjelovanjem i novčanom pomoći. Dana 12. lipnja dočekali smo turiste u našem gradu, a kao i uvijek do sada, ni loše vrijeme nas u

tome nije obeshrabrilo. Tradicionalno smo sudjelovali i na svečanom otvorenju Margaretinog leta koje je ove godine održano 01. srpnja. Zbog radova je broj događanja ove godine smanjen, ali uspješno smo odradili niz događanja poput kuhanja brodeta na Žalu ribara. Kulinarsko popodne, održano 10. srpnja, prošlo je vrlo zanimljivo i veselo. Zahvaljujući Pauli, Danici i mojoj malenkosti pokazali smo da je važno sudjelovati. Nadalje, 12. srpnja sudjelovali smo na smotri folkloru u organizaciji KUD-a Lanterna Kraljevica na kojoj su gosti iz Detroita i mnogi drugi uveselili sve prisutne. Sudjelovali smo na mnogim događanjima: prisustvovali smo svečanoj sjednici Gradskog vijeća Grada Bakra, družili se u Vili Ružić, organizirali mjerenje tlaka i šećera, uveličali Dan Grada – Margaretinu, kao i Dan Domovinske zahvalnosti te godišnjicu Kornatske tragedije.

Njeguemo ljubav prema svome gradu te ćemo i dalje, prema mogućnostima, biti aktivni i prisutni kao Bakarska gospoda i kapitani. Hvala svima koji su aktivni u našoj udruzi i svim ljudima dobre volje! Veselimo se dolasku jesenskih druženja i nastavku raznih aktivnosti o kojima ćemo pisati u sljedećim brojevima naše neizostavne Bure. ■

UDRUGA “BAKARSKA ŽENA” BAKAR

AKTIVNOSTI BAKARSKE ŽENE

Tekst:
Klaudija Forempoher

TURNIR U KUGLANJU ZA ŽENE

Udruga žena sportske rekreacije Otočac organizirala je 21. svibnja 2023. g. 5. turnir u kuglanju za žene u Otočcu. Turnir se održavao u vremenu od 14.30 do 17.30 sati u gradskoj kuglani (4x30 hitaca).

Sudjelovalo je 18 kuglašica, među kojima i Rekreativno kuglačko društvo „Bakarska žena“ Bakar, ŽKK Ogulin, ŽKK Ozalj, ŽKK Gacka iz Otočca i članice Udruge žena sportske rekreacije Otočac.

Za RKD Bakarska žena sudjelovale su: Katica Barišić, Ana Šarić, Nevenka Čulinović, Jadranka Mihajlovska, Iva Pavošević i Jasminka Golac (zbog zdravstvenih problema nisu igrale Alida Diminić i Ludmila Kezić, ali su bile potpora i strastvene navijačice).

Uz sportski duh natjecanja, nije izostalo niti veselja, smijeha, razonode i jednog divnog druženja i početka nove sportske aktivnosti za udругu Bakarska žena.

Sportski pozdrav do sljedećeg susreta u Otočcu!

DAN VELIKE GOSPE

Dan Velike Gospe – Blagdan uznesenja Blažene Djevice Marije važan je blagdan za mnoge vjernike u Hrvatskoj koji se obilježava 15. kolovoza.

Uz blagdan su povezana hodočašća u marijnim svetištima širom Hrvatske, gdje brojni vjernici tijekom noći i jutro hodočaste u svetišta te se tradicionalno okupljaju s obiteljima i prijateljima kako bi proslavili blagdan.

Ovaj blagdan je od važnosti kako u kulturnom, tako i u društvenom događanju, gdje se održavaju razne manifestacije i kulturni programi.

Na taj dan svetkuje se u raznim svetištima, a jedno, nama najbliže svetište je Svetište Majke Božje na Trsatu.

Članice Udruge Jasminka Golac i Admira Pezić odjevene u narodnim Bakarskim nošnjama, sudjelovale su, sa članovima Gradske straže Bakar, u mimohodu do glavnog oltara. Misu je predvodio riječki nadbiskup s početkom u 18 sati. ■

UDRUGA PRAPUTNJAK - KULTURNI KRAJOLIK

KRAJOLICI BUDUĆNOSTI 2023., U DVORIŠTU PŠ PRAPUTNJAK

Dvorište Područne škole Praputnjak i ove je godine oživjelo u tjednu pred sam početak školske godine.

Tekst i foto:
Ivona Miloš

U četvrtak 31. kolovoza i petak 1. rujna Udruga Praputnjak - kulturni krajolik održala je tu već jubilarne, pete Krajolice budućnosti. Kao i svaku godinu do sada, ispred drage nositeljice lokalnog identiteta okupila su nas predavanja i teme neposredno vezane za kraj u kojem živimo - teme prirode, povijesti i kulturnog nasljeđa.

Programom smo ove godine pričali o temi velikih zvijeri, sve češćih susjeda, koji rado zalaze u našu neposrednu blizinu - u nekada kultivirane prostore koje polako ponovno zauzima priroda. Priču o velikim zvijerima, medvjedu, vuku i risu, i tome kako su isti od nekadašnje pozicije suparnika čovjeka došli do statusa zaštite i poželjnog pokazatelja bogate baštine našeg kraja čuli smo od Elvise Vulete, savjetnika-čuvara prirode Javne ustanove „Priroda“. Istu večer, 31. kolovoza, zadržali smo se u gorskim predjelima uz priče koje stoje iza ljekovitih alkoholnih napitaka koje gospodin Vid Arbanas iz Kuće prirode „Kotač“ proizvodi sa svojom suprugom. Čašicama aperitiva, digestiva i desertnog pića, uz akcentne okuse gorkog, paprenog i slatkog, doživjeli smo cijelo bogatstvo aroma koje objedinjuju prirodnu i kulturnu baštinu Gorskog kotara.

U programu je izostalo planirano predavanje „Zanimljivosti iz živog svijeta u krajobrazima Praputnjaka“ mr. sc. Marka Randića, savjetnika-biologa Javne ustanove „Priroda“ za koje će svakako doći prilika u budućnosti.

U petak, 1. rujna posvetili smo se priči o materijalnoj kulturnoj baštini - onoj koju sakrivaju morski valovi i onoj koju obasjava sunce. Ronilac, istraživač, povjesničar i podvodni fotograf Daniel Frka predstavio nam je neke od 75 lokacija obrađenih u svojoj knjizi „Potonulo blago Jadrana – ronilački vodič po olupinama hrvatskog Jadrana“. Upoznali smo se sa sudbinama pojedinih brodova iz 19. i 20. stoljeća, kao i zrakoplova iz vremena Drugog svjetskog rata koji su završili na dnu Jadrana, uz neizostavnu priču i o sudbinama njihovih posada i putnika. O osunčanoj materijalnoj baštini, i to onoj koju je kroz istraživanja sa svojim kolegama na kaštelima Bakar, Drivenik, Grižane, Novi i Ledenice svjetlu dana vratio viši konzervator arheolog, dr. sc. Andrej Janeš iz Hrvatskog restauratorskog zavoda, čuli smo u njegovu predavanju „Kameni branici Vinodola – arheologija frankopanskih kaštela“.

Zadovoljno možemo konstatirati da su ovogodišnji Krajolici budućnosti imali dobar odaziv publike. Provedeni su kroz Program Pomalo i po kraju Udruge Praputnjak - kulturni krajolik, uz financijsku podršku: Ministarstva kulture i medija RH, Primorsko-goranske županije i Grada Bakra. ■

POMALO I PO KRAJU

Upoznajemo svoju neposrednu blizinu, prirodu koja nas okružuje i svoj kraj.

Tekst i foto:
Ivona Miloš

U suradnji s Prirodoslovnim muzejom Rijeka Udruga Praputnjak - kulturni krajolik organizirala je seriju radionica za djecu razredne nastave Osnovne škole "Hreljin" i Područne škole Praputnjak. Fokus nam je u ovom ciklusu pao na dobro znanu plažu Melić - tradicionalno mejansku plažu, danas drago mjesto okupljanja svih dobnih skupina Praputnjara, stanovnika bakarskog kraja, šireg susjedstva, a svakako i turista.

Puno nas, posjetitelja plaže Melić, ima lijepih uspomena na ljeta provedena u osvježavajućem moru, s pogledom na Bakar ili prekrasne prezidi kojima se iz te morske perspektive ne vidi ni početak ni kraj. No koliko puta smo se

zapitali tko zapravo živi ispod površine mora, ispisane koricom slatke vode? Kako je nastao obalni pojas stijenja - čas crvenkast, čas snježnobijel?

Motiv radionica bio je upoznati bolje podmorje i obalu uz pomoć stručnjaka iz Prirodoslovnog muzeja Rijeka. Djelatnici Muzeja predvođeni dr. sc. Željkom Modrić Surina, dva ponedjeljka mjeseca rujna dočekali su spremno naših 67 učenika. Lado Bartoniček i Borut Kružić navigirali su podvodni dron dok je izv. prof. dr. sc. Marcelo Kovačić uz njega ronio pod punom ronilačkom opremom. Na kopnu su Željka i Marin Kirinčić, s djecom raspravljali uočne promjene na dnu mora, razne ribe, školjkaše i spužve.

Nakon upoznavanja podmorja, učenici su u grupama u području plime i oseke samostalno istraživali životinjski svijet - svijet raznih pužića, rakova samaca, dagnji i priljepaka. S kanticama su potom sakupljali i kamenčiće s plaže, kako bi se upoznali i s osnovama geologije pod vodstvom Nadie Dunato Pejnović. Cijela priča druženja na Meliću završila je uz dirigenciju Anite Hodak i kreativnim izražavanjem - oslikavanjem kamenčića sakupljenih na plaži.

U radionici su sudjelovali iz OŠ "Hreljin": 2. razred učiteljice Snježane Hanjcl, 3. razred Ede Topljaka, 4.a razred Radmile Vidas Babić, 4.b razred Gordane Kružić te Po-

dručna škola Praputnjak učiteljice Ane Šerer Hajdinić. U ime Prirodoslovnog muzeja Rijeka radionicu su vodili: dr. sc. Željka Modrić Surina, ravnateljica i muzejska savjetnica; izv. prof. dr. sc. Marcelo Kovačić, muzejski savjetnik; Marin Kirinčić, muzejski savjetnik; Lado Bartoniček, viši preparator; Borut Kružić, viši kustos dokumentarist; Nadia Dunato Pejnović, viša kustosica; Anita Hodak, viša kustosica pedagoginja. Program Pomalo i po kraju provodi Udruga Praputnjak - kulturni krajolik, a financijski podržavaju: Ministarstvo kulture i medija RH, Primorsko-goranska županija i Grad Bakar. ■

UDRUGA STUDIO B7

LJETNE FILMSKE VEČERI „BURA“

Drugu godinu za redom livade Hroljeva na Krasici poslužile su kao savršena lokacija za uživanje u dobrim filmovima pod zvjezdanim ljetnim nebom.

Tekst: Petra Mlacović
Foto: Miljenko Šegulja

Pod pokroviteljstvom Grada Bakra i Turističke zajednice Grada Bakra te uz podršku Mjesnog odbora Krasica, Udruga Studio B7 u sklopu Margaretinog leta organizirala je Ljetne filmske večeri „Bura“. Kroz dvije večeri, 7. i 8. srpnja 2023. godine, posjetitelji su mogli uživati u kratkometražnim filmovima iz regije te u nagrađivanom dugometražnom turskom filmu hrvatske ko-produkcije „Dani suše“ („Burning Days“).

Prva večer bila je u znaku kratkih filmova pa je tako na velikom platnu prikazano 7 kratkometražnih filmova talentiranih filmaša iz Hrvatske, Slovenije i Srbije koji su odabrani među filmovima pristiglima na natječaj koji je Udruga

Studio B7 raspisala nekoliko mjeseci prije samog događaja. Za selekciju najboljih filmova i odabir pobjedničkog filma bio je zadužen stručni žiri koji su činili Gracija Filipović, Mara Prpić i Miodrag Vučinić. Na programu su se tako našli sljedeći filmovi: „Faraway Fields/Daljnje Njive“ Filipa Jembriha, „PLIMA“ Eve Vidan, „KLAUN“ Davida Petrovića, „Space/memory“ Betty Stojnić, „Dječak koga je ujeo gušter“ Ljudmile Aleksandrovne Korobove, „Road movie“ Filipa Zadre i „EDI“ Jana Vrhovnika koji je proglašen najboljim od strane žirija. Ova filmski bogata večer pružila je uzbudljivu paletu priča isprepletenih s našim vlastitim iskustvima i kulturom.

Druge večeri prikazana je višestruko nagrađivana triler drama „Dani suše“ („Burning Days“) turskog redatelja Emina Alpera koju je hrvatska publika prije ove projekcije na Krasici mogla vidjeti samo na Pula Film Festivalu. Ovaj izvanredni film proveo je prisutne kroz intenzivno emotivno putovanje dočarano fantastičnim glumačkim izvedbama i prekrasnom kinematografijom.

Filmske večeri „Bura“ i ove su godine bile održivi event bez otpada gdje su posjetitelji sa sobom donijeli stolice, dekice i jastuke, čaše i posudice kako bi naša priroda ostala netaknuta. Kako bi doživljaj ljetnog kina bio potpun, a uživanje u filmovima maksimalno, posjetitelji su se mogli okrijepiti vrhunskim vinom vinarije „Gospoja“, kolicama, pizzom Bistro-Pizzerije „Na Piketu“ te nezaobilaznim krošulama koje su vrijedno ispekle krasičarske penzičke.

Tijekom dva dana prikazivanja filmova livade Hroljeva posjetilo je oko tristotinjak ljubitelja filmova svih uzrasta. Uživali smo u prirodi i opuštenoj atmosferi na livadi, jeli, pili i gledali dobre filmove! ■

HRELJINSKA GRADINA OKUPANA VATROM I VODOM UZ MAGIJU SNA

Na jednu večer Hreljinska gradina pretvorena je u kulisu za magični multimedijски koncert „VODA VATRA SAN“ koji je u sklopu Margaretinog leta održan u subotu 29. srpnja 2023. u organizaciji Udruge Studio B7 pod pokroviteljstvom Grada Bakra i Turističke zajednice Grada Bakra.

Tekst:
Silvano Drpić
Dunja Sabljar
Petra Mlacović

Foto:
M. Šegulja

Foto:
F. Koludrović

Foto:
M. Šegulja

Jedinstvena glazbena vizualna poslastica upotpunjena je mnogobrojnom publikom koja je popunila sjedeće kapacitete i sama stvarala svoja mjesta na ovoj povijesnoj lokaciji, sjedeći po travi te zidovima koje su davni stanovnici ovog zaboravljenog grada stvarali.

U prvom koncertu ovakvog tipa na ovom mjestu, više od 20 vrhunskih izvođača posjetiteljima je pružilo večer za pamćenje time što su Gradinu oživjeli atmosferom satkanom od operne glazbe, klavirske izvedbe, elektroničke glazbe, zorskog pjevanja i plesnog nastupa, a to sve akcentirano je light showom koji je posjetitelje ostavio bez daha.

Čak i oni koji su se kao djeca igrali na Gradini i po okolnim šumarcima, nisu mogli vjerovati da će tu istu Gradinu doživjeti na posve drugačiji način, okupanu bojama vatre, vode i začaranu magijom sna. Parafraza je to izjave dvaju starijih stanovnika Hreljina, koji su s iskrenim oduševljenjem komentirali ovaj događaj. Nažalost, inače nedovoljno prezentirana i, usudili bismo se reći, nepravredno slabo poznata Hreljinska gradina, odnosno Stari grad Hreljin, pokazala je svoj potencijal kao jedinstvena pozornica za kulturna događanja. Originalno zamišljen fusion koncert, na ovakvom mjestu, uz vrhunske izvođače i čaroban pogled na Bakarski zaljev i Kvarner obojen u boje sutona

nikoga nije ostavio ravnodušnim. Poseban prirodni ambijent strme litice tristotinjak metara nad morem, ostaci srednjovjekovnog grada i umjetnički događaj spojili su se tako i isprepleli u nezaboravan spektakl, što smo mogli primijetiti na licima svih posjetitelja.

Na improviziranoj pozornici zablistali su izvanredni talenti: operni pjevač Alexis Marsepoil, virtuozna pijanistica i skladateljica Katarina Ranković, ženski zbor KUU Sklad te plesna grupa Flame. Za vizualni doživljaj zadužen je bio Filip Koludrović, dizajner light showa koji je stvorio čarobnu atmosferu vode, vatre i sna na samoj Gradini. Jedan od vrhunaca večeri svakako je bilo i gastronomsko iznenađenje koje je pripremio talentirani mladi kuhar Matija Kanceljak. Njegove posebno pripremljene slastice od lokalnih zaboravljenih namirnica (poput cvijeta koromača) koje je publika pojela u potpunom mraku nakon čega je krenula glazba te vizualni efekti vatre koji su pratili njihov okus savršeno su se uklopile u atmosferu koja je vladala na Gradini, dodatno pojačavajući užitek praćenja izvedbe na pozornici i prenoseći ga na nepce posjetitelja. Koncert „VODA VATRA SAN“ bio je nevjerovatno iskustvo koje je publiku ispunilo raznim emocijama i odveo ih u čarobni svijet koji će im još dugo ostati u sjećanju. ■

ŽBK ŠKRLJEVO

DVADESET GODINA ŽBK-A ŠKRLJEVO

U nedjelju 18. lipnja bočarice ŽBK-a Škrljevo proslavile su 20. godišnjicu boćanja.

Tekst:
Gordana Fumić

Na turniru je sudjelovalo 7 ekipa starijih bočarica iz Hreljina, Marinića, Kastva, Čavala, nekadašnjeg Pašca i dvije ekipe Škrljeva te 4 ekipe malih bočarica iz Škole boćanja Čavle, Hreljin i dvije ekipe Škrljeva. Gosti su bili predsjednik BS-a PGŽ Miljenko Butković, voditelj ženske Županijske lige Ivan Sušanj, gradonačelnik Grada Bakra Tomislav Klarić, predsjednik MO-a Škrljevo Vice Sep, bivši treneri i sponzori.

Prvo mjesto osvojila je ekipa Marinića, drugo ekipa Škrljevo 2, treće Pašac, a četvrto Kastav.

Najbolja košadorka od starijih bila je Milojka Vučinić iz Škrljeva, a najbolja izbijačica Ljiljana Franjić iz Čavala. Od malih bočarica najbolja košadorka bila je Meri Bolterstein iz Škole boćanja Čavle, a najbolja izbijačica Mara Lončar iz Škole boćanja Škrljevo. Turnir su otvorili predsjednik Butković, nekadašnji trener škrljevskih bočarica Zdenko Mladenčić s kojim su 2003. g. osvojile prvenstvo Hrvatske i Vice Sep predsjednik MO-a Škrljevo.

ŽBK Škrljevo osnovala je predsjednica kluba Jasna Ranić Granić uz pomoć muškog boćarskog kluba Škrljevo i pokojnog tadašnjeg voditelja BK-a Škrljevo Veljka Pavletića. ŽBK Škrljevo ima 6 malih bočarica koje već igraju na utakmicama u Županijskoj ligi i još dvije malene koje se pripremaju da postanu članice kluba. S djecom radi i trenira ih Gordana Fumić, članica kluba od osnivanja.

Turnir su sponzorirali dječji vrtići Pčelice i Bambi iz Škrljeva, Dobra gradnja d. o. o. Škrljevo Obrt za građevinarstvo J&FASCH iz Krasice, pekara Lucija, ribarnica Neptun sa Zameta, a MO Škrljevo kupio je pehare za najbolje igrače. ■

SPD LUBEN

„DUGO TOPLO LJETO“ U LUBENU

Aktivnosti članova Lubena su započele vrlo živo s početkom vrućih ljetnih dana.

Tekst i foto:
Ivan Jakupanec

Jedna od prvih aktivnosti bila je sudjelovanje na „Brodetijadi“, koja se već tradicionalno održava za vrijeme „Margaretinog leta“ na Žalu ribara. Danijela, Darko i glavni meštar od brodeteta Nenad, ambiciozno su se uhvatili pripremanja što boljeg zaloga. Ocjenjivački sud, sastavljen od kuhara TV emisije „Večera za pet“, ovog puta nije na nepcu prepoznao okuse našeg brodeteta koji bi zaslužio jednu od nagrada. Svejedno, uz čestitke pobjednicima, svi smo se lijepo zabavili i proveselili uz smijeh, pjesmu i veselje kojemu se nadamo i sljedeće sezone. Naša ribolovna sekcija pod vodstvom Nenada Slavujevića i Danijele Nikolić nastavila je s treninzima mladih ribolovaca i pripremama za klupska natjecanja. Nakon nekoliko odgođenih termina zbog loših vremenskih prilika, organizirali smo natjecanja u kojima su sudjelovale sve tri kategorije udičara s brodica i s obale. Natjecanje je izazvalo veliku radost natjecatelja i kod dodjele zaslužnih medalja koje su posebno obradovala najmlađe natjecateljke. Nakon vaganja ulova, u kategoriji U-16, najsajnije odličje pripalo je Gabrijelu Keškiću, srebro Klari Protić i bronca Luciji Protić. U svim kategorijama natjecatelja najbolja je bila Danijela Nikolić, drugo mjesto pripalo je Gabrijelu Keškiću i treće Nikoli Jurišiću.

Svim natjecateljima treba čestitati na sudjelovanju i postignutim rezultatima koji pokazuju da u Bakru postoji velika zainteresiranost za ovu vrstu sporta, a posebno mladim udičarima koji, uz podršku mentorice Danijele Nikolić, marljivo treniraju u želji za postizanjem što boljih rezultata.

S početkom nove školske godine, nadamo se da će se našem mladom i ambicioznom timu priključiti i novi članovi ribolovne sekcije, a veselimo se dolasku novih članova u ronilačku i ekološku sekciju koje ove godine nisu organizirale tradicionalna čišćenja podmorja i obale zbog velikih radova na izgradnji kanalizacijske mreže u Bakru. ■

UDRUGA UMIROVLJENIKA GRADA BAKRA

PENZIĆIJADA NA KUKULJANOVU OKUPILA BROJNE UMIROVLJENIKE

Više od stotinu „penzića“ iz cijelog bakarskog kraja, 23. rujna, snage je na Kukuljanovu odmjerilo u pet zabavnih igara.

Tekst i foto:
RiPrsten

Veselo je, unatoč kiši, bilo nedjeljno jutro na Kukuljanovu. U Domu kulture, okupilo se stotinjak umirovljenika iz bakarskog kraja, koji su snage odmjerili u zabavnim igrama: Zabij gol, Nabacivanje kolutova, Viseća kugla, Rušenje limenki i Jaje u žlici.

Što znaju i mogu pokazali su umirovljenici iz: Bakra, Škrljeva, Krasice, Praputnjaka, Hreljina, Zlobina i Kukuljanova. A iako je druženje bilo u prvom planu, natjecateljski karakter kod vitalnih „penzića“ nije izostao. Dapače, kako je rekao jedan od sudaca: „lakše bi bilo suditi nogometnu utakmicu“. Pehar je, nakon napete borbe, pripao Hreljanima, koji su osvojili najviše bodova.

Umirovljenike su na samom početku pozdravili sjajno raspoloženi domaćini, a „Penzićijadu“, koju je vodio Frenki Fućak, obišao je i bakarski gradonačelnik Tomislav Klarić. Spomenimo i kako su, zahvaljujući vrijednim djelatnicima Nastavnog zavoda za javno zdravstvo PGŽ-a, okupljeni mogli izmjeriti krvni tlak i šećer u krvi. ■

DVD ZLOBIN

AKTIVNOSTI DVD-A ZLOBIN

Tekst i foto:
Filip Mataja

INTERVENCIJE

Ovu godinu ćemo zasigurno pamtili kao jednu od mirnijih godina što se tiče obavljanja intervencija. Tako smo do početka rujna odradili jednu intervenciju što nam govori da je godina, a pogotovo ljetna sezona, bila dosta kišovita što je jako dobro pogotovo za šumske požare. Nadalje, nismo zaprimili niti jednu dojavu o nekontroliranom spaljivanju biljnog otpada na području Zlobina, stoga možemo zaključiti da su ljudi postali savjesniji i oprezniji te da poštuju zabrane spaljivanja tijekom ljetnih mjeseci. Izdvojiti ćemo intervenciju koju smo odradili krajem kolovoza na Hreljinu. Dobili smo dojavu VOC-a Rijeka da gore drvene kašete i palete te da se požar proširio na kuću i na šumu. U najkraćem mogućem roku izašli smo s navalnim vozilom „Zlobin 2“ i sa četiri vatrogasca. Kasnije nam se priključilo malo šumsko vozilo „Zlobin 1“ s dva vatrogasca. Na intervenciji smo proveli oko sedam sati. Ukupno je sudjelovalo oko 60 vatrogasaca s 24 vozila.

OSPOSOBLJAVANJA

Jedan naš član položio je „C“ kategoriju vozila, tri člana poslana su na polaganje ispita za posebne ovlasti i odgovornosti u Zagrebu, dva naša člana položila su tečaj za ispitnog vatrogasca u organizaciji VZ-a Grada Bakra te jedan član na jesen kreće u državnu vatrogasnu školu u Rijeci. Nastojat ćemo raditi na raznim školovanjima i osposobljavanjima u narednim mjesecima i godinama jer time znatno podižemo operativnu sposobnost našeg DVD-a.

OPERATIVA

Moramo napomenuti kako ove godine imamo i jednog sezonskog vatrogasca koji je smješten u prostorijama DVD-a Hreljin.

Na združenoj vježbi u organizaciji VZ-a Grada Bakra na platou bivše koksare u Bakru sudjelovali smo 18. lipnja s 3 vozila i 7 vatrogasaca, a pet dana kasnije 23. lipnja naši su članovi izradili, spalili i osigurali tradicionalni Ivanjski kres na Goricah. U spomenutome smo sudjelovali s jednim vozilom i 13 vatrogasaca. Krajem srpnja, točnije 30. srpnja, sudjelovali smo na kontroliranom spaljivanju drvene građe na deponiju na Zlobinu s jednim vozilom i 3 vatrogasca, dok su pet dana kasnije, 04. kolovoza, naša 4 vatrogasca stavljena u pripravnost zbog najave olujnog nevremena.

NATJECANJA

Ove godine u Društvu djeluju tri natjecateljske ekipe, a to su „Pomladak muški“, „Mladež muška“ i ekipa „Seniori muški“. Sudjelovali smo na 3. Kupu DVD-a „Sušak“ Rijeka (20. svibnja) s ekipom „Pomladak muški“ te Kupu Gorskog Kotara u Skradu (3. lipnja) s ekipom „Mladež muška“. Spomenute dvije ekipe natjecale su se na Županijskom vatrogasnom natjecanju u Lokvama (17. lipnja), dok je ekipa „Pomladak muški“ sudjelovala i na Kupu Grada Senja (15. srpnja).

OSTALA DOGAĐANJA

Sudjelovali smo 04. svibnja na obilježavanju dana vatrogasaca zaštitnika sv. Florijana u Bakru, zatim 05. svibnja na otvaranju novog Vatrogasnog doma DVD-a Kostrena, a 20. svibnja smo bili domaćini redovne godišnje skupštine VZ-a Grada Bakra.

Povodom Dana Zlobina, 22. lipnja organizirali smo 12. vatrogasno-nogometni turnir „IVANJA 2023.“

Na turniru su sudjelovale ekipe: Sindikat vatrogasaca Rijeka, DVD „San Marino“ Novi Vinodolski, DVD Čavle, DVD Kraljevica i DVD Zlobin.

Ukupni poredak ekipa:

1. DVD „San Marino“ Novi Vinodolski
2. Sindikat vatrogasaca Rijeka
3. DVD Čavle
4. DVD Zlobin
5. DVD Kraljevica

Naši članovi podijeljeni u dvije ekipe sudjelovali su i na kuhanju lovačkog kotlića u organizaciji MO-a Zlobin koje je održano 24. lipnja. Posljednjeg dana srpnja posjetili su nas prijatelji iz Njemačke iz Deutche Feuerwehrhilfe (pomoć njemačkih vatrogasaca).

Od 28. kolovoza do 3. rujna boravili smo u vatrogasnom kampu u Fažani s 8 članova mladeži i dva voditelja.

Osim intervencija, osposobljavanja, natjecanja i prisustvovanja brojnim događanjima tijekom 2023. godine radili smo i na opremanju operative i vozila, a nabavili smo i 6 „C“ cijevi, 4 ormara za operativne članove, naglavne lampice, radne rukavice, 4 para čizama za šumske požare, ljestve rastegače, termovizijsku kameru, 18 parova radnih cipela, Makita set baterijski alata, 3 komunikatora za ručne radio stanice te još mnogo toga, a sve kako bi osigurali što bolje i sigurnije uvjete. ■

DND BAKAR

DJEČJITJEDAN

Dječji tjedan je tradicionalna godišnja akcija i aktivnost posvećena djeci. Svojim programskim sadržajima i akcijama Dječji tjedan svake godine obuhvaća sve više djece i odraslih u gradovima i općinama gdje djeluju osnovna Društva „Naša djeca“ (DND).

Tekst:
Maja Dujmić Pavletić

Uvijek se održava u prvom punom tjednu listopada i traje sedam dana. Trajni ciljevi Dječjeg tjedna su:

- usmjeriti pozornost najšire javnosti prema ostvarivanju prava, potreba i aktivnosti s djecom i za djecu
- organizirati u tim danima posebne i prigodno odabrane igre, priredbe i stvaralačke aktivnosti djece i za djecu
- pokrenuti nove akcije od šireg značaja za razvoj i odgoj djece
- poticati volonterski društveni i stručni rad odraslih s djecom, te i aktivnu participaciju djece u aktivnostima lokalne zajednice i šire.

Moto Dječjeg tjedna je lijepa i prepoznatljiva izreka, koja izražava odnos odraslih prema djeci: „Ljubav djeci prije svega!“ te se dodatno u javnosti ističe i poruka, koja izražava glas djece: „Odrasli, imajte u vidu i naše prijedloge!“ (izvor: Savez društava „Naša djeca“ Hrvatske)

Jedna od obaveznih, zajedničkih aktivnosti koju organizira svaki DND u Hrvatskoj je posjet delegacije djece i članova DND-a gradonačelniku, odnosno načelniku općine kada djeca prigodno i kratko izriču mišljenja i prijedloge djece i članova DND-a što da grad/općina učini u narednoj godini za poboljšanje potreba i prava djece. Tom prigodom, djeca s veseljem posjećuju našeg gradonačelnika Tomislava Klarića za kojega uvijek imaju ozbiljna pitanja, prijedloge i ideje kako da se poboljša život djece u malom mjestu. Djeca uvijek dobiju iscrpne odgovore i obećanja koja se ostvare kroz godinu.

Rad Dramske grupe je prepoznatljiv kako u našem mjestu tako i u Savezu. Kako bi približili naš rad zainteresiranoj djeci i roditeljima, utorak smo održali Dan otvorenih vrata Dramske grupe. Uz recitacije koje su većinom na bakarskom narječju, uče se scenske i dramske igre, djeca pišu i razrađuju svoje igrokaze, izrađuju se kostimi i lutke za nastupe.

Ovog Dječjeg tjedna održali smo i „ozbiljnu“ filmsku večer. Izradili smo ulaznice za kino i bonove za kokice. Ulaznice su podijeljene djeci tjedan dana prije kako bi razvili svijest o odgovornosti i čuvanju stvari. Sva djeca su došla sa svojim ulaznicama te su strpljivo čekala za ulazak u „kino“, svoj paket kokica i početak filma. Djeca, a i tete su bile oduševljene ponašanjem djece te smo obećali da ćemo ubrzo ponoviti filmsku večer.

Kuhanje i pripremanje hrane s djecom jedna je od aktivnosti koju provodimo u našem Društvu. Kroz kuhanje se djeca kreativno izražavaju, a kod pripreme hrane se vježba i radi na motorici što je najvidljivije kod pripreme odnosno rezanja hrane. Ovog puta smo pripremali zdravi čips. Djeca su marljivo čistila i rezala voće te smo ga stavili u dehidrator. Za koji dan čips će biti spreman za djecu, a sada su se djeca osladila svježim voćem i voćnom salatam.

Foto:
M. Šegulja

Uloga svakog društva „Naša djeca“ u Dječjem tjednu je osmisлити, pripremiti i u danima Dječjeg tjedna u svom gradu uzorno provesti odabrane programske aktivnosti s djecom i za djecu te potaknuti druge udruge, ustanove i organizacije za djecu da i one svojim aktivnostima obogate programe Dječjeg tjedna. Stoga naše Društvo već godinama ima obvezu da posjeti jednu od udruga našeg Grada kako bi djeci približili rad i ostalih udruga i volonterski rad naših građana. Ove godine smo posjetili čak dvije udruge, Udrugu „Bakarske maškare“ i Poljoprivrednu zadrugu „Dolčina“. Udruga „Bakarske maškare“ ove godine slavi 30 godina postojanja iako kažu da tradicija maškaranja na Kvarneru po nekim nađenim spisima datira još iz 14. stoljeća. Članovi Udruge su djeci pričali o običajima maškaranja, obilascima kuća za vrijeme maškara, kako nastaje Mate Mesopust i zašto ga svake godine spaljujemo. Za djecu je održana i radionica. Ovom prilikom djeca su izrađivala skicu maškare te je ukrašavala raznobojnim svjetlucavim tkaninama i šljokicama. Kako maškare vole zabavu, dobro pojesti i popiti, upriličena je i mala plesna zabava, igre i kao iznenađenje za kraj nezaobilazne frite i sok.

Foto:
M. Šegulja

Djeca Dramske grupe godinama izvode pjesme Desimira Širole „Bakarska vodica“ i bivše članice Dramske grupe Antonele Dujmić „Bakarska Takala“. Odlučili smo da je vrijeme da djeca „izbliza“ vide i nauče nešto više o našim Takalama i prezidima. Tako smo vruće, subotnje popodne proveli na Takalama uz prekrasan pogled na naš zaljev. Predsjednik PZ-a „Dolčina“, prof. Boris Petković na zanimljiv je način djeci, roditeljima, voditeljicama i putnicima/prolaznicima ispričao povijest nastanka Bakarskih

prezida-Takala. Djeca su doznala mnoge zanimljive podatke: da je njihova izgradnja započela u 18. st u doba vladavine Marije Terezije, kako se nosila zemlja, da se posađena vinova loza zove „Belina“, da je fotografija Takala bila objavljena daleke 1962. godine u časopisu National Geographic, da je davne 1972. godine Regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture proglasio Bakarske prezide i vinograd Takale zaštićenim spomenikom kulture i još mnogo toga. Nakon obilaska i šetnje vinogradom počastili smo se zdravim čipsom koji smo pripremili u našim prostorijama i uživali na suncu. Nakon Takala, posjetili smo i podrum da vidimo gdje i kako nastaje čuvena Bakarska vodica. I tu smo doznali puno zanimljivosti: ove godine su ubrane čak 2 tone Beline, da su Bakarsku vodicu pili mnogi predsjednici i kraljevi, pa čak i na Engleskom dvoru, da je ovo pjenušavo vino nezaobilazna zdravica za velike svečanosti i na dočecima Nove godine. Jer kakvo je to slavlje ako se ne čuje otvaranje čepa što smo i mi morali čuti za kraj ovog druženja. Ovom prilikom se zahvaljujemo prof. Borisu Petkoviću na ugodnom druženju i poučnom obilasku te čestitamo njemu i članovima Zadruga na entuzijazmu, uspješno odrađenoj berbi i očuvanju kulturnog nasljedstva, kao i DVD-u Bakar na organiziranoj vožnji do Takala.

Foto:
M. Šegulja

Moramo spomenuti da su pripreme za ovogodišnji Dječji tjedan započele u Likovnoj radionici nekoliko tjedana prije. Tu su nastale vesele, šarene ribice izrađene za poklone. Poklone smo u samom Dječjem tjednu predali gradonačelniku Grada Bakra Tomislavu Klariću, Udruzi „Bakarske maškare“ i predsjedniku PZ-a „Dolčina“. ■

KK DEPOLINK ŠKRLJEVO

KOŠARKAŠI KLUBA DEPOLINK ŠKRLJEVA OD OVE SEZONE U KOSTRENI

Nakon gotovo 13 godina igranja seniorskih utakmica u u dvorani Mavrinci na Čavlima od ove sezone naš najviše rangirani Klub igra u Kostreni!

Tekst i foto:
Vice Sep

U Dvorani Općine Čavle proveli smo prekrasno razdoblje i ostvarili svoje najveće uspjehe, osvojili dva puta naslov druge lige i ušli u Premijer ligu. U toj smo dvorani igrali europske utakmice u sklopu Alpe Adria Cupa u kojoj smo dogurali do finala s Mađarima. U dvorani Mavrinci rušeni su i rekordi posjećenosti, a na njenom parketu su poraženi svi klubovi Hrvatske, Zadar, Split, Cedevita i Cibona u velikoj pobjedi u playoffu pred gotovo 1000 gledatelja! Porastom domicilnih sportskih klubova na području Općine Čavle u posljednje dvije godine nastala je gužva, premalo termina za sve klubove i nažalost morali smo se povući i pronaći novi dom. Općina Kostrena, tj. njen načelnik g. Vranić nije niti malo dvojio, istaknuo je želju da se u Kostrenu dovede nacionalno natjecanje i da kostrenska

dvorana postane prepoznatljiva, da se u njoj igraju velike utakmice. TV prijenosi, radio prijenosi, novinari, velike utakmice, klubovi, medijska prezentacija, sve to dolazi sa KK-om DepoLink Škrljevo i drago nam je da smo došli kod susjeda koji su pozitivnom energijom objeručke prihvatili naš dolazak.

Gradonačelnik Grada Bakra Tomislav Klarić i načelnik Općine Kostrena Dražen Vranić brzo su dogovorili uvjete i započela je sportska suradnja dva susjeda! U Kostreni započinjemo novu priču, ali i nastavljamo staru, napraviti ćemo dobru atmosferu i u Kostreni, potruditi se da padaju velikani i u novom domu, a navijače molimo da nas nastave podržavati te da zajedno stvaramo nove, uspješne uspomene! ■

KOŠARKAŠKI KLUB DEPOLINK ŠKRLJEVO PROSLAVIO 50. ROĐENDAN

Košarkaški klub Depolink Škrljevo proslavio je 50. rođendan. Polustoljetni put obilježili su entuzijazam, skepsa, pobjede i porazi, česte selidbe, od asfalta Škrljeva, Bakra i Vežice, do dvorane u Čavlima i današnjeg doma, dvorane u Kostreni.

Tekst:
TuneralInfo
Foto:
Creative media

Nekad malo, Škrljevo iza sebe ima nevjerojatan poduhvat, devet sezona u nizu u elitnom razredu hrvatske košarke. Kao što je rekao predsjednik kluba Vice Sep na svečanosti u Domu kulture u Bakru, tko je mogao sanjati da će malo Škrljevo pobijediti prvaka Europe (Split) i igrati s najboljim hrvatskim ekipama. Kad se otupnu rođendanske svječice nešto se poželi. Košarkaši nisu morali puno razmišljati, niti biti previše maštoviti. Njihov san, vlastita košarkaška dvorana, samo je pitanje vremena. Naime, Grad Bakar uskoro kreće u gradnju sportskog kompleksa s dvoranom odnosno domom košarke i bazenom u Industrijskoj zoni Bakar na Kukuljanovu.

Početak se prisjetio jedan od osnivača kluba Berislav Antić koji se vratio u sedamdesete, kada se igrao uglavnom nogomet. No, interes za košarkom raste. U Ljubljani se 1970. godine igra svjetsko prvenstvo, tih godina Kvarner ulazi u prvu ligu i košarka biva sve popularnija. Prvu utakmicu Škrljevo igra u proljeće 1973. godine protiv tek formirane Crikvenice u sklopu novoformirane općinske lige. Igralo se na vanjskim igralištima, povremeno treniralo u dvorani na Vežici. Stigao je rat koji je prekinuo rad kluba, sjeća se Antić i najavljuje eru u kojoj su mlade snage oživjele klub.

Među mladim snagama isticao se aktualni predsjednik Vice Sep koji je otkrio: „Nismo mislili ovako daleko. No, išlo se korak po korak i u trećim kvalifikacijama stigli smo do prve lige i selidbe u Čavle, gdje smo lijepo primljeni.

Sve ove godine imamo veliku podršku Grada Bakra i gradonačelnika Tomislava Klarića i bez te podrške klub ne bi ovako rastao“, poručio je Sep osvrnuvši se na prvu prvoligašku sezonu. „Najteža sezona, ulazak u prvu ligu nije bio stepenica više, to je bilo deset stepenica više“, oslikao je Sep poručivši: „Dvorana je budućnost kluba“. I za kraj je Sep odgovorio na jedno pitanje koje često čuje: „Do kad ćete gurati? Gurat ćemo, naš Bakar je moćan grad.“

Čestitke je uputio i vlasnik koparskog DepoLinka Erich Cossutta, glavnog sponzora, koji je otkrio kako je došlo do suradnje. Kada smo došli investirati u Bakar, jedan od suradnika mi je rekao: „Moraš vidjeti ovu strast prema košarci“. Cossutta je strast registrirao i suradnja je započela. Gradonačelnik Bakra Tomislav Klarić vratio se u vrijeme ponovnog pokretanja kluba rekavši da je otkrio mladog

čovjeka koji je imao posebnu strast, a to je predsjednik Sep, čovjek koji je bio među pokretačima kluba. „Sjećam se da smo prve godine iz proračuna izdvojili 5.000 kuna, a kako je klub stasao, Vice je samo nadopisivao nule“, nasmiješeno je komentirao bakarski gradonačelnik hvaleći upravu kluba. Klarić je najavio veliku investiciju, sportski kompleks na Kukuljanovu kojem će gravitirati 80 tisuća stanovnika i koji će uz sportske sadržaje biti dom za sajam i druga događanja.

Košarkašima su došli čestitati načelnik Općine Kostrena Dražen Vranić, bivši načelnik Općine Čavle Željko Lambaša, pročelnica UO za sport i kulturu PGŽ-a Sonja Šišić. Košarkaši su dobili tortu, a slavlje nije moglo proći bez klapske pjesme i klape Dišpet. ■

BOH DAJ LJUDIĆI!

Da van se malo pofalin, bila san va Mrkoplju za blagdan Gospe Žalosne, i va crikve san bila, ne va onoj gnjete dok je maša, leh potle, tr sedno je kade ćeš se i kad pomolit. Najviše mi se je piježalo kako je on njihov župni zbor z Mrkoplja kantel, a naslišala san ih vane, aš i zvučnike imaju ki su na dvorišće spojeni. Nisan več fanj let bila va Mrkoplju, a ne bin ni ovo leto šla da me moja prijateljica, još z osnovne školi ni zvala da gremo. Moja Marijica i ja smo skupa va školu hodile i to od prvoga razreda. Ona je vavek bila jako dobra va škole i dobro je učila, a ja san bila malo manje dobra, aš san i malo manje učila. Kad smo nas dve hodile va školu, onda ni bilo moderno hodit va crikav, a namin je crikva bila preko puta školi. Da ne bite misleli da ja nisan smela hodit va crikvu, zajedno ću van reć da toga ni bilo. Moj otac, a ni mater nisu bili va partije pa san ja mogla hodit i va crikav i na maše, ma kako to ni bilo moderno ja hodila nisan.

Va crikav, i to redovito, na maše i na vjeronauk je hodila moja suseda ku san ja onda zvala bogomoljka. Nisan ja to zmislela, nego su me moje prijateljice naputile da ju tako zoven, se do jednoga časa kad je to moj otac čul pa san videla ja svoga Boga i bez da san na maše bila. Potle toga ja moju susedu već nisan zvala bogomoljka (ni kad mi otac ni bil blizu), a i danas san žnjun dobra, aš je ženska i pol ka se va se razume. Vredna je kot mrav i od pomoći je semini sakomu, čak i mene.

Ov put ju molin da mi oprosti ča san bila bezobrazna prema njoj dok san bila bedasta mula.

I tako, ja va četrtomu razredu osnovne školi, vrime je pred Božić, a va crikve postavne jaslice, vele i lipe. Na velomu odmoru smo se nas četire pospravile i otekle preko cesti va crikav. Kot danas se domišljan, va crikve nikoga, mir i tišina, na sredine kod bočnoga oltara jaslice kakove još nisan videla, lipe, vele, šljašteće. Majko ča smo bile vesele, bile smo videt jaslice, leh nas četire, frajerice z četrtoga razreda osnovne škole, a nismo videle da je na poneštre na prvomu katu škole stala ona, naša učiteljica, razrednica, stroga, bez dlaki na jeziku. I dan danas je takova, zato fala Bogu da je šla va penziju. Kad smo se vrnule va razred govori nan ona neka jutra dojdou roditelji na razgovor va školu. Majko, ča san bila prestrašena. Ni bilo prvo pogovora okol toga. Nisi smel niš pitat, nisan ja znala ča smo tako lošo načinile da mi otac gre jutra va školu na razgovor, a nisan znala ni doma reć zač ih razrednica zove i ča san to tako lošo načinila va škole. Drugi dan nas je seh postrojila, nas četire i naši roditelji. Se je ona to lipo njimin rekla kako smo šle pod odmoron va crikav i kako to ni va duhu pionirske zakletve i ča ti ja znan ča još, a ki bi se ni domislil od straha ča je ona se nadrobila, a bome je i fanj let pasalo od onda. Si muče, niki niš ne govori, aš je ista bila jako važna va našen školsken kolektivu, ja mislin da se to tako nekako zvalo. I va ten moj otac govori: „A ča je moja mala delala na ceste dok je škola bila, zač moja mala ni bila va školsken privratu, mogal ju je kakov auto na ceste strt, i ča bi onda bilo, ki bi bil kriv?!“ Otac je zijal, si su mućali jedno par minuti i onda su roditelji prošli nazad na delo, nas četire smo šle va razred i već se to ni spominjalo. Ni mi, a bome ni ona.

Leh ću van još neć napisat za tu moju razrednicu, ona van je devedeseteh, pred skoro 30 let, doživela pravo prosvjetljenje, aš da je smiron va crikav i po mašah hodočastila pa san ja došla do zaključka da nikad ni kasno za otkrit vjeru va sebe i jubav prema crikve. I tako, ča da van dalje od toga

pišen. Govore ljudi ča si stareji to da se više svoje mladosti domišljaš, bit će da san i ja malo ostarela...

Da se vratimo malo i va sadašnje vrime, ko baš ni lipo, aš saki dan na dnevniku leh naslišan kako se po celomu svitu ratuje i bombi padaju, ljudi biže z svojeh kuć, deca ka nimaju ča za pojist... Ča nan ni bilo dosta potresi, požari i poplav. „Kamo gre ovaj svijet?“, pitala bi moja nona da je još živa.

Za razliku od toga nesretnoga svita kade se ratuje, va Bakru da vlada blagostanje. Ja, dobro ste me čuli - blagostanje. Va Bakru van bageri gađaju z jajin i to ne pokvarenemin, leh z friškemin. Za one ki nisu upućeni, a mislin da je takoveh jako malo, va Bakru se dela nova kanalizacija, ča će reć da bageri već leto i pol kopaju, stružu, prekrjavaju i polažu nove cjevi, a se da nan najdraža vala opet bude lipa i čista. Sad ne moremo očekivat da će si ljudi bit kuntenti okol toga da in bageri pod poneštrun kopaju, ma sedno bimo trebali bit i malo strpljivi. Da kanalizacija ne more po zraku hodit, leh je rabi ukopat, mi je rekal jedan čovik ki se va to razume. Ja se domišljan da smo va škole (opet san na škole) učili da su va gradu Đurđevcu ki je danimin bil pod opsadun Turci z topa ispalili zadnjega peteha koga su va gradu imeli kako bi Turci misleli da imaju još jida za hitat. I to kad su Turci videli lipo su prošli ča, aš su misleli da ovi imaju još čuda toga za pojist i da već neće tako brzo vrata od svojega grada otpret. Morda je tako i taj Bakran mislel ako pohita jaja na bager da će on pasat i pušćat onu jametinu va ceste tako da već niki ne more pasat uz njegovu kuću pa će imet malo mira. Po mene bi bilo bolje da je od teh jaj napravil fritaju pa podelil marendu z siroten čovikon va bageru ki zarađiva svoju plaću i na plus 35 stupnji, i po kiše, i po bure, i mrzline. Znan da je lako mene sad tu bit silno pametna, aš mene ni bager spod poneštri, ali rekli bi stari ljudi strpljen – spašen. Lipi moji, od mene tuliko za ov put.

INFO STRANICA

GRAD BAKAR

Bakar, Primorje 39
tel.: 455 710
fax: 455 741
web: www.bakar.hr

RADNO VRIJEME:

Ponedjeljak – petak 07.30 – 15.30 sati
UREDNO VRIJEME ZA STRANKE:
ponedjeljkom, srijedom i petkom
08.00 – 11.00 sati
utorkom i četvrtkom 12.00 – 15.00 sati

UPRAVNI ODJEL ZA LOKALNU SAMOUPRAVU I DRUŠTVENE DJELATNOSTI

Pročelnica: Maja Šepac Rožić
tel.: 455 744

e-mail: maja.sepac.rozic@bakar.hr

Tajnica gradonačelnika

tel.: 455 742

fax: 455 741

e-mail: gradonacelnik@bakar.hr

Zdravstvo, socijalna skrb, šport i odgoj

tel.: 455 743

e-mail: elizabeta.striebl@bakar.hr

Kultura, obrazovanje i promidžba

tel.: 455 746

e-mail: paula.mikeli@bakar.hr

Gospodarstvo

e-mail: gospodarstvo@bakar.hr

Socijalna skrb, školstvo i imovina

tel.: 455 744

e-mail: petra.begic-mavric@bakar.hr

UPRAVNI ODJEL ZA PRORAČUN I FINANCIJE

Pročelnica: Iva Marohnić

tel.: 455 722

e-mail: iva.marohnic@bakar.hr

Računovodstvo i financije

tel.: 455 723, 455 724, 455 725

e-mail: financije@bakar.hr

Naplata komunalnih i drugih prihoda

tel.: 455 726

e-mail: financije@bakar.hr

UPRAVNI ODJEL ZA PRAVNE I OPĆE POSLOVE

Pročelnica: Zvonka Marčelja

tel.: 455 733

e-mail: pravnik@bakar.hr

Imovinsko pravni poslovi

tel.: 455 728

e-mail: viktor.polic@bakar.hr

Javna nabava

tel.: 455 748

e-mail: davor.vidas@bakar.hr

Pisarnica

tel.: 455 710

e-mail: pisarnica@bakar.hr

UPRAVNI ODJEL ZA URBANIZAM, KOMUNALNI SUSTAV I EKOLOGIJU

Pročelnik: Davor Skočilić

tel.: 455 755

e-mail: davor.skocilic@bakar.hr

Prostorno planiranje i investicije

tel.: 455 752

e-mail: matea.kovacic@bakar.hr

e-mail: iris.devic@bakar.hr

e-mail: visnja.bruketa@bakar.hr

Investicije i održavanje komunalne infrastrukture

tel.: 455 749

e-mail: aranka.velkovski@bakar.hr

Obračun komunalnih prihoda i investicije

tel.: 455 754

e-mail: tanja.bruketa@bakar.hr

Komunalno redarstvo

tel.: 455 757, 455 759

e-mail: komunalni-redar@bakar.hr

MATIČNI URED BAKAR

Primorje 39, Bakar
tel.: 354 140
fax.: 761 008

UREDNO VRIJEME ZA STRANKE:

ponedjeljkom i srijedom
08.00 – 14.00 sati

TURISTIČKA ZAJEDNICA GRADA BAKRA

Primorje 39, Bakar
tel./fax: 761 111
e-mail: info@tz-bakar.hr
web: www.tz-bakar.hr

GRADSKA KNJIŽNICA BAKAR

Primorje 45/a, Bakar
tel.: 761 263
fax: 761 527
e-mail: knjiznica@gkbakar.hr
web: www.gkbakar.hr

UREDNO VRIJEME ZA KORISNIKE:

ponedjeljkom i četvrtkom 13.00 - 20.00
utorkom, srijedom i petkom
8.30 - 15.30

2. i 4. subota u mjesecu 8.00 - 13.00

INDUSTRIJSKA ZONA BAKAR D.O.O.

Kukuljanovo 182/2, Kukuljanovo
tel.: 253 060
fax: 253 061
e-mail: tajnistvo@ind-zone.hr
web: www.ind-zone.hr

GRADSKO KOMUNALNO DRUŠTVO „DOBRA“ D.O.O.

Kukuljanovo 182/2, Kukuljanovo
tel.: 761 144
fax: 761 246
e-mail: komunalno@gkd-dobra.hr
web: www.gkd-dobra.hr

LUČKA KAPETANIJA – ISPOSTAVA BAKAR

Senjska 372/2, Bakar
tel.: 761 214
fax: 761 326

POMORSKI RADIO BAKAR

Nautička 3, Bakar
tel./fax: 761 378

DJEČJI VRTIĆ BAKAR

Lokaj 193a, Bakar
e-mail: djecji.vrtic.bakar@ri.t-com.hr
web: www.vrticbakar.hr
lokacija Bakar, Lokaj 193a:
tel./fax: 761 126

lokacija Hreljin, Hreljin 267a:

tel.: 545 544

fax: 545 608

lokacija Škrljevo, Škrljevo 308b:

tel.: 502 949

fax: 502 940

DJEČJI VRTIĆ „PČELICE“

Škrljevo 112d, Škrljevo
tel./fax: 251 130
e-mail: pcelice1@gmail.com
web: www.vrtic-pcelice.hr

DJEČJI VRTIĆ „BAMBI“

Škrljevo 86, Škrljevo
tel./fax: 503 279
e-mail: vrtic-bambi@ri.t-com.hr
web: www.bambi-vrtic.com

OSNOVNA ŠKOLA BAKAR

Lokaj 196, Bakar
tel.: 761 244
fax: 761 356
e-mail: ured@os-bakar.skole.hr
U sklopu škole djeluju područne škole
u Krasici, Kukuljanovu i Škrljevu.

OSNOVNA ŠKOLA “HRELJIN”

Hreljin 217, Hreljin
tel.: 809 701
e-mail: os-hreljin@os-hreljin.skole.hr
U sklopu škole djeluje područna škola
u Praputnjaku.

POMORSKA ŠKOLA BAKAR

Nautička 14, Bakar
tel.: 761 211
fax: 761 516
e-mail: info@pomorskaskola.bakar
web: www.pomorskabakar.hr

ORDINACIJA OPĆE MEDICINE DR. MIRJANA KRSTIĆ ARBANAS

Senjska 372/1, Bakar
tel.: 761 195
e-mail: m.krstic.ordop.med@ri.t-com.hr

ORDINACIJA OPĆE MEDICINE DR. ZORAN ADŽIĆ

Hreljin 229b, Hreljin
tel.: 809 222

ORDINACIJA OPĆE MEDICINE DR. JANJA RADIĆ

Krasica 157, Krasica
Tel.: 766 320
e-mail: janja.radic.ordinacija@ri.t-com.hr

ORDINACIJA OPĆE MEDICINE DR. INA VUKELIĆ

Škrljevo 308b, Škrljevo
Tel.: 251 984
e-mail:
ord.op.med.vukelic.ina@ri.t-com.hr

PEDIJATRIJSKA ORDINACIJA DR. DAJANA KUKURIN CNAPPI

Hreljin bb, Hreljin
tel.: 809 754
Škrljevo 308b, Škrljevo
tel.: 445 309

STOMATOLOŠKA ORDINACIJA DR. TOMISLAVA ROŽMANIĆ

Senjska 372/1, Bakar
tel.: 761 123

ORDINACIJA DENTALNE MEDICINE MENSUR ISMAILI

Škrljevo 76/a
tel: 091 1555571
e-mail: ismaili.dent@net.hr

STOMATOLOŠKA ORDINACIJA DR. ADRIANA TOMLJANOVIĆ VUČKOVIĆ

Hreljin bb, Hreljin
tel.: 809 202

STOMATOLOŠKA ORDINACIJA DR. ŠANJA ANĐUKIĆ MUŽIĆ

Škrljevo 308b, Škrljevo
Tel.: 251 119
e-mail: stomuzic@gmail.com

USTANOVA ZA ZDRAVSTVENU SKRB MAGDALENA

Škrljevo 308B, Škrljevo
tel: 091/888-972
e-mail: uzsmagdalena@gmail.com

UDRUGA POMOĆ U KUĆI GRADA BAKRA

Škrljevo 308/B, Škrljevo
tel: 091/904-5069
e-mail: pomoc-u-kuci@bakar.hr

LJEKARNA „JADRAN“ BAKAR

Veberova 137, Bakar
tel./fax: 761 319
e-mail: bakar@ljekarna-jadran.hr
web: www.ljekarna-jadran.hr

LJEKARNA MR. PHARM MARTINA MIKULIČIĆ

Krasica 151, Krasica
tel./fax: 766 001

LJEKARNA „DARIJA VUKUŠIĆ“

Kukuljanovo 36, Kukuljanovo (u zgradi
„Pevox“)

tel./fax: 252 807

LJEKARNA SMERALDO

Hreljin 160a, Hreljin
tel.: 289 758
e-mail: ljekarnahreljin@gmail.com

MOTUS

Hreljin 126, Hreljin
tel: 091 573 0465
e-mail: kabinet.motus@gmail.com

ŽUPNI URED BAKAR

Turan 281, Bakar
tel.: 761 150

ŽUPNI URED HRELJIN

Hreljin 117, Hreljin
tel./fax: 809 179

ŽUPNI URED KRASICA

Krasica 126, Krasica
tel.: 766 165

ŽUPNI URED KUKULJANOVO

Kukuljanovo 116, Kukuljanovo
tel./fax: 251 385

ŽUPNI URED PRAPUTNJAK

Praputnjak 167, Praputnjak
tel.: 766 957
fax: 766 456

ŽUPNI URED ZLOBIN

Zlobin 44, Zlobin

VAŽNIJI BROJEVI

Jedinstveni broj za hitne službe 112
Policija 192
Vatrogasci 193
Hitna pomoć 194
Spašavanje na moru 195
Prometna policija 335 521
Policijska uprava Primorsko – goranska
430 333

DEŽURNE SLUŽBE

**Komunalno redarstvo Grada
Bakra (vikendom)**

099 802 0920

Ceste Rijeka d.o.o.

250 007

**GKD Dobra – pogrebni poslovi
na području Grada Bakra**

099 249 5898, 761 202

**Vodovod i kanalizacija d.o.o. –
dežurna služba**

211 906, 353 222

**Vodovod i kanalizacija d.o.o. –
crpljenje septičkih jama**

353 841, 353 885

**HEP Elektroprimorje – dežurna
služba**

0800 300 412

**Kamino, obrt za dimnjačarske
poslove**

091 952 2829

BOŽIĆ U BAKRU

03.12.

DOČEK KONVOJA BRODOVA

U BAKRU POVODOM BLAGDANA SV. NIKOLE

BOŽIĆNI KONCERT ZBORA UČKA I KUŠKLA

PARK BANJ

06.12. I 13.12.

RADIONICE IZRADE UKRASA OD GLINE ZA UMIROVLJENIKE

DOM KULTURE „MATIJA MAŽIĆ“

08.12.

FEŠTA POTLE DELA

10.12. I 17.12.

DJEČJA BOŽIĆNA AVANTURA VLAKOM

OD ŠKRLJEVA DO ZLOBINA

16.12.

BOŽIĆNI KONCERT KUD-A SLOGA

DOM KULTURE HRELJIN

18.12.

ADVENT NA ŠKRLJEVU

DOM KULTURE ŠKRLJEVO

22.12.

ADVENT NA HRELJINU — TRADICIONALNA MARENDA ZA SVE GRAĐANE GRADA BAKRA

ETNO KUĆA MAROHNIĆ

NAPOMENA: ZA DETALJNIJE INFORMACIJE PRATITE SLUŽBENE MREŽNE STRANICE
I DRUŠTVENE MREŽE GRADA BAKRA I TURISTIČKE ZAJEDNICE GRADA BAKRA.

